

ZAKON

O RUDARSTVU I GEOLOŠKIM ISTRAŽIVANJIMA

("Sl. glasnik RS", br. 101/2015, 95/2018 - dr. zakon i 40/2021)

I OSNOVNE ODREDBE

1. Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuju se mere i aktivnosti mineralne politike i način njenog ostvarivanja, politike razvoja geoloških istraživanja i rudarstva, uslovi i način izvođenja geoloških istraživanja mineralnih i drugih geoloških resursa, istraživanja geološke sredine, kao i geološka istraživanja radi prostornog i urbanističkog planiranja, projektovanja, izgradnje objekata i sanacije i rekultivacije terena, način klasifikacije resursa i rezervi mineralnih sirovina i podzemnih voda i geotermalnih resursa, eksploatacija rezervi mineralnih sirovina i drugih geoloških resursa, izgradnja, korišćenje i održavanje rudarskih objekata, postrojenja, mašina i uređaja, izvođenje rudarskih radova, upravljanje rudarskim otpadom, postupci sanacije i rekultivacije napuštenih rudarskih objekata, kao i nadzor nad sprovođenjem ovog zakona.

Načela

Član 2

Ovaj zakon i drugi zakoni kao i podzakonska akta, kada se primenjuju u vezi sa delatnostima koje su predmet uređenja ovog zakona, tumačiće se i primenjivati u skladu sa načelima:

- 1) kontinuirano snabdevanje dovoljnim količinama mineralnih sirovina je neophodno za snaženje i održivost tržišne privrede u Republici Srbiji;
- 2) cilj ovog zakona je da uredi odnose povodom geoloških istraživanja i rudarstva na uravnotežen način, kojim se obezbeđuje ekonomska, socijalna i ekološka održivost ovih aktivnosti i projekata, u uslovima tržišne privrede;
- 3) imaoći prava dobijenih na osnovu ovog zakona obavezni su da u svim svojim aktivnostima postupaju po najboljim poslovnim, socijalnim i ekološkim pravilima struke, i da primenjuju najbolje tehničke metode i sredstva pri geološkim istraživanjima i eksploataciji mineralnih sirovina, da bi se unapredila održivost projekata i bezbednost svih, i da se u najvećoj meri spreče, umanje i uklone štete i smetanja od aktivnosti uređenih ovim zakonom;
- 4) garantuje se sigurnost, predvidljivost i kontinuitet istražnih i rudarskih prava u skladu sa ovim zakonom.

2. Pojmovi

Član 3

Pojmovi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) geološka sredina je deo zemljine kore koju čine: zemljište sa zonama aeracije i mineralnog prihranjivanja biljaka, stene, površinske i podzemne vode, mineralni i drugi geološki resursi;
- 2) geološki resursi obuhvataju: prostor sa svojim geološkim, ambijentalnim i drugim karakteristikama, mineralne resurse, resurse podzemnih voda i geotermalne resurse;
- 3) mineralni resursi su deo geoloških resursa, utvrđeni adekvatnim metodama i postupcima geoloških istraživanja u određenom prostoru - ležištu, koji se javljaju u takvom obliku, količini i kvalitetu da postoje racionalni izgledi za njihovu ekonomičnu eksploataciju, ali koja u vreme izveštavanja nije dokazana. Mineralni resursi obuhvataju resurse čvrstih mineralnih sirovina (metalične, nemetalične i energetske) i tečnih i gasovitih mineralnih sirovina (nafta, kondezati i prirodni

gas). Prema stepenu geološke istraženosti, čvrsti mineralni resursi se dele (klasifikuju) na: pretpostavljene, indicirane i izmerene po Panevropskom kodeksu za izveštavanje rezultata istraživanja mineralnih resursa i rezervi (PERC). Resursi tečnih i gasovitih mineralnih sirovina dele se na klase: perspektivni resursi, uslovni resursi i proizvedeni resursi i rezerve;

4) resursi podzemnih voda su obnovljivi geološki resursi koji obuhvataju sve vrste podzemnih voda (pitke, mineralne, termalne i termomineralne) bez obzira na njihov kvalitet i temperaturu;

5) geotermalni resursi predstavljaju skup obnovljivih geoloških resursa koji obuhvata podzemne vode i toplotu stenskih masa iz kojih je moguće izdvajanje toplotne energije. Geotermalni resursi obuhvataju: subgeotermalne resurse sa temperaturom vode i toplotom stenskih masa do 30°C, resurse niske entalpije iz kojih je moguće izdvajanje toplotne energije temperature 30°C - 100°C i resurse srednje entalpije iz kojih je moguće izdvajanje toplotne energije temperature 100°C - 200°C i resurse visoke entalpije iz kojih je moguće izdvajanje toplotne energije temperature preko 200°C;

6) entalpija predstavlja ukupnu energiju termodinamičkog sistema koju čini suma unutrašnje energije i energije proizvoda pritiska i zapremine sistema;

7) tehnogeni mineralni resursi predstavljaju deo mineralnih resursa nastalih u procesu eksploatacije, pripreme i prerade primarnih mineralnih sirovina, kao i sekundarnih koncentracija, a nalaze se u rudničkim i flotacijskim odlagalištima, pepelištima, deponijama metalurške šljake i drugim deponijama;

8) mineralne sirovine su koncentracije mineralnih materija, organskog i neorganskog porekla, koje se pri određenom stepenu razvoja tehnike i tehnologije, mogu ekonomično koristiti, bilo u prirodnom stanju ili nakon odgovarajuće prerade. Obuhvataju sve vrste uglja i uljnih glinaca (škrljaca), ugljovodonike u tečnom i gasovitom stanju (nafta i gas) i ostale prirodne gasove, radioaktivne mineralne sirovine, metalne mineralne sirovine, uključujući plemenite i retke metale, nemetalne mineralne sirovine, uključujući i sirovine za dobijanje građevinskog materijala, drago i poludrago kamenje, sve vrste soli i sonih voda, podzemne vode iz kojih se dobijaju korisne mineralne sirovine, podzemne vode vezane za rudarsku tehnologiju i gasovi koji se sa njima javljaju, tehnogene mineralne sirovine i sekundarne mineralne sirovine;

9) rezerve mineralnih sirovina (u daljem tekstu: mineralne rezerve) su deo mineralnih resursa u ležištu, koje se javljaju u takvom obliku, sa takvim kvalitetom i u takvoj količini za koju je dokazana tehnička izvodljivost, ekonomska isplativost i ekološka prihvatljivost njihove eksploatacije. Mineralne rezerve predstavljaju komercijalno eksploatabilan deo izmerenih i/ili indiciranih mineralnih resursa, od kojih se odbijaju predviđeni gubici i razblaženja pri eksploataciji;

10) klasifikacija rezervi mineralnih sirovina je razvrstavanje rezervi mineralnih sirovina u odgovarajuće klase po aktuelnoj verziji Panevropskog kodeksa za izveštavanje rezultata istraživanja mineralnih resursa i rezervi (PERC), u zavisnosti od: stepena njihove geološke istraženosti i proučenosti, procene mogućnosti i izvodljivosti eksploatacije i nivoa njene rentabilnosti. Rezerve čvrstih mineralnih sirovina su prema rastućoj geološkoj proučenosti, pouzdanosti i razmatranju modifikujućih faktora (faktora i pokazatelja tehničko-ekonomske ocene), izdvojene u klase: verovatne rezerve i dokazane rezerve, a rezerve nafte, kondenzata i prirodnih gasova na moguće, verovatne i sigurne;

11) rezerve podzemnih voda predstavljaju one količine slobodnih podzemnih voda koje se pod uticajem prirodnih ili antropogenih uticaja formiraju i obnavljaju u okviru zone zasićenja neke izdani;

12) geološka istraživanja su kompleksan proces i niz aktivnosti koji obuhvataju primenu odgovarajućih metoda i tehničkih sredstava koji se izvodi sa ciljem da se upoznaju razvoj, sastav i građa zemljine kore, pronađu, ispituju i geološko-ekonomski ocene mineralni i drugi geološki resursi, istraže i utvrde rezerve mineralnih sirovina i mogućnost njihove eksploatacije, utvrde i ocene geološke, inženjersko-geološke i hidrogeološke odlike terena koji se istražuje, posebno sa aspekta prostornog i urbanističkog planiranja, projektovanja i izgradnje objekata, kao i utvrde i eliminišu štetni uticaji geoloških i tehnogenih procesa na geološku i životnu sredinu i kulturna dobra i dobra koja uživaju prethodnu zaštitu;

13) nemetalne mineralne sirovine za dobijanje građevinskih materijala obuhvataju one mineralne resurse koji se koriste kao: tehničko-građevinski kamen (TGK); arhitektonsko-građevinski (ukrasni) kamen (AGK); opekarske, keramičke i vatrostalne gline, sirovine za proizvodnju cementa i kreča, kao i pesak i šljunak u industriji i građevinarstvu kao i karbonatne sirovine, tuf, zeolitizirani tuf i treset, koji se koriste u industriji;

14) prirodni građevinski materijal je stenski materijal koji se dobija eksploatacijom nemetalnih mineralnih resursa bez upotrebe eksploziva, odnosno primenom samo tradicionalnih ručnih alata (čekić, dleto, macola, ćuskija i sl.), koji se može koristiti u građevinarstvu u prirodnom stanju (neobrađen, poluobrađen ili obrađen) kao: građevinski kamen (sečen, cepan, lomljen); ukrasni kamen (za podna i zidna oblaganja), kao i pesak i šljunak u prirodnom, neseparisanom stanju;

15) geološki istražni radovi su sve vrste terenskih, laboratorijskih i kabinetskih istraživanja i ispitivanja koja se izvode u cilju pronalazačenja i istraživanja mineralnih i drugih geoloških resursa i rezervi mineralnih sirovina i podzemnih voda i geotermalne energije, kao i istraživanja geološke sredine;

16) primenjena geološka istraživanja su skup procesa i aktivnosti koji se izvode radi otkrivanja i dobijanja relevantnih podataka o: geološkoj građi, genezi, kvalitativnim i kvantitativnim karakteristikama mineralnih i drugih geoloških resursa; hidrogeološkim i geotermalnim, inženjersko-geološkim-geotehničkim karakteristikama i geodinamičkim svojstvima geološke sredine, kao dela terena od posebnog interesa za potrebe prostornog i urbanističkog planiranja, projektovanja i izgradnju građevinskih, rudarskih i drugih objekata;

17) geološki hazard je verovatnoća aktiviranja potencijalno opasnog geološkog procesa (klizište, odron, sleganje terena, zemljotres, bujica, poplava i sl.) na određenom prostoru i u određenom periodu vremena, koji obuhvata i veličinu aktiviranog procesa (površina terena zahvaćena klizanjem, sleganjem, zapremina masa u pokretu, karakter zagađenja geološke sredine, jačina zemljotresa i sl.);

18) geološki rizik je očekivani stepen negativnih posledica od delovanja određenog geološkog procesa, na određenom prostoru i u određenom vremenu, po prirodu, materijalna dobra i ljude;

19) izveštaj o hidrogeotermalnim istraživanjima je dokument o: geološkim i hidrogeološkim karakteristikama izvorišta; količinama i temperaturi procenjenih resursa podzemnih voda; konstrukciji bunara; uslovima korišćenja i zaštite životne sredine;

20) jalovina je rudarski otpad koji je potrebno izmestiti da bi se obavljala eksploatacija korisne mineralne sirovine, a flotacijska jalovina je rudarski otpad dobijen u procesu flotacije mineralne sirovine;

21) odlagalište je prostor predviđen za gomilanje ili slaganje rudarskog otpada u čvrstom ili tečnom stanju ili u obliku rastvora i suspenzija;

22) godišnji izveštaj o rezultatima geoloških istraživanja je dokument o vrstama, obimu i rezultatima izvršenih geoloških istražnih radova. Odnosi se na period geoloških istraživanja koji bez prekida traje 12 meseci, a počinje od dana dobijanja odobrenja za istraživanje;

23) završni izveštaj o rezultatima geoloških istraživanja je dokument sinteznog karaktera o svim vrstama, obimu i rezultatima izvršenih geoloških radova u odobrenom istražnom roku;

24) elaborat o inženjerskogeološkim-geotehničkim uslovima izgradnje objekata je dokument o inženjerskogeološkim i geotehničkim istraživanjima geološke sredine za potrebe prostornog i urbanističkog planiranja, generalnih projekata, idejnih rešenja, idejnih projekata i projekata za građevinsku dozvolu za izgradnju objekata, rudarskih objekata, infrastrukturnih i saobraćajnih objekata i sanaciju i rekultivaciju terena, kao i zaštitu životne sredine;

25) izveštaj o istraženim petrogeotermalnim resursima je dokument o uslovima korišćenja toplote stenskih masa zemljine kore temperatura do 30 °C radi dobijanja toplotne energije za potrebe zagrevanja objekata ili druge namene;

26) izveštaj o procenjenim resursima podzemnih voda je dokument o: geološkim i hidrogeološkim karakteristikama izvorišta; kvalitetu i količinama procenjenih resursa podzemnih voda; konstrukciji bunara i/ili kaptažama; uslovima sanitarne zaštite izvorišta i zaštite životne sredine;

27) izveštaj o mineralnim resursima za dobijanje prirodnih građevinskih materijala je dokument koji sadrži osnovne podatke o: geološkim karakteristikama, kvalitetu i procenjenim količinama istraživanog nemetaličnog mineralnog resursa, a u cilju dobijanja prirodnih građevinskih materijala. Ako se radi o eksploataciji peska i šljunka, isti dokument pored ostalih uslova obavezno sadrži procenu uticaja hidrogeoloških karakteristika terena na određivanje zona sanitarne zaštite izvorišta podzemnih voda;

28) elaborat o resursima i rezervama mineralnih sirovina, podzemnih voda i geotermalnih resursa je dokument o rezultatima geoloških istraživanja određenog ležišta mineralnih sirovina ili podzemnih voda i geotermalnih resursa, količinama i kvalitetu istraženih sirovina ili resursa, njihovoj klasifikaciji, tehničkim mogućnostima i uslovima eksploatacije, kao i o očekivanim ekonomskim efektima;

29) istražni prostor je deo geološke sredine u okviru koje se izvode geološka istraživanja. Istražni prostor je na topografskoj karti odgovarajuće razmere određen koordinatama u državnom koordinatnom sistemu i površinski je omeđen linijama najviše dva zatvorena poligona;

30) nosilac istraživanja je privredno društvo, odnosno drugo pravno lice i preduzetnik kojem je odobreno izvođenje primenjenih geoloških istraživanja od strane nadležnog organa;

31) nosilac eksploatacije je privredno društvo, ogranak stranog privrednog društva odnosno drugo pravno lice ili preduzetnik koji je registrovan u Republici Srbiji i kojem je odobreno eksploataciono polje i/ili eksploatacija rezervi mineralnih sirovina od strane nadležnog organa;

32) eksploatacijom rezervi mineralnih sirovina smatra se izvođenje rudarskih radova na pripremi, otvaranju, razradi, otkopavanju, transportu, odlaganju, odvodnjavanju, provetravanju i pripremi mineralnih sirovina kao i izvođenje drugih rudarskih radova u zemlji i na njenoj površini. Eksploatacijom mineralnih sirovina smatra se i izvođenje radova u eksploataciji nafte i prirodnih gasova i radovi na separaciji nafte i gasa, pripremi nafte i gasa za transport i uskladištenje, izdvajanje prirodnih tečnih gasova (etan, propan, butan i prirodni gazolin) u degazolinažama i sličnim postrojenjima na eksploatacionom polju, kao i transport ovih sirovina sabirnim naftovodima i gasovodima kada su u tehnološkoj vezi sa eksploatacionim poljima;

33) korišćenjem podzemnih voda smatra se izvođenje radova na pripremi, bušenju i korišćenju podzemnih voda i hidrogeotermalnih resursa;

34) površinskom eksploatacijom smatraju se metode izvođenja rudarskih radova na otvaranju, bušenju i miniranju, otkopavanju, transportu, odlaganju, odvodnjavanju, provetravanju i rekultivaciji na površinskim kopovima i odlagalištima, uz pridržavanje mera bezbednosti i zdravlja na radu, mera zaštite od požara i mera zaštite životne sredine;

35) podzemnom eksploatacijom smatraju se metode izvođenja rudarskih radova na otvaranju, razradi, pripremi, otkopavanju, bušenju i miniranju, izradi podzemnih prostorija, transportu, izvozu, provetravanju u podzemnim prostorijama i na otkopima, odvodnjavanju uz pridržavanje mera bezbednosti i zdravlja na radu i mera zaštite radne i životne sredine;

36) podvodnom eksploatacijom smatraju se metode izvođenja rudarskih radova na pripremi, otvaranju, otkopavanju, transportu, odlaganju, odvodnjavanju i rekultivaciji na površinskim kopovima pod vodom i pripadajućim odlagalištima, uz pridržavanje mera bezbednosti i zdravlja na radu i mera zaštite radne i životne sredine;

37) eksploatacionom bušotinom se smatraju rudarski objekti u kojima se izvode rudarski radovi pri eksploataciji tečnih i gasovitih mineralnih sirovina i geotermalnih resursa visoke entalpije;

38) pripremom mineralnih sirovina smatraju se svi procesi: usitnjavanja mineralnih sirovina (drobljenje, prosejavanje, mlevenje, klasiranje), koncentracije i/ili separacije korisnih minerala od jalovine (ručno ili automatsko odabiranje, gravitacijska, flotacijska, magnetska i elektrostatička koncentracija, luženje mineralnih sirovina i iskopina i dalje pripremanje rastvora u cilju koncentracije korisnih komponenti), odvodnjavanje proizvoda koncentracije odnosno separacije (zgušnjavanje, filtriranje i sušenje). Pod pripremom mineralnih sirovina smatraju se i svi procesi hidrotransporta pulpe, pepela i/ili koncentrata, odlaganje flotacijske jalovine i okrupnjavanja mineralnih sirovina i koncentrata (peletizacija i briketiranje), separacije peska, šljunka i kamena, kao i procesi primarne pripreme ukrasnog i drugog kamena;

39) rudarskim radovima smatraju se radovi: na izradi bušotina u svrhu eksploatacije mineralnih sirovina na izradi horizontalnih, kosih i vertikalnih jamskih prostorija; na rekonstrukciji rudarskih objekata, postrojenja i uređaja; na pripremi, otvaranju i eksploataciji ležišta; na odlaganju rudarskog otpada i deponovanju korisnih mineralnih sirovina; svi radovi na eksploatacionom polju koji su u funkciji eksploatacije, održavanja i pripreme mineralnih sirovina; kao i radovi koji se izvode na osnovu rudarskih projekata i drugih projekata koji su sastavni deo rudarskih projekata i rudarski radovi koji se obavljaju u cilju istraživanja mineralnih sirovina (istražni potkopi, okna, bušotine). Rudarskim radovima smatra se i izvođenje radova pri procesu odvodnjavanja i isumpavanja voda u okviru eksploatacije mineralnih sirovina, odnosno utiskivanja voda u okviru eksploatacije nafte i prirodnih gasova, radovi na separaciji nafte i gasa, pripremi nafte i gasa za sabiranje, transport i uskladištenje, izdvajanje prirodnih tečnih gasova (etan, propan, butan i prirodni gazolin) u degazolinažama i sl. postrojenjima na eksploatacionom polju, kao i transport ovih sirovina sabirnim naftovodima i gasovodima kada su u tehnološkoj vezi sa eksploatacionim poljima;

40) rudarskim objektima, postrojenjima i uređajima, smatraju se objekti, postrojenja, mašine i uređaji koji su u funkciji istraživanja, eksploatacije, transporta mineralnih sirovina, i to: objekti i postrojenja u sastavu rudnika koji su neposredno vezani za tehnološki proces istraživanja, eksploatacije i pripreme mineralnih sirovina i odlaganje jalovine i mineralnih sirovina na deponijama za homogenizaciju; mašine i uređaji namenjeni svim fazama tehnoloških procesa podzemne i površinske eksploatacije mineralnih sirovina i pripremi mineralnih sirovina; mašine i uređaji namenjeni svim fazama tehnološkog procesa otkopavanja čvrstih mineralnih sirovina kroz bušotine; mašine i uređaji namenjeni svim fazama tehnološkog procesa otkopavanja mineralnih sirovina pod vodom; mašine i uređaji namenjeni svim fazama tehnološkog procesa gasifikacije uglja neposredno u ložištu; objekti, postrojenja i uređaji za zaštitu rudnika od podzemnih i površinskih voda; objekti, postrojenja i uređaji na naftnim i gasnim poljima koji su neposredno vezani za tehnološki proces istraživanja, eksploataciju, separaciju, pripremu i transport nafte i sabiranje gasa; objekti za podzemno skladištenje prirodnog gasa i sirove nafte, kao i drugih materija na eksploatacionom polju; objekti, postrojenja i uređaji koji čine celinu sa električnom mrežom rudnika; glavni i pomoćni magacini eksploziva i eksplozivnih sredstava na eksploatacionom polju; objekti, postrojenja i uređaji za eksploataciju mineralnih sirovina cevnom sistemom i bušotinama i objekti i postrojenja koji služe za separaciju peska, šljunka i kamena;

41) eksploataciono polje obuhvata prostor definisan odobrenjem za eksploataciono polje ili eksploataciju u kome se nalaze rezerve mineralnih sirovina, kao i prostor predviđen za smeštaj jalovišta i drugog rudarskog otpada, za izgradnju objekata pripreme mineralnih sirovina, za izgradnju objekata održavanja, vodozahvata i drugih rudarskih objekata, a ograničeno je odgovarajućim poligonim linijama na površini terena;

42) zaštitni prostor oko eksploatacionog polja je prostor u kome eksploatacija nije planirana niti se izvodi, već predstavlja prostor koji razdvaja eksploataciona polja i omogućava da, u jednom trenutku vremena, nosilac odobrenja za eksploataciju u zaštitnom prostoru može da istražuje ukoliko postoje indicije da se resursi mineralnih sirovina nalaze i van postojećih granica eksploatacionog polja i posle proširiti eksploataciono polje;

43) rudno zemljište predstavlja prostor koji je definisan odobrenjem za eksploataciju ili eksploataciono polje. Na rudnom zemljištu se vrši eksploatacija mineralnih sirovina i izgrađuje prateća infrastruktura u cilju organizacije eksploatacije rezervi mineralnih sirovina;

44) rudarski otpad je otpad nastao od ekstraktivne industrije, odnosno otpad nastao prilikom geoloških istraživanja, eksploatacije, pripreme i skladištenja mineralnih sirovina, kao i otpad dobijen u procesu pripreme rude koji podrazumeva mehanički, fizički, biološki, toplotni ili hemijski postupak, (izmena dimenzija, separacija i izluživanje, prerada ranije odbačenog otpada), isključujući topljenje, termo procese proizvodnje (osim pečenja krečnjaka) i metalurške procese, kao i naftna isplaka;

45) meračka knjiga je tradicionalni naziv za tematski arhiviranu dokumentaciju sa sadržajem o izvršenim zadacima iz oblasti rudarskih merenja, podacima merenja, obradi rezultata merenja i grafičkim prikazima u analognom i digitalnom obliku;

46) kompetentno lice geološke struke je stručno fizičko lice geološke struke sa odgovarajućom licencom, koje izrađuje i ocenjuje elaborate o resursima i rezervama mineralnih sirovina i učestvuje u izradi studije izvodljivosti eksploatacije i izrađuje javni izveštaj o sintetičkom prikazu rezultata geoloških istraživanja, mineralnih resursa i rezervi mineralnih sirovina za različite namene (akcionare, brokere i investicione analitičare, web-sajtove, informacija za medije) i /ili druge potrebe;

47) glavni projektant iz oblasti geologije je stručno lice geološke struke sa ovlašćenjem i odgovarajućom licencom, a koje je rešenjem odgovornog lica projektne organizacije imenovano da rukovodi izradom projekta geoloških istraživanja;

48) odgovorni projektant iz oblasti geologije je stručno lice geološke struke sa ovlašćenjem i odgovarajućom licencom, a koje je rešenjem odgovornog lica projektne organizacije imenovano da uradi deo projekta ili projekat određenih specijalističkih geoloških istraživanja;

49) odgovorni rukovodilac geoloških istraživanja je stručno lice geološke struke sa ovlašćenjem i licencom, a koje je rešenjem odgovornog lica izvođača istraživanja određeno da rukovodi izvođenjem projektovanih geoloških istraživanja;

50) kompetentno lice rudarske struke je stručno fizičko lice rudarske struke sa odgovarajućom licencom, koje ocenjuje i elaboruje o resursima i rezervama mineralnih sirovina i izrađuje studiju izvodljivosti eksploatacije i izrađuje javni izveštaj o sintetičkom prikazu rezultata geoloških istraživanja, mineralnih resursa i rezervi mineralnih sirovina za različite namene (akcionare, brokere i investicione analitičare, web-sajtove, informacija za medije) i /ili druge potrebe;

51) glavni projektant u oblasti rudarstva je stručno lice rudarske struke sa ovlašćenjem i odgovarajućom licencom i koje je odgovorno za tehnička rešenja data u osnovnoj koncepciji i za usklađenost posebnih delova projekta, a koje je rešenjem odgovornog lica projektne organizacije imenovano da rukovodi izradom projekta;

52) odgovorni projektant u oblasti rudarstva je stručno lice odgovarajuće struke sa ovlašćenjem i odgovarajućom licencom, odgovorno za izradu posebnog dela rudarskog projekta za koji je stručan, a koje je rešenjem odgovornog lica projektne organizacije imenovano da uradi posebni deo rudarskog projekta;

53) sredstvo obezbeđenja može biti:

(1) menica koja je blanko sopstvena menica potpisana i overena od strane društva koje je podnosi u odgovarajućem postupku, sa klauzulom "bez protesta", uredno registrovana kod Narodne banke Srbije, sa безусловnim i neopozivim ovlašćenjem da nadležni organ popuni u skladu sa važećim propisima iz oblasti platnog prometa i uslovima predviđenim ovim zakonom;

(2) безусловna, neopoziva i plativa na prvi poziv bankarska garancija za dobro izvršenje posla izdata od strane poslovne banke u Republici Srbiji u iznosu utvrđenom ovim zakonom;

(3) korporativna garancija;

54) "Investicioni sporazum" je ugovor koji zaključuju Republika Srbija, koju zastupa Vlada i investitor koji je stekao pravo na eksploataciju mineralnih sirovina u smislu ovog zakona kojim se bliže uređuju pitanja od interesa za svaku od ugovornih strana i koji može sadržati odložne i raskidne uslove i rokove;

55) pripremni radovi jesu radovi koji se mogu izvoditi na eksploatacionom polju i prethode radovima na otvaranju rudnika, a odnose se na raščišćavanje terena i uklanjanje objekata radi obezbeđenja prostora za izgradnju budućih rudarskih objekata i izvođenje rudarskih radova, postavljanja objekata, instalacije i opreme privremenog karaktera. Ovi radovi ne podrazumevaju radove na izgradnji objekata.

3. Uslovi i javni interes

Član 4

Mineralni resursi, resursi podzemnih voda, geotermalni resursi, kao i drugi geološki resursi su prirodno bogatstvo u svojini Republike Srbije i mogu se koristiti pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom.

Mineralni resursi odnosno mineralne sirovine od strateškog značaja za Republiku Srbiju su:

1) nafta i prirodni gas;

2) ugalj;

3) rude bakra i zlata;

4) rude olova i cinka;

5) rude bora i litijuma;

6) uljni glinci (uljni škriljci, odnosno šejlovi);

7) druge mineralne sirovine, određene posebnim aktom Vlade na predlog ministarstva nadležnog za poslove geoloških istraživanja i/ili za poslove rudarstva (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Geološka istraživanja i eksploatacija mineralnih sirovina su u javnom interesu.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, u slučaju da se eksploatacija vrši u zaštićenom području ili području ekološke mreže, javni interes i značaj utvrđuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita prirode.

Za potrebe privrednog subjekta, u privatnoj ili javnoj svojini, koji je nosilac istraživanja i/ili nosilac eksploatacije mineralnih sirovina, koje su određene kao sirovine od značaja u smislu stava 2. ovog člana, može se vršiti eksproprijacija nepokretnosti.

Privredni subjekt iz stava 5. ovog člana ima prava i obaveze korisnika eksproprijacije.

Radi zaštite strateškog interesa Republike Srbije, posebnim aktom Vlade određuje se predstavnik Ministarstva kao zastupnik državnog interesa u privrednim društvima sa državnim kapitalom, koje vrše primenjena geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina iz stava 2. ovog člana.

Eksproprijacija nepokretnosti iz stava 5. ovog člana, sprovodi se shodno propisima kojima se uređuje eksproprijacija.

Primenjena geološka istraživanja i eksploatacija urana, nikla i kobalta može se vršiti samo uz prethodnu saglasnost Vlade na predlog Ministarstva i u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita prirode.

Član 5

Geološka istraživanja, eksploatacija rezervi mineralnih sirovina i resursa, korišćenje i održavanje rudarskih objekata, vrši se na način kojim se obezbeđuje optimalno geološko, tehnički izvodljivo i ekonomski isplativo iskorišćenje ležišta mineralnih sirovina i drugih geoloških resursa, bezbednost ljudi, objekata i imovine, a u skladu sa savremenim stručnim dostignućima i tehnologijama, propisima koji se odnose na tu vrstu objekata i radova i propisima kojima su utvrđeni uslovi u pogledu bezbednosti i zdravlja na radu, zaštite od požara i eksplozije i zaštite životne sredine i zaštite kulturnih dobara i dobara koja uživaju prethodnu zaštitu.

Član 6

Na području koje predstavlja zaštićeni prostor prirode, celinu od kulturno-istorijskog i graditeljskog značaja, turističko-rekreativnu celinu, izvorište od posebnog značaja za regionalno snabdevanje vodom i drugi zaštićeni prostor, izvođenje geoloških istraživanja i eksploatacija rezervi mineralnih sirovina i geotermalnih resursa, može se odobriti samo pod uslovima, koje u skladu sa posebnim zakonom izdaju nadležni organi i organizacije za izdavanje uslova za uređenje prostora, zaštite prirode i životne sredine, kulturnog nasleđa i drugi organi i organizacije nadležni za odgovarajuću oblast koja se odnosi na zaštićeni prostor.

Geološki istražni radovi bez saglasnosti vlasnika i/ili korisnika ne smeju se izvoditi na razdaljini manjoj od stotinu metara od stambenih objekata, osim inženjerskogeoloških, geotehničkih i hidrogeoloških istraživanja.

Geološki istražni radovi bez saglasnosti vlasnika i/ili korisnika ne smeju se izvoditi na razdaljini manjoj od stotinu metara od objekata u javnoj upotrebi, kao što su bolnice, ustanove zaštite (domovi za stare, lica sa posebnim potrebama i dr.), verski objekti, groblja, ustanove kulture, škole, fakulteti, studentski domovi i sl., osim inženjerskogeoloških, geotehničkih i hidrogeoloških istraživanja.

Član 7

Nosilac istraživanja i nosilac eksploatacije ne može biti privredno društvo, odnosno drugo pravno lice i preduzetnik, koje ima dospele a neizmirene obaveze po osnovu: javnih prihoda, javnih davanja u vezi ranijih istraživanja ili eksploatacije, nezakonitog istraživanja, odnosno nezakonite eksploatacije, kao i ako ima neispunjene obaveze u vezi sanacije i zaštite životne sredine i kulturnih dobara i dobara koja uživaju prethodnu zaštitu.

Član 8

Privredno društvo, odnosno drugo pravno lice i preduzetnik koji vrši geološka istraživanja i/ili eksploataciju mineralnih sirovina ili drugih geoloških resursa bez potrebnih odobrenja, dužno je da nadoknadi štetu vlasniku za zauzeto zemljište, a Republici Srbiji odnosno budžetu autonomne pokrajine kada se nedozvoljena geološka istraživanja i/ili eksploatacija vrše na njenoj teritoriji, trostruku vrednost iskopane mineralne sirovine ili drugih geoloških resursa i da izvrši sanaciju i rekultivaciju zemljišta na kojem je obavljalo istraživanje i/ili eksploataciju mineralne sirovine ili drugog geološkog resursa.

Vrednost iskopane mineralne sirovine ili drugih geoloških resursa iz stava 1. ovog člana, utvrđuje se aktom Vlade svake druge godine na osnovu tržišne vrednosti iskopane mineralne sirovine ili drugih geoloških resursa.

Član 8a

Tokom sprovođenja procedura u vezi sa pravnom postupcima koji se vode u okviru Ministarstva rudarstva i energetike odnosno nadležnog pokrajinskog organa, podnesci i druga dokumenta dostavljaju se elektronskim putem, u skladu sa zakonom koji uređuje elektronski dokument.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, žalbu i druge pravne lekove, dokaze koji se uz njih prilažu, kao i dokumenta i podneske koji sadrže tajne podatke i koji su označeni stepenom tajnosti u skladu sa propisima kojima se uređuje tajnost podataka, stranka dostavlja u formi papirnog dokumenta.

Kada se podnesci i dokumenti dostavljaju elektronskim putem, uredna dostava se dokazuje elektronskom potvrdom o prijemu dokumenta (dostavnica).

Ministarstvo odnosno nadležni pokrajinski organ rešenje i druga akta dostavlja podnosiocu zahteva u formi elektronskog dokumenta, preko jedinstvenog elektronskog sandučića, u skladu sa zakonom koji uređuje elektronsku upravu, ako se dostava vrši preko portala e-uprava.

Izuzetno od stava 4. ovog člana, licu koje nema jedinstveni elektronski sandučić, rešenje i druga akta se dostavljaju u formi odštampanog primerka elektronskog dokumenta, overenog u skladu sa zakonom koji uređuje elektronsko poslovanje, preporučenom pošiljkom preko poštanskog operatora.

Danom ekspedovanja rešenja u skladu sa st. 4. i 5. ovog člana, nadležni organ rešenje objavljuje i na svojoj internet stranici.

Ako dostava preporučenom pošiljkom iz stava 5. ovog člana nije mogla da bude izvršena jer je stranka u momentu dostave bila nedostupna na naznačenoj adresi, dostavljač o tome sačinjava belešku i ostavlja obaveštenje stranci na mestu na kome je pismeno trebalo da bude uručeno, u kome naznačava lično ime primaoca, podatke kojim se pismeno identifikuje, kao i datum kada je obaveštenje ostavljeno, sa pozivom stranci da na tačno određenoj adresi dostavljača, odnosno poštanskog operatora preuzme pošiljku, u roku od 15 dana od dana pokušaja dostave.

Obaveštenje stranci iz stava 5. ovog člana sadrži i informaciju o danu objavljivanja rešenja na internet stranici nadležnog organa, pravnu pouku stranci da će se u slučaju nepreuzimanja pošiljke u ostavljenom roku rešenje smatrati dostavljenim istekom roka od 30 dana od objavljivanja rešenja na veb stranici nadležnog organa.

U slučaju iz stava 5. ovog člana, ako u ostavljenom roku stranka ne podigne pošiljku, dostavljač će je vratiti zajedno sa beleškom o razlozima neuručenja.

Dostava stranci će se smatrati izvršenom:

1) danom prijema rešenja na način propisan stavom 4. odnosno stavom 5. ovog člana;

2) istekom roka od 30 dana od dana oglašavanja rešenja na internet stranici nadležnog organa ako dostava nije izvršena u skladu sa odredbama st. 4, 5. i 7. ovog člana.

Ako je adresa prebivališta, odnosno boravišta, odnosno sedišta stranke nepoznata, dostava toj stranci smatraće se izvršenom na dan isteka roka od 30 dana od dana objavljivanja rešenja na internet stranici nadležnog organa.

Nadležni organ će na zahtev stranke, u svojim prostorijama, toj stranci izdati kopiju rešenja bez odlaganja, s tim što to uručenje nema dejstvo na računanje rokova u vezi sa dostavom.

Ministar nadležan za oblast rudarstva i geologije bliže uređuje sadržaj i način razmene dokumenata i podnesaka iz stava 1. ovog člana.

Odredbe ovog člana koje se odnose na elektronsku proceduru primenjivaće se od dana izrade softverskog rešenja koji podržava ovaj sistem.

Član 9

Odobrenje za primenjena geološka istraživanja mineralnih i drugih geoloških resursa, odobrenje za zadržavanje prava na istražni prostor, odobrenje za eksploataciono polje, odobrenje za eksploataciju, odobrenje za izgradnju rudarskih objekata i/ili odobrenje za izvođenje rudarskih radova, odobrenje za upotrebu rudarskih objekata i odobrenje za upravljanje rudarskim otpadom, potvrda o rezervama mineralnih sirovina i resursa i/ili drugih geoloških resursa, preneće se na zahtev nosioca odobrenja na drugo privredno društvo, odnosno drugo pravno lice i preduzetnika, u skladu sa uslovima propisanim ovim zakonom.

Prenosom odobrenja iz stava 1. ovog člana, prenose se i sva prava i obaveze i druga odobrenja koja su izdata u vezi sa prenetim odobrenjem.

Zahtev za prenos odobrenja podnosi se Ministarstvu, odnosno nadležnom organu autonomne pokrajine kada se istraživanje odnosno eksploatacija izvodi na teritoriji pokrajine (u daljem tekstu: nadležni organ), koji donosi rešenje o prenosu odobrenja kada su ispunjeni uslovi iz st. 4. i 5. ovog člana.

Uz zahtev za prenos odobrenja podnose se:

1) fotokopija odobrenja koje je predmet prenosa ili podaci o izdatom odobrenju za sve akte iz stava 1. ovog člana;

2) dokaz o pravu svojine ili korišćenja, zakupa i/ili saglasnosti odnosno službenosti novog nosioca odobrenja za površinu na kojoj je planirana izgradnja rudarskih objekata i izvođenje rudarskih radova za najmanje pet godina u skladu sa odobrenom tehničkom dokumentacijom sa spiskom katastarskih parcela i sa pisanom izjavom nosioca odobrenja da su iste obuhvaćene rudarskim radovima za narednih najmanje pet godina u skladu sa odobrenom tehničkom dokumentacijom, za prenos odobrenja za eksploataciju, odobrenje za izgradnju rudarskih objekata i/ili odobrenja za izvođenje rudarskih radova, i odobrenje za upravljanje rudarskim otpadom;

3) situaciona karta u razmeri, 1:2500 ili u odgovarajućoj razmeri, ne starija od šest meseci sa ucrtanim granicama eksploatacionog polja, stanjem rudarskih radova, projektovanim rudarskim radovima za narednih najmanje pet godina u skladu sa odobrenom tehničkom dokumentacijom, jasno naznačenim granicama i oznakama katastarskih parcela u pisanoj i digitalnoj formi, overena od strane stručnog lica sa licencom, za prenos odobrenja za eksploataciono polje i/ili odobrenje za eksploataciju, odobrenje za izgradnju rudarskih objekata i/ili odobrenja za izvođenje rudarskih radova i odobrenje za upravljanje rudarskim otpadom;

4) izveštaj nosioca odobrenja za istraživanje i/ili eksploataciju o izvršenju obaveza u vezi: sanacije i rekultivacije prostora; upravljanja rudarskim otpadom; blagovremenog izveštavanja nadležnog organa i inspekcijских službi o vršenju radova na izvođenju geoloških istraživanja i/ili eksploatacije, za prenos odobrenja za primenjena geološka istraživanja mineralnih i drugih geoloških resursa, odobrenja za zadržavanje prava na istražni prostor, odobrenja za eksploataciono polje, odobrenja za eksploataciju;

5) pisana izjava novog nosioca odobrenja o prihvatanju prenosa odobrenja sa svim pravima i obavezama koje proističu iz njega, za sve akte iz stava 1. ovog člana;

6) garancija banke ili menica ili korporativna garancija za izvršenje poslova sanacije i rekultivacije degradiranog zemljišta usled eksploatacije za najmanje tri godine od dana podnošenja zahteva za prenos odobrenja, kada novi nosilac odobrenja vrši prenos odobrenja za izgradnju rudarskih objekata i/ili izvođenja rudarskih radova ili odobrenja za eksploataciju u skladu sa članom 77. ovog zakona;

7) dokaz o uplati propisane republičke administrativne takse, za sve akte iz stava 1. ovog člana.

Uz zahtev za prenos potvrde o rezervama mineralnih sirovina i resursa i/ili drugih geoloških resursa, koju podnosi nosilac potvrde podnosi se:

1) fotokopija potvrde koja je predmet prenosa ili podaci o izdatoj potvrdi;

2) pisana izjava novog nosioca potvrde o prihvatanju prenosa potvrde sa svim pravima i obavezama koje proističu iz nje;

3) za pravno lice na koje se prenosi potvrda, dokaz o izmirenju naknade za primenjena geološka istraživanja mineralnih i drugih geoloških resursa, odnosno naknade za korišćenje mineralnih sirovina, u skladu sa stanjem na dan podnošenja zahteva.

Na dan podnošenja zahteva moraju biti izmirena sva potraživanja po osnovu naknade za primenjena geološka istraživanja mineralnih i drugih geoloških resursa, odnosno naknade za korišćenje mineralnih sirovina, za pravno lice na koje se prenosi odobrenje kao i podnosioca zahteva.

Rešenje iz stava 3. ovog člana koje izdaje Ministarstvo je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Na rešenje iz stava 3. ovog člana koje je doneo nadležni organ autonomne pokrajine, žalba se podnosi ministru nadležnom za poslove geoloških istraživanja i/ili za poslove rudarstva (u daljem tekstu: ministar).

Član 10

Odobrenje za eksploataciju rezervi mineralnih sirovina i geotermalnih resursa, izdato pravnom licu čija se imovina koja služi za eksploataciju prodaje u postupku privatizacije, može se preneti na kupca te imovine ugovorom, koji zaključuju prodavac imovine, kupac imovine, Ministarstvo i Agencija za privatizaciju.

Na ugovor iz stava 1. ovog člana prethodnu saglasnost daje Vlada, na predlog Ministarstva.

Ugovor iz stava 1. ovog člana zaključen bez saglasnosti Vlade ništav je.

Obavezni elementi ugovora iz stava 1. ovog člana su odredbe o investicionom ulaganju kupca imovine i njegovim obavezama po osnovu socijalnog programa.

II MINERALNA POLITIKA I PLAN RAZVOJA GEOLOŠKIH ISTRAŽIVANJA I RUDARSKJE INDUSTRIJE REPUBLIKE SRBIJE

1. Mineralna politika i plan razvoja

Član 11

Mineralna politika i plan razvoja geoloških istraživanja obuhvata mere i aktivnosti koje se preduzimaju radi postizanja strateških dugoročnih ciljeva u oblasti geoloških istraživanja svih vrsta mineralnih resursa i rezervi mineralnih sirovina i drugih geoloških resursa, utvrđivanja hidrogeoloških i inženjerskogeoloških ili geotehničkih uslova korišćenja geološke sredine u postupku planiranja, projektovanja i izgradnje svih vrsta objekata, zaštite objekta geodiverziteta od posebnog značaja kao i geološkog hazarda i rizika sa aspekta aktiviranja opasnih geoloških procesa kao prirodnih elementarnih nepogoda i mogućih negativnih procesa na prirodu i ljude.

U oblasti rudarstva mineralna politika i plan razvoja podrazumeva: primenu savremenih tehnologija pri izgradnji rudarske infrastrukture i rudarskih objekata u cilju bezbednosti objekata i bezbednosti i zdravlja na radu; obezbeđenja sigurnog snabdevanja privrede i tržišta Republike Srbije mineralnim sirovinama i drugim geološkim resursima, promociju rudarstva u cilju stvaranja povoljnih uslova za investicije u oblasti održivog razvoja rudarske industrije i usaglašavanje sa regulativom iz oblasti rudarstva Evropske unije o zaštiti životne sredine; smernicama o životnoj sredini, zdravlju i sigurnosti Međunarodne finansijske korporacije (IFC).

Mineralna politika i plan razvoja geoloških istraživanja i rudarstva se sprovodi realizacijom strategije upravljanja mineralnim i drugim geološkim resursima Republike Srbije.

2. Strategija upravljanja mineralnim i drugim geološkim resursima Republike Srbije

Član 12

Strategijom upravljanja mineralnim i drugim geološkim resursima Republike Srbije (u daljem tekstu: Strategija), određuje se opšti cilj razvoja rudarstva i geoloških istraživanja energetskih, metaličnih, nemetalčnih i tehnogenih mineralnih sirovina, podzemnih voda i geotermalnih resursa.

Strategija sadrži elemente propisane zakonom kojim se uređuje planski sistem Republike Srbije.

Strategijom se određuje projekcija potreba za svim vrstama mineralnih sirovina, razvoj sektora rudarstva i geoloških istraživanja, kao i projekcija uvoza i izvoza svih vrsta mineralnih sirovina u Republici Srbiji, uz uvažavanje ekonomskih, regionalnih, ekoloških i socijalnih aspekata.

Strategiju donosi Narodna skupština na predlog Vlade za period od najmanje deset godina.

Vlada prati realizaciju Strategije i po potrebi pokreće njeno usklađivanje za realnim potrebama za mineralnim sirovinama.

Član 13

Vlada donosi akcioni plan i po potrebi programe ostvarivanja strategije, na predlog Ministarstva.

Pojedini posebni ciljevi utvrđeni Strategijom mogu se razrađivati programima.

Akcionim planom za sprovođenje Strategije se utvrđuje dinamika ostvarivanja mera za sprovođenje Strategije, u skladu sa zakonom kojim se uređuje planski sistem.

III GEOLOŠKI ZAVOD SRBIJE

Član 14

Geološki zavod Srbije (u daljem tekstu: Zavod), kao posebna organizacija sa svojstvom pravnog lica, u skladu sa ovim zakonom obavlja osnovna geološka istraživanja, u smislu čl. 17. i 18. ovog zakona i druga geološka istraživanja obuhvaćena godišnjim programom iz člana 20. ovog zakona, kao i poslove primenjenih geoloških istraživanja od važnosti za Republiku Srbiju, na osnovu posebne odluke koju donosi Vlada na predlog Ministarstva.

Zavod obavlja i druge poslove od interesa za Republiku Srbiju, kao što su: izrada i štampanje geoloških karata razmere 1:25.000 i sitnije razmere; izrada specijalističkih i tematskih geoloških karata (metalogenetskih, odnosno mineragenetskih, geomagnetskih, gravimetrijskih, radiometrijskih, geohemijskih, hidrogeoloških, inženjerskogeoloških, strukturno-tektonskih, seizmičkih, geokoloških i drugih), uključujući i izradu geoloških podloga za potrebe prostornog planiranja; vrši istraživanja i monitoring klizišta i izradu geološke karte hazarda i rizika za nivo razmere 1:25.000 i sitnije, poslovi regionalnih geofizičkih istraživanja; laboratorijska ispitivanja iz oblasti mineralogije, petrografije i sedimentologije, kao i paleontološka, hemijska, geomehanička i druga ispitivanja.

Zavod vrši i poslove realizacije razvojnih, naučno-istraživačkih i međunarodnih projekata iz oblasti geologije, organizovanje osmatračke mreže za praćenje režima podzemnih voda po posebnim programima, prikupljanje, ažuriranje i čuvanje podataka i stručne dokumentacije od značaja za geološki informacioni sistem Republike Srbije, priprema projektne zadatke za lokalne samouprave za inženjerskogeološka-geotehnička istraživanja i sanaciju klizišta, kao i druge poslove u skladu sa zakonom.

Zavod može da obavlja i poslove geoloških istraživanja u inostranstvu na osnovu posebne odluke koju donosi Vlada na predlog Ministarstva.

Sredstva za rad Zavoda obezbeđuju se iz budžeta Republike Srbije i iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

Nadzor nad radom Zavoda i izvođenjem geoloških istraživanja iz st. 1. i 2. ovog člana, kao i stručnu kontrolu izvedenih radova vrši Ministarstvo.

Član 15

Zavod podnosi Ministarstvu, odnosno nadležnom organu autonomne pokrajine, za istraživanja koja se vrše na teritoriji autonomne pokrajine, Izveštaj o realizaciji geoloških projekata prema godišnjem programu za proteklu godinu, najkasnije do kraja januara naredne godine.

IV GEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA

1. Vrste geoloških istraživanja

Član 16

Geološka istraživanja u smislu ovog zakona su osnovna i primenjena.

Osnovna i primenjena geološka istraživanja izvode se prema projektu geoloških istraživanja, u skladu sa savremenim naučnim dostignućima i tehnologijama, propisima, koji se odnose na tu vrstu istraživanja, kao i propisima kojima su utvrđeni zahtevi u pogledu bezbednosti i zdravlja na radu, zaštite od požara i eksplozije i zaštite životne sredine i kulturnih dobara i dobara koja uživaju prethodnu zaštitu.

2. Osnovna geološka istraživanja

Član 17

Osnovnim geološkim istraživanjima, u smislu ovog zakona, smatraju se istraživanja koja se izvode u cilju: proučavanja razvoja, sastava i građe zemljine kore; pronalaženja mineralnih resursa, resursa podzemnih voda i geotermalnih resursa i njihovih inicijalnih proučavanja; vrednovanja ukupnih potencijala geološke sredine kao prostora za potrebe prostornog i urbanističkog planiranja i utvrđivanja podobnosti za izgradnju objekata; utvrđivanja i eliminacije štetnih uticaja prirodnih i tehnogenih procesa na geološku i životnu sredinu.

Osnovna geološka istraživanja su poslovi od javnog interesa i finansiraju se iz budžeta Republike Srbije.

Autonomna pokrajina finansira osnovna geološka istraživanja na teritoriji autonomne pokrajine.

Posao iz stava 3. ovog člana autonomna pokrajina vrši kao poveren.

Član 18

Osnovna geološka istraživanja obuhvataju izradu: osnovnih, preglednih i specijalističkih geoloških karata razmere 1:25.000 i sitnije razmere (a izuzetno za područja posebne namene i razmere 1:10.000); studija potencijalnosti geoloških sredina u pogledu prisustva mineralnih i drugih geoloških resursa; sa pratećim tumačima; geoloških studija za potrebe sagledavanja potencijalnosti geoloških sredina u pogledu prisustva mineralnih i drugih geoloških resursa, hidrodinamičkih i drugih osobina geološke sredine radi korišćenja i zaštite podzemnih voda i geotermalnih resursa, podobnosti geološke sredine za potrebe planiranja, kao i studija za potrebe zaštite životne sredine; očuvanja geodiverziteta i zaštite objekata geonasleđa i sl.

Osnovna geološka istraživanja se izvode za potrebe prostornog planiranja i vrednovanja ukupnih geoloških potencijala određenog područja, namene i podobnosti geološke sredine kao prostora za gradnju objekata.

Izrada geoloških karata iz stava 1. ovog člana, priprema za štampanje, prijem autorskih originala geoloških karata i tumača, vrši se uz stručnu pomoć radnih grupa koje obrazuje ministar.

Aktom o obrazovanju radnih grupa iz stava 3. ovog člana utvrđuju se zadaci, obaveze i naknada za rad njenih članova.

Ministar bliže propisuje stručno-tehničke osnove za izradu geoloških karata iz stava 1. ovog člana.

Član 19

Osnovna geološka istraživanja izvodi Zavod prema dugoročnom programu razvoja osnovnih geoloških istraživanja (u daljem tekstu: Dugoročni program) i godišnjem programu osnovnih geoloških istraživanja (u daljem tekstu: Godišnji program).

Dugoročni program obuhvata strateške prioritete i dugoročne ciljeve izvođenja osnovnih geoloških istraživanja u funkciji ukupnog ekonomskog i društvenog razvoja, a u skladu sa prostornim planom Republike Srbije, Strategijom održivog razvoja, kao i Strategijom.

Nadležni organ autonomne pokrajine predlaže deo Dugoročnog programa na svojoj teritoriji, u skladu sa regionalnim prostornim planom autonomne pokrajine, planovima i programima održivog korišćenja prirodnih resursa i dobara, kao i

Strategijom.

Dugoročni program donosi Vlada na predlog Ministarstva za period od deset godina.

Član 20

Godišnji program obuhvata ciljeve, vrstu i obim geoloških istražnih radova, uslove i dinamiku njihovog izvođenja, kao i potrebna finansijska i materijalno-tehnička sredstva i kadrovske resurse za njegovu realizaciju.

Godišnjim programom mogu biti obuhvaćena i druga geološka istraživanja, ako je njihovo izvođenje neophodno radi procene rizika i otklanjanja posledica od geoloških hazarda (klizišta, odrona, poplava, zemljotresa i dr.), kao i primenjena geološka istraživanja mineralnih i drugih geoloških resursa, kao i druga, ako je izvođenje tih istraživanja od interesa za Republiku Srbiju.

Godišnji program donosi Ministarstvo u skladu sa dugoročnim programom do kraja februara tekuće godine.

Nadležni organ autonomne pokrajine donosi godišnji program na svojoj teritoriji, u skladu sa dugoročnim programom.

Ministar propisuje kriterijume i uslove za izvođenje radova i obustavu radova u oblasti osnovnih geoloških istraživanja.

Posao iz stava 4. ovog člana vrši se kao poveren.

3. Primenjena geološka istraživanja

Član 21

Primenjena geološka istraživanja, u smislu ovog zakona obuhvataju istraživanja koja se izvode radi utvrđivanja mineralnih resursa i rezervi i inženjerskogeoloških i hidrogeoloških uslova njihove eksploatacije, hidrogeološka istraživanja za potrebe utvrđivanja, korišćenja i zaštite resursa i rezervi podzemnih voda i geotermalnih resursa, inženjerskogeološka-geotehnička i hidrogeološka istraživanja geološke sredine za potrebe prostornog i urbanističkog planiranja, snižavanja nivoa podzemnih voda, projektovanja i izgradnje građevinskih, rudarskih i drugih objekata, zaštite životne sredine i prirodnih dobara i objekata geonasleđa, sanacije i rekultivacije terena, uključujući i podzemna skladišta gasa i drugih materija, izdvajanja povoljnih geoloških formacija i struktura kao i iscrpljenih ležišta mineralnih sirovina za skladištenje prirodnog gasa i/ili CO₂.

Primenjena inženjerskogeološka-geotehnička istraživanja obavezno se vrše za potrebe prostornog i urbanističkog planiranja, projektovanja i izgradnje građevinskih, rudarskih i drugih objekata radi definisanja inženjerskogeoloških-geotehničkih uslova izgradnje i/ili sanacije, kao i drugih karakteristika geološke sredine.

Primenjena geološka istraživanja vrše se i za potrebe korišćenja hidrogeotermalnih ili petrogeotermalnih resursa, odnosno korišćenja unutrašnje toplote zemljine kore.

Vlada će uredbom utvrditi uslove, kriterijume, postupak i načine izdavanja odobrenja i druge posebne uslove u vezi sa geološkim istraživanjima, koja se odnose na izdvajanja povoljnih geoloških formacija i struktura, kao i iscrpljenih ležišta mineralnih sirovina za skladištenje CO₂.

U pogledu uslova i načina kontrole i praćenja koncentracije gasova sa efektom staklene bašte u atmosferi na nivou koji bi sprečio opasne antropogene smetnje u klimatskom sistemu, primenjuju se propisi iz oblasti zaštite životne sredine, a u pogledu uslova i načina izgradnje postrojenja za skladištenje CO₂ primenjuju se propisi iz oblasti izgradnje objekata.

4. Uslovi i način izvođenja geoloških istraživanja

Član 22

Izvođenje geoloških istraživanja, izradu projekata geoloških istraživanja, vršenje tehničke kontrole projekta geoloških istraživanja, elaborata o resursima i rezervama mineralnih sirovina, elaborata o resursima i rezervama podzemnih voda i geotermalnim resursima, izveštaja o rezultatima geoloških istraživanja, elaborata o inženjerskogeološkim-geotehničkim uslovima izgradnje i sanacije objekata i terena, izveštaja o mineralnim resursima za dobijanje prirodnih građevinskih materijala, izveštaja o geotermalnim resursima, kao i izveštaja (elaborata) različitih specijalističkih ispitivanja, kao i poslove stručnog nadzora vrši privredno društvo, odnosno drugo pravno lice i preduzetnik, koje je upisano u registar privrednih subjekata ili drugi registar za obavljanje te delatnosti u Republici Srbiji.

Poslove izvođenja geoloških istraživanja i izrade izveštaja o rezultatima geoloških istraživanja, rukovođenja i stručnog nadzora nad izvođenjem geoloških istraživanja, izveštaja o mineralnim resursima za dobijanje prirodnih građevinskih materijala, elaborata o inženjerskogeološkim - geotehničkim uslovima izgradnje objekata i sanacije terena, izveštaja o geotermalnim resursima, kao i izveštaja (elaborata) različitih specijalističkih ispitivanja, može obavljati lice sa stečenim visokim obrazovanjem najmanje sedmim nivoom, podnivo jedan (nivo VII-1) nacionalnog okvira kvalifikacija koji se stiče završavanjem integrisanih akademskih studija obima od 300 do 360 ESPB bodova, (master akademskih studija, master strukovnih studija), odnosno osnovnih studija na fakultetu u trajanju od najmanje pet godina, odgovarajućeg obrazovnog profila i modula oblast geološkog inženjerstva u okviru obrazovno-naučnog polja: tehničko-tehnološke nauke, sa

ovlašćenjem i licencom za obavljanje tih poslova koje ima najmanje tri godine radnog iskustva u obavljanju odgovarajućih poslova.

Poslove glavnog projektanta, odgovornog projektanta i odgovornog rukovodioca izvođenja geoloških istraživanja, kao i poslove stručnog nadzora i tehničke kontrole projekata geoloških istraživanja, izradu ili ocenu elaborata o resursima i rezervama mineralnih sirovina, elaborata o resursima i rezervama podzemnih voda i elaborata o geotermalnim resursima može obavljati lice sa stečenim visokim obrazovanjem najmanje sedmim nivoom, podnivo jedan (nivo VII-1) nacionalnog okvira kvalifikacija koji se stiče završavanjem integrisanih akademskih studija obima od 300 do 360 ESPB bodova, (master akademskih studija, master strukovnih studija), odnosno osnovnih studija na fakultetu u trajanju od najmanje pet godina, odgovarajućeg obrazovnog profila i modula oblast geološkog inženjerstva u okviru obrazovno-naučnog polja: tehničko-tehnološke nauke, sa ovlašćenjem i licencom za obavljanje tih poslova, koje ima najmanje pet godina radnog iskustva u obavljanju odgovarajućih poslova, a za kompetentno lice najmanje deset godina radnog iskustva.

Učešće u izvođenju manje složenih geoloških istražnih radova i izradi tehničke dokumentacije za te radove, može obavljati lice sa srednjim obrazovanjem u području rada geologije, rudarstva i metalurgije, odgovarajućeg obrazovnog profila, koje ima najmanje tri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima i ovlašćenje za obavljanje tih poslova.

Geološka istraživanja mogu da izvode i ogranci stranih pravnih lica pod uslovima i na način propisan ovim zakonom i zakonom kojim se utvrđuju prava stranih lica u pogledu korišćenja dobara od javnog interesa i u skladu sa zakonima kojima je uređena oblast odbrane i tajnost podataka.

Član 23

Ovlašćenje za obavljanje poslova iz člana 22. st. 2-4. ovog zakona stiče se polaganjem stručnog ispita.

Stručni ispit iz stava 1. ovog člana, polaže se pred komisijom koju obrazuje Komora rudarskih i geoloških inženjera Srbije.

Komora rudarskih i geoloških inženjera Srbije

Član 23a

Komora rudarskih i geoloških inženjera Srbije (u daljem tekstu: Komora), je pravno lice osnovano radi unapređenja uslova za obavljanje stručnih poslova u oblasti rudarstva i geologije, projektovanja, geoloških istraživanja, izgradnje rudarskih objekata i drugih oblasti značajnih za rudarstvo i geologiju Republike Srbije, zaštite esnafskih i pojedinačnih interesa, unapređenja pružanja usluga i radi ostvarivanja svih drugih ciljeva kojima se unapređuje stručnost i profesionalnost rada.

Članovi Komore su inženjeri geološke, rudarske, metalurške, građevinske, mašinske i elektrotehničke struke, kao i inženjeri zaštite životne sredine i drugih tehničkih struka koji obavljaju stručne poslove u cilju geoloških istraživanja mineralnih sirovina, podzemnih voda i geotermalnih resursa i eksploatacije mineralnih sirovina.

Sedište Komore određuje se statutom.

Komora, u skladu sa ovim zakonom i statutom, obavlja sledeće poslove:

- 1) utvrđuje profesionalna prava i dužnosti i etičke norme ponašanja članova u obavljanju poslova geologije i rudarstva, projektovanja i izvođenja radova;
- 2) utvrđuje ispunjenost uslova i izdaje licence u skladu sa odredbama ovog zakona;
- 3) proverava usklađenost izdatih licenci po propisima drugih zemalja;
- 4) vodi evidenciju lica iz tačke 2. ovog člana koja je dostupna na elektronskom portalu komore u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti;
- 5) objavljuje biografije kompetentnih lica na svom elektronskom portalu u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti;
- 6) organizuje, sprovodi i izdaje uverenja o položenim stručnim ispitima za inženjere geologije, rudarstva kao i drugih struka koje obavljaju stručne poslove u rudarstvu i geologiji;
- 7) pribavlja saglasnost ministra na program o uslovima i načinu polaganja stručnog ispita;
- 8) zastupa interese članstva;
- 9) u skladu sa praksama najuglednijih inženjerskih komora u svetu, usvaja kodeks profesionalnih i etičkih standarda inženjera geologije, rudarstva i drugih inženjerskih struka koje obavljaju stručne poslove u rudarstvu i geologiji, a naročito u vezi sa kompetentnim licima i kodeks dosledno primenjuje u interesu građenja ugleda Komore i njenog članstva, a u skladu sa praksama najuglednijih inženjerskih komora u svetu;
- 10) organizuje sud časti za utvrđivanje povreda profesionalnih standarda i normativa (profesionalne odgovornosti), kao i za izricanje mera za te povrede;

11) obezbeđuje polisu kolektivnog osiguranja za sva kompetentna lica, na odgovarajućem nivou pojedinačnog osiguranog slučaja;

12) rešava sporna stručna i profesionalna pitanja;

13) u slučaju sumnje, proverava status kompetentnog lica stranog inženjera;

14) vodi javni registar kompetentnih lica, izdatih licenci i položenih stručnih ispita;

15) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom koje unapređuju geološka istraživanja i rudarstvo u Republici Srbiji.

Komora svoju organizaciju i način obavljanja stručnih poslova uređuje u skladu sa ovim zakonom.

Predlog statuta Komora dostavlja Ministarstvu radi davanja saglasnosti.

Organi Komore

Član 23b

Organi Komore su Skupština, Upravni odbor i Nadzorni odbor.

Skupština, Upravni i Nadzorni odbor biraju svoje predsednike.

Komora svoj rad organizuje kroz rad matičnih sekcija. Organizuju se tri vrste matičnih sekcija, i to za geologiju, rudarstvo i matičnu sekciju ostalih struka.

Predsednik Upravnog odbora je zakonski zastupnik Komore.

Upravni odbor Komore ima šest članova. Tri člana predstavljaju predsednici Izvršnih odbora matičnih sekcija, a tri su predstavnici Ministarstva.

Predsednik Upravnog odbora Komore bira se iz redova članova koje predlaže Ministarstvo.

U slučaju jednakog broja glasova članova Upravnog odbora, usvaja se odluka za koju je glasao predsednik Upravnog odbora.

Nadzorni odbor čine tri člana, i to dva člana predlaže Ministarstvo, a jednog Skupština Komore.

Rad Komore bliže se uređuje Statutom, u skladu sa ovim zakonom.

Finansiranje Komore

Član 23v

Komora finansira svoje aktivnosti od članarina, naknada i donacija.

Komora utvrđuje visinu članarine i naknade za polaganje stručnih ispita i izdavanje licence iz stava 1. ovog člana, uz prethodno pribavljenu saglasnost ministra.

Nadzor nad zakonitošću rada Komore vrši Ministarstvo.

Kvalifikacije

Član 23g

Kompetentno lice za geologiju je stručnjak sa sledećim kvalifikacijama:

1) stečenim visokim obrazovanjem najmanje sedmim nivoom, podnivo jedan (nivo VII-1) nacionalnog okvira kvalifikacija koji se stiče završavanjem integrisanih akademskih studija obima od 300 do 360 ESPB bodova, (master akademskih studija, master strukovnih studija), odnosno osnovnih studija na fakultetu u trajanju od najmanje pet godina, odgovarajućeg obrazovnog profila i modula, oblast geološkog inženjerstva;

2) položen stručni ispit;

3) deset godina stručnog iskustva;

4) nije pravnosnažno osuđen za krivična dela iz oblasti privrede;

5) postupa etično u profesionalnom životu;

6) član je Komore rudarskih i geoloških inženjera Srbije.

Kompetentno lice za rudarstvo je stručnjak sa sledećim kvalifikacijama:

1) stečenim visokim obrazovanjem najmanje sedmim nivoom, podnivo jedan (nivo VII-1) nacionalnog okvira kvalifikacija koji se stiče završavanjem integrisanih akademskih studija obima od 300 do 360 ESPB bodova, (master akademskih studija, master strukovnih studija), odnosno osnovnih studija na fakultetu u trajanju od najmanje pet godina, odgovarajućeg obrazovnog profila i modula, oblast rudarskog inženjerstva;

2) položen stručni ispit;

3) deset godina stručnog iskustva;

4) nije pravnosnažno osuđen za krivična dela iz oblasti privrede;

5) postupa etično u profesionalnom životu;

6) član je Komore rudarskih i geoloških inženjera Srbije.

Stručnjaci drugih struka (diplomirani inženjeri, master inženjeri), mogu biti angažovani kao kompetentna lica kada je potrebno za radove iz geologije i rudarstva, sa sledećim kvalifikacijama:

1) stečenim visokim obrazovanjem najmanje sedmim nivoom, podnivo jedan (nivo VII-1) nacionalnog okvira kvalifikacija koji se stiče završavanjem integrisanih akademskih studija obima od 300 do 360 ESPB bodova, (master akademskih studija, master strukovnih studija), odnosno osnovnih studija na fakultetu u trajanju od najmanje pet godina, odgovarajućeg obrazovnog profila i modula;

2) položen stručni ispit;

3) deset godina stručnog iskustva;

4) dve godine iskustva relevantnog za licencu kompetentnog lica;

5) nije pravnosnažno osuđen za krivična dela iz oblasti privrede;

6) postupa etički u profesionalnom životu;

7) član je Komore rudarskih i geoloških inženjera Srbije.

U slučaju da nema kompetentnog lica u Republici Srbiji sa relevantnim iskustvom za konkretnu dozvolu, strano kompetentno lice sa uporedivim kvalifikacijama i relevantnim iskustvom u odnosu na konkretnu dozvolu potpisuje izveštaje, studije i projekte zajedno sa srpskim kompetentnim licem koje ima najbliže relevantno iskustvo.

Kompetentno lice može zaključiti ugovor o osiguranju od profesionalne odgovornosti na višem iznosu osiguranog slučaja od kolektivnog osiguranja koje se obezbeđuje preko Komore.

5. Izvođenje geoloških istraživanja

Član 24

Geološka istraživanja se izvode prema projektu geoloških istraživanja koji naročito sadrži:

1) dokumenta o ispunjenosti uslova iz člana 22. ovog zakona;

2) tekstualni deo;

3) grafičke priloge.

Ministar bliže propisuje uslove, kriterijume i sadržaj projekata za sve vrste geoloških istraživanja, kao i projekata i izveštaja koji se odnose na istraživanja mineralnih resursa za dobijanje prirodnih građevinskih materijala i istraživanja hidrogeotermalnih i petrogeotermalnih resursa.

Podaci o ličnosti u projektima i izveštajima iz stava 2. ovog člana sadrže ime i prezime ličnosti.

Član 25

Projekat geoloških istraživanja, kao i izmene i dopune istog projekta, kao i godišnji i završni izveštaji o rezultatima geoloških istraživanja podleže tehničkoj kontroli.

Tehnička kontrola iz stava 1. ovog člana obuhvata kontrolu primene savremenih dostignuća i metoda geološke nauke i tehnike i usklađenosti projekta sa: zakonom i drugim propisima iz oblasti geologije i rudarstva, uslovima nadležnih zavoda

za zaštitu prirode i zaštitu kulturnog nasleđa, usklađenošću projekta sa važećim tehničkim propisima, kao i odgovarajućim merama bezbednosti i zdravlja na radu, mere zaštite od požara, sigurnosti ljudi i objekata i zaštite životne sredine.

Za kvalitet vršenja tehničke kontrole projekta geoloških istraživanja odgovoran je privredni subjekt koji je izvršio tehničku kontrolu.

Tehničku kontrolu iz stava 1. ovog člana može vršiti privredno društvo i preduzetnik, odnosno drugo pravno lice koje ispunjava uslove iz člana 22. ovog zakona.

Ministar bliže propisuje uslove i način vršenja tehničke kontrole projekata geoloških istraživanja.

Član 26

Tehničku kontrolu projekta geoloških istraživanja ne može vršiti, odnosno u vršenju kontrole ne može da učestvuje:

- 1) privredno društvo, odnosno drugo pravno lice i preduzetnik, koje je izradilo taj projekat ili koje je nosilac istraživanja;
- 2) lice zaposleno u privrednom društvu, odnosno drugom pravnom licu i preduzetniku, koje je izradilo projekat geoloških istraživanja ili je učestvovalo u izradi tog projekta;
- 3) lice zaposleno kod nosioca istraživanja;
- 4) lice zaposleno u Ministarstvu, nadležnom organu autonomne pokrajine i jedinici lokalne samouprave.

Član 27

U toku izvođenja geoloških istraživanja, nosilac istraživanja je dužan da obezbedi stručni nadzor nad izvođenjem geoloških istraživanja.

Stručni nadzor iz stava 1. ovog člana obuhvata: kontrolu da li se istražni radovi izvode prema projektu geoloških istraživanja i ostvaruje projektovana dinamika realizacije istraživanja; proveru kvaliteta izvođenja istražnih radova i primenu propisa iz oblasti geoloških istraživanja i tehničkih propisa; kontrolu primene mera bezbednosti i zdravlja na radu, mera zaštite od požara i zaštite životne sredine.

Stručni nadzor nad izvođenjem geoloških istraživanja ne može da vrši pravno lice koje je nosilac odobrenja za istraživanje, koje izvodi geološka istraživanja, niti lice koje je izradilo izveštaje o geološkim istraživanjima, osim za istraživanja nafte i gasa.

Lice koje vrši stručni nadzor dužno je da vodi dnevnik stručnog nadzora i da blagovremeno izvesti nosioca istraživanja o svim propustima i nedostacima koje utvrdi u toku vršenja stručnog nadzora.

Ministar bliže propisuje sadržinu i formu dnevnika stručnog nadzora iz stava 3. ovog člana.

Nosilac istraživanja je dužan da jedan primerak izveštaja o stručnom nadzoru koji sadrži podatke o: izvođaču geoloških istraživanja, vrsti i obimu izvršenih istražnih radova i datumu njihovog izvođenja, kao i druge podatke o zapažanju stručnog nadzora, dostavi uz godišnji izveštaj iz člana 29. stav 1. ovog zakona i uz završni izveštaj o rezultatima geoloških istraživanja iz člana 28. stav 1. ovog zakona i uz elaborat o inženjerskogeološkim-geotehničkim uslovima izgradnje objekata.

Član 28

Po završetku projektom predviđenih geoloških istraživanja mineralnih sirovina, podzemnih voda i geotermalnih resursa izrađuje se završni izveštaj o rezultatima geoloških istraživanja (u daljem tekstu: Završni izveštaj).

Posle izvršenih inženjerskogeoloških-geotehničkih istraživanja iz člana 30. stav 2. ovog zakona izrađuje se elaborat o inženjerskogeološkim-geotehničkim uslovima izgradnje i/ili sanacije objekata i terena.

Nosilac istraživanja dužan je da jedan primerak završnog izveštaja iz stava 1. i elaborata iz stava 2. ovog člana, kao i izveštaja iz člana 31. stav 7. ovog zakona, dostavi organu koji je izdao odobrenje za istraživanje u pisanoj formi i u elektronskom pdf formatu, na jeziku u službenoj upotrebi u Republici Srbiji, najkasnije 30 dana od dana isteka odobrenog istražnog roka, a u slučaju produženja istražnog roka u smislu člana 39. ovog zakona, kao i u slučaju zadržavanja istražnog prava u smislu člana 40. ovog zakona, najkasnije 30 dana pre kraja prethodno odobrenog istražnog roka.

Ministar bliže propisuje sadržaj završnog izveštaja iz stava 1. ovog člana, kao i elaborata iz stava 2. ovog člana, kao i godišnjeg izveštaja o rezultatima geoloških istraživanja iz člana 29. stav 1. ovog zakona.

Član 28a

Ministarstvo može ustupiti određene geološke informacije iz izveštaja o rezultatima geoloških istraživanja i elaborate:

- 1) Zavodu u cilju izrade geoloških karata, pravljenja bilansa mineralnih resursa i unapređenja sveobuhvatnog geološkog znanja teritorije Republike Srbije;

2) Republičkom geodetskom zavodu, koji upisuje u jedinstveni sistem pokazatelja za prostorno planiranje u skladu sa sistemom ESPON podatke o postojanju rudnog tela mineralne sirovine na određenoj lokaciji.

Nadležni organi za prostorno i urbanističko planiranje prilagođavaju planska i urbanistička dokumenta na način da se omogući nesmetana eksploatacija otkrivenih ležišta mineralnih sirovina, u skladu sa ovim zakonom, zakonom kojim se uređuje prostorno i urbanističko planiranje i zakonom kojim se uređuje zaštita prirode.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, pokazatelji za prostorno planiranje o ležištu mineralnih sirovina unose se u sve prostorne i urbanističke planove, za područje obuhvaćeno ležištem mineralnih sirovina.

Ministarstvo i Zavod imaju obavezu da sa izveštajima i elaboratima postupaju u skladu sa oznakom "poslovna tajna", osim ako je ovim zakonom propisano drugačije.

Član 29

U slučaju višegodišnjih istraživanja, nosilac istraživanja dužan je da po isteku istražnog perioda od godinu dana, kao i u slučaju odustajanja od istraživanja, najkasnije 30 dana od isteka istražnog perioda od godinu dana, odnosno od odustajanja od istraživanja, dostavi organu koji je izdao odobrenje, Godišnji izveštaj o rezultatima geoloških istraživanja u pisanoj formi i u elektronskom pdf formatu, na jeziku u službenoj upotrebi u Republici Srbiji (u daljem tekstu: Godišnji izveštaj).

Završni izveštaj i elaborat iz člana 28. st. 1. i 2. ovog zakona, kao i Godišnji izveštaj iz stava 1. ovog člana, imaju karakter arhivske građe i čuvaju se trajno, u skladu sa zakonom.

6. Odobrenje za primenjena geološka istraživanja

Član 30

Primenjena geološka istraživanja mineralnih i drugih geoloških resursa, izvode se na sopstvenom i/ili tuđem zemljištu (u privatnoj ili javnoj svojini) u okviru istražnog prostora na osnovu rešenja o odobrenju za geološka istraživanja koje izdaje Ministarstvo, po zahtevu privrednog društva, odnosno drugog pravnog lica i preduzetnika, osim kada se izvode u skladu sa članom 46. ovog zakona.

Primenjena inženjerskogeološka-geotehnička istraživanja za potrebe izgradnje infrastrukturnih objekata (visokih brana, hidroelektrana, termoelektrana, regionalnih putnih i železničkih saobraćajnica, naftovoda, gasovoda, aerodroma, kao i dr.) od strateškog značaja za Republiku Srbiju, kao i inženjerskogeološka-geotehnička istraživanja za potrebe izgradnje i sanacije objekata rudarske infrastrukture, vrše se na osnovu rešenja o odobrenju geoloških istraživanja koje izdaje Ministarstvo, po zahtevu privrednog društva, odnosno drugog pravnog lica.

U slučaju kada se inženjerskogeološka-geotehnička istraživanja za potrebe izgradnje i sanacije objekata rudarske infrastrukture vrše na teritoriji autonomne pokrajine, odobrenje izdaje nadležni organ autonomne pokrajine, rešenjem protiv koga se može izjaviti žalba ministru.

U rejonima uz objekte od posebnog značaja za odbranu, premer i istraživanja zemljišta (geodetska, geofizička, geološka, hidrološka i dr.) mogu vršiti pravna lica koja za to dobiju odobrenje nadležnog organa, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva odbrane u pogledu mera zaštite tajnih podataka.

Rešenje Ministarstva iz st. 1. i 2. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Za primenjena geološka istraživanja mineralnih i drugih geoloških resursa iz stava 1. ovog člana koja se izvode na teritoriji autonomne pokrajine, odobrenje izdaje nadležni organ autonomne pokrajine, rešenjem protiv koga se može izjaviti žalba ministru.

Nadležni organ autonomne pokrajine dužan je da Ministarstvu dostavi jedan primerak izdatog rešenja i izveštaj o odobrenim istraživanjima za prethodnu godinu, najkasnije do 31. januara naredne godine.

Poslovi iz st. 3. i 6. ovog člana vrše se kao povereni.

Član 31

Geološka istraživanja mineralnih resursa za dobijanje prirodnih građevinskih materijala vrše se na osnovu rešenja o odobrenju za istraživanje koje izdaje Ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine ako se istraživanja izvode na teritoriji autonomne pokrajine, izdatom po zahtevu preduzetnika.

Zahtev za izdavanje odobrenja iz stava 1. ovog člana sadrži podatke o: preduzetniku koji je podnosilac zahteva, vrsti i cilju istraživanja, lokalitetu istraživanja, odnosno koordinatama i katastarskom broju parcele na kojoj se planira izvođenje istraživanja.

Uz zahtev iz stava 2. ovog člana, podnosi se dokaz o plaćenju republičkoj, odnosno pokrajinskoj administrativnoj taksi kada se istraživanje vrši na teritoriji pokrajine, kao i:

1) geodetski plan u razmeri 1:1.000 ili pregledsku kartu u odgovarajućoj razmeri sa ucrtanom granicom i koordinatama istražnog prostora, kao i broj katastarske parcele na kojoj se planira istraživanje;

2) projekat geoloških istraživanja;

3) izveštaj i potvrdu o izvršenoj tehničkoj kontroli projekta;

4) dokaz o plaćenju republičkoj, odnosno pokrajinskoj administrativnoj taksi kada se istraživanje vrši na teritoriji pokrajine.

Nadležni organ će odbiti zahtev za istraživanje iz stava 1. ovog člana ako istražni prostor nije slobodan, ako uz zahtev nisu podneta sva potrebna dokumenta iz stava 4. ovog člana ili ako na osnovu uvida u službeni evidenciju zaštićenih prirodnih dobara utvrdi da postoje ograničenja za izvođenje istraživanja u odnosu na zaštitu: predela izuzetnih prirodnih odlika, izvorišta podzemnih voda za javno snabdevanje, endemskih biljnih i životinjskih vrsta, objekata kulturnog nasleđa ili geonasleđa, verskih objekata i sl.

Dužina istražnog roka utvrđena rešenjem iz stava 1. ovog člana iznosi godinu dana i ne može se produžiti.

Po završetku projektom predviđenih geoloških istraživanja iz stava 1. ovog člana izrađuje se izveštaj o mineralnim resursima za dobijanje prirodnih građevinskih materijala.

Rešenje iz st. 1. i 5. ovog člana koje izdaje Ministarstvo je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor, a protiv rešenja koje izdaje nadležni organ autonomne pokrajine može se izjaviti žalba ministru.

Nadležni organ autonomne pokrajine dužan je da Ministarstvu dostavi jedan primerak izdatog rešenja i izveštaj o odobrenim istraživanjima za proteklu kalendarsku godinu, najkasnije do 31. januara naredne godine.

Poslovi iz stava 1. ovog člana koji se odnose na autonomnu pokrajinu vrše se kao povereni.

Član 32

Praćenje i kontrolu inženjerskogeoloških-geotehničkih istraživanja iz člana 21. stav 1. ovog zakona, koja se izvode radi definisanja inženjerskogeoloških-geotehničkih uslova izgradnje i/ili sanacije, kao i drugih karakteristika geološke sredine za potrebe prostornog i urbanističkog planiranja, izgradnje građevinskih objekata, zaštite prirodnih i kulturnih dobara i objekata geonasleđa, sanacije i rekultivacije terena vrši jedinica lokalne samouprave.

Privredno društvo, odnosno drugo pravno lice i preduzetnik koji vrši istraživanja iz stava 1. ovog člana dužno je da početak istraživanja prijavi nadležnom organu lokalne samouprave za poslove urbanizma i nadležnom zavodu za zaštitu spomenika kulture i dostavi osnovne podatke o vrsti, cilju i dinamici istraživanja, nazivu lokaliteta, kao i izvođaču istraživanja.

Uz prijavu iz stava 2. ovog člana, dostavlja se:

1) geodetski plan u razmeri 1:1.000 (ili odgovarajućoj razmeri) sa jasno naznačenom granicom i brojevima katastarskih parcela na kojim se planira istraživanje;

2) projekat inženjerskogeoloških-geotehničkih istraživanja, urađen od strane pravnog lica koje ispunjava uslove iz člana 22. ovog zakona;

3) fotokopija o uplati opštinske administrativne takse.

Rezultati izvršenih istraživanja iz stava 1. ovog člana prikazuju se u elaboratu o inženjerskogeološkim-geotehničkim uslovima izgradnje objekata.

Elaborat iz stava 4. ovog člana podleže tehničkoj kontroli-reviziji koju vrši pravno lice sa odgovarajućom licencom u skladu sa ovim zakonom.

Korisnik istraživanja dužan je da jedan primerak elaborata iz stava 4. ovog člana dostavi nadležnom organu lokalne samouprave za poslove urbanizma u pisanoj formi i u elektronskom pdf formatu, na jeziku u službenoj upotrebi u Republici Srbiji najkasnije 30 dana nakon izvršenih istraživanja.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave, dužan je da vodi katastar i evidenciju prijave o izvršenim istraživanjima iz stava 1. ovog člana, da trajno čuva elaborate iz stava 4. ovog člana i da Ministarstvu, odnosno nadležnom organu autonomne pokrajine ako se istraživanja izvode na teritoriji autonomne pokrajine dostavi izveštaj o podnetim prijavama i izvršenoj kontroli za proteklu kalendarsku godinu, najkasnije do 31. januara naredne godine.

Podaci o ličnosti u izveštajima iz stava 7. ovog člana sadrže: ime i prezime fizičkog lica.

Poslovi iz st. 1. i 7. ovog člana vrše se kao povereni.

Član 33

Praćenje i kontrolu geoloških istraživanja geotermalnih resursa za potrebe snabdevanja toplotnom energijom porodičnog domaćinstva fizičkog lica, vrši jedinica lokalne samouprave.

Fizičko lice koji vrši istraživanja iz stava 1. ovog člana dužan je da početak istraživanja prijavi nadležnom organu lokalne samouprave za poslove urbanizma i dostavi osnovne podatke o načinu, cilju i dinamici istraživanja, nazivu lokaliteta, kao i izvođaču istraživanja.

Uz prijavu iz stava 2. ovog člana, dostavlja se:

- 1) overena fotokopija lične karte fizičkog lica;
- 2) geodetski plan u razmeri 1:1.000 (ili odgovarajućoj razmeri) sa granicom i brojem katastarske parcele i naznačenom mikrolokacijom istražne sonde;
- 3) projekat istraživanja petrogeotermalnih resursa, urađen od strane stručnog lica geološke struke koje ispunjava uslove iz člana 22. ovog zakona;
- 4) fotokopiju o uplati opštinske administrativne takse.

Nakon izvršenih istraživanja iz stava 1. ovog člana izrađuje se izveštaj o istraženim petrogeotermalnim resursima, na osnovu koga se može odobriti korišćenje petrogeotermalnih resursa za potrebe snabdevanja geotermalnom energijom porodičnog domaćinstva fizičkog lica, shodno članu 64. ovog zakona.

Korisnik istraživanja dužan je da jedan primerak izveštaja iz stava 4. ovog člana dostavi nadležnom organu za poslove urbanizma u pisanoj formi i u elektronskom pdf formatu, na jeziku u službenoj upotrebi u Republici Srbiji, najkasnije 30 dana nakon izvršenih istraživanja.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave, dužan je da vodi katastar i evidenciju prijave o izvršenim istraživanjima iz stava 1. ovog člana i trajno čuva izveštaje iz stava 4. ovog člana i da Ministarstvu, odnosno nadležnom organu autonomne pokrajine ako se istraživanja izvode na teritoriji autonomne pokrajine dostavi izveštaj o podnetim prijavama i izvršenoj kontroli za prethodnu kalendarsku godinu, najkasnije do 31. januara naredne godine.

Podaci o ličnosti u izveštajima iz stava 6. ovog člana sadrže ime i prezime fizičkog lica koje je podnelo prijavu.

Poslovi iz st. 1. i 6. ovog člana vrše se kao povereni.

Član 34

Zahtev za izdavanje odobrenja iz člana 30. st. 1. i 2. ovog zakona sadrži podatke o: privrednom društvu, odnosno drugom pravnom licu ili preduzetniku koje je podnosilac zahteva, vrsti geoloških istraživanja, vrsti mineralnih i drugih geoloških resursa i veličini istražnog prostora, kao i vremenu trajanja istraživanja, shodno čl. 38. i 41. ovog zakona.

Uz zahtev iz stava 1. ovog člana podnosi se:

- 1) topografska karta u razmeri 1:25.000 ili u drugoj pogodnoj razmeri, sa ucrtanom granicom i koordinatama istražnog prostora;
- 2) projekat geoloških istraživanja;
- 3) izveštaj i potvrda o izvršenoj tehničkoj kontroli projekta;
- 4) dokaz o pravu korišćenja podataka i rezultata istraživanja koji su rezultat geoloških istraživanja drugog privrednog subjekta ili su rezultat osnovnih i primenjenih geoloških istraživanja, ako su korišćeni prilikom izrade projekta;
- 5) pismo o namerama banke ili društva iz grupacije u okviru koje posluje podnosilac zahteva, da će za njegove obaveze izdati bankarsku garanciju ili korporativnu garanciju u roku do 30 dana od dana dobijanja rešenja za istraživanje metaličnih mineralnih sirovina, litijuma i bora ili izjava društva da će u tom roku dostaviti menicu;
- 6) dokaz o plaćenju republičkoj, odnosno pokrajinskoj administrativnoj taksi kada se istraživanje vrši na teritoriji autonomne pokrajine za izdavanje odobrenja.

Podnosilac zahteva iz stava 1. ovog člana dužan je da pre izrade projekta geoloških istraživanja pribavi akt o uslovima za izradu projekta i izvođenje planiranih geoloških istraživanja, izdat od strane nadležnog zavoda za zaštitu prirode i nadležnog zavoda za zaštitu kulturnog nasleđa ili drugog nadležnog organa.

Akta o uslovima nadležnih organa iz stava 4. ovog člana čine sastavni deo projekta geoloških istraživanja.

Ako je projektom iz stava 3. tačka 3) ovog člana predviđeno izvođenje rudarskih istražnih radova na istraživanju u cilju uzimanja mineralnih sirovina za tehnološka ispitivanja, podnosi se poseban zahtev za izdavanje odobrenja za izvođenje radova po rudarskom projektu iz člana 93. stav 1. ovog zakona, osim u slučaju kada se dozvoljena količina mineralne sirovine, shodno članu 45. stav 1. ovog zakona može uzeti iz istražne bušotine, istražnog raskopa i prirodnog rudnog izdanka, a u skladu sa projektom i stanjem izvedenih geoloških istraživanja.

U slučaju istraživanja ili probnog rada istražne bušotine nafte i prirodnog gasa, uz projekat iz člana 94. stav 1. tačka 2) ovog zakona, podnosi se prijava za izvođenje radova po tom projektu, u skladu sa članom 105. ovog zakona.

U slučaju probnog rada istražne bušotine nafte i prirodnog gasa iz stava 5. ovog člana u rudarskom projektu obavezno treba navesti vreme/dužinu trajanja probnog rada, shodno članu 45. ovog zakona, kao i detaljno opisati način njihovog skladištenja.

Za svaki podneti zahtev, u registar zahteva se upisuje zavodni broj zahteva, datum, čas i minut kada je zahtev podnet, a u potvrdi izdatoj podnosiocu zahteva unosi se zavodni broj zahteva kao i datum, sat i minut podnošenja zahteva.

Član 35

Nadležni organ odbiće rešenjem zahtev za izdavanje odobrenja iz člana 34. stav 1. i člana 39. stav 1. ovog zakona u slučaju:

- 1) ako je pokrenut postupak povodom zahteva za istraživanje, zahteva za produženje istražnog roka i zahteva za zadržavanje prava na istražni prostor na istom istražnom prostoru od strane drugog pravnog lica istog mineralnog ili istog geološkog resursa, kao i ako je pokrenut postupak povodom zahteva za izdavanje odobrenja za eksploataciju, za eksploataciono polje ili eksploatacioni prostor;
- 2) ako uz zahtev nije dostavljena kompletna dokumentacija iz člana 34. stav 2, odnosno iz člana 39. stav 2. ovog zakona;
- 3) ako je prostor za koji se traži odobrenje za istraživanje već izdat drugom licu za: istraživanje, zadržavanje prava na istražni prostor istog mineralnog ili istog geološkog resursa, eksploataciono polje ili eksploataciju mineralnih sirovina i resursa, eksploatacioni prostor podzemnih voda i geotermalnih resursa;
- 4) ako podnosilac zahteva ima dugovanja u smislu člana 7. ovog zakona;
- 5) ako utvrdi da podneta dokumenta sadrže netačne podatke.

U slučaju iz tač. 3)-5) stava 1. ovog člana nadležni organ će prethodno zatražiti da podnosilac zahteva izvrši ispravku ili dopunu zahteva u roku od 30 dana od dana prijema obaveštenja.

Rešenje iz stava 1. ovog člana koje izdaje Ministarstvo, je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Na rešenje iz stava 1. ovog člana koje je doneo nadležni organ autonomne pokrajine, žalba se podnosi ministru.

Član 36

Ako su zahtev za izdavanje odobrenja u skladu sa odredbama člana 34. stav 1. ovog zakona za istraživanje istog mineralnog ili geološkog resursa na istom istražnom prostoru podnela dva ili više pravnih lica, odnosno preduzetnika, prioritet u dobijanju odobrenja ima pravno lice, odnosno preduzetnik, koji je prvi podneo zahtev za istraživanje, shodno odredbama člana 34. ovog zakona.

Član 37

Rešenje o odobrenju za primenjena geološka istraživanja sadrži podatke o:

- 1) nazivu nosioca istraživanja sa adresom njegovog sedišta;
- 2) predmetu i vrsti istraživanja;
- 3) površini i koordinatama prelomnih tačaka istražnog prostora;
- 4) nazivu projekta geoloških istraživanja;
- 5) dužini istražnog roka u skladu sa zahtevom nosioca istraživanja.

Član 38

Odobrenjem za izvođenje primenjenih geoloških istraživanja mineralnih sirovina određuje se istražni rok u skladu sa zahtevom nosioca istraživanja u trajanju do tri godine, uz mogućnost produženja istražnog roka dva puta u kontinuitetu, pri čemu dužina prvog produženog istražnog roka može biti do tri godine, a drugog do dve godine, osim za istraživanja iz stava 6. ovog člana, s tim da istražni rok počinje da teče od dana uručenja rešenja o odobrenju nosiocu istraživanja.

Istražni rok počinje da teče od dana uručenja rešenja o odobrenju nosiocu istraživanja i traje do isteka poslednjeg dana roka, osim kada je nosilac istraživanja u skladu sa ovim zakonom podneo kompletan zahtev za produženje najkasnije 30 dana pre isteka istražnog roka u skladu sa članom 39. ovog zakona, u kom slučaju odobrenje za istraživanje ostaje na snazi i posle isteka roka a do uručenja nosiocu istraživanja rešenja po zahtevu iz člana 39. ovog zakona.

U slučaju kada nosilac istraživanja mineralnih sirovina iz stava 1. ovog člana u drugom produženom istražnom roku radi elaborat o rezervama i resursima mineralne sirovine i u istom elaboratu usled nedostatka podataka prikaže samo mineralne resurse, potvrda o mineralnim resursima čini osnov za dobijanje odobrenja za dodatno produženje istražnog roka na još dve

godine u cilju prikupljanja neophodnih podataka radi utvrđivanja i klasifikacije rudnih rezervi, odnosno prevođenja mineralnih resursa u rudne rezerve.

Odobrenjem za istraživanje podzemnih voda i geotermalnih resursa određuje se istražni rok u dužini do dve godine, uz mogućnost produženja istražnog roka dva puta u kontinuitetu, pri čemu dužina svakog od produženih istražnih rokova može biti do godinu dana.

Odobrenjem za inženjersko-geološka istraživanja određuje se istražni rok u dužini do dve godine uz mogućnost produženja do godinu dana.

Odobrenjem za istraživanje nemetalčnih mineralnih sirovina za dobijanje građevinskih materijala koji se koriste kao: tehničko-građevinski kamen; arhitektonsko-građevinski (ukrasni) kamen; opekarske, keramičke i vatrostalne gline; za proizvodnju cementa i kreča i kao pesak i šljunak u industriji i građevinarstvu kao i karbonatne sirovine, tuf, zeolitizirani tuf i treset, koji se koriste u industriji, određuje se istražni rok u dužini do dve godine, uz mogućnost produženja istražnog roka jednom do godinu dana.

Član 39

Zahtev za produženje istražnog roka iz člana 38. ovog zakona podnosi se najkasnije 30 dana pre isteka istražnog roka određenog odobrenjem za istraživanje, pod uslovom da je izvršeno najmanje 75% od odobrenog obima radova u svakoj godini istraživanja, prikazanoj u osnovnom projektu i aneksu projekta istraživanja, u skladu sa članom 44. stav 1. ovog zakona.

Uz zahtev iz stava 1. ovog člana, podnosi se:

- 1) topografska karta u razmeri 1:25.000 ili odgovarajućoj razmeri, sa ucrtanom granicom i koordinatama istražnog prostora za nastavak istraživanja;
- 2) projekat geoloških istraživanja;
- 3) izveštaj i potvrda o izvršenoj tehničkoj kontroli projekta;
- 4) završni izveštaj, a u slučaju istraživanja iz člana 30. stav 2. ovog zakona elaborat o inženjerskogeološkim-geotehničkim uslovima izgradnje objekata;
- 5) dokaz o plaćenju republičkoj, odnosno pokrajinskoj administrativnoj taksi ako se istraživanje vrši na teritoriji pokrajine.

Izveštaj o ispunjenosti uslova iz stava 1. ovog člana izdaje Zavod na osnovu dokumentacije (projekta i izveštaja) dostavljene od strane ministarstva u skladu sa stavom 2. ovog člana.

Površina istražnog prostora za produženje istražnog roka određena je projektom geoloških istraživanja iz stava 2. tačka 2) ovog člana i može ostati ista ili biti smanjena, u odnosu na površinu određenu odobrenjem za istraživanje, a u skladu sa zahtevom nosioca istraživanja.

Ako je projektom iz stava 2. tačka 2) ovog člana predviđeno izvođenje rudarskih istražnih radova i/ili uzimanje probe za tehnološka ispitivanja, uz zahtev za produženje istražnog roka podnosi se rudarski projekat iz člana 93. stav 1, a u slučaju istraživanja nafte i prirodnog gasa, rudarski projekat iz člana 94. stav 1. tačka 2) ovog zakona.

Projekat iz stava 2. tačka 2) ovog člana, kao i izmene i dopune (u daljem tekstu: aneks projekta) projekta iz člana 44. stav 3. ovog zakona rade se u skladu sa izdatim uslovima nadležnih zavoda za zaštitu prirode i zaštitu kulturnog nasleđa po kojima je urađen osnovni projekat, osim u slučaju iz stava 4. ovog člana kada se projektom, odnosno aneksom projekta planiraju rudarski istražni radovi iz člana 93. stav 1. ili člana 94. stav 1. tačka 2) ovog zakona, kada je potrebno prethodno pribaviti uslove nadležnog zavoda za zaštitu prirode.

Produženje istražnog roka odobrava se rešenjem koje donosi Ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine.

Rešenje iz stava 6. ovog člana koje izdaje Ministarstvo je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor, a na rešenje koje je doneo nadležni organ autonomne pokrajine, žalba se podnosi ministru.

Član 40

Nosilac istraživanja mineralnih i drugih geoloških resursa može podneti zahtev za zadržavanje prava na istražni prostor u cilju pripreme dokumentacije za odobrenje za eksploataciju, odnosno odobrenje za eksploataciono polje i eksploatacioni prostor, najkasnije 30 dana pre isteka istražnog roka određenog rešenjem kojim su odobrena istraživanja.

Uz zahtev iz stava 1. ovog člana podnosi se:

- 1) program aktivnosti koje nosilac odobrenja za istraživanje planira da izvede u periodu za koji traži zadržavanje prava na istražni prostor, shodno stavu 5. ovog člana;

2) pregledna situaciona karta u odgovarajućoj razmeri sa ucrtanom granicom polja i prostora za koji se traži zadržavanje prava na istražni prostor;

3) dokaz o plaćenju naknadi po osnovu prethodno odobrenih istraživanja;

4) dokaz o plaćenju republičkoj, odnosno pokrajinskoj administrativnoj taksi ako se istraživanje vrši na teritoriji pokrajine;

5) završni izveštaj.

Pregledna situaciona karta iz stava 2. ovog člana sadrži podatke o poziciji izvedenih istražnih radova, konturama utvrđenih resursa i rezervi mineralne sirovine ako su evidentirane od strane nadležnog državnog organa, javnim saobraćajnicama i drugim objektima koji mogu biti od uticaja na buduću eksploataciju, kao što su: trafo-stanice, dalekovodi, gasovodi, izvorišta voda i objekti vodosnabdevanja, objekti geonasleđa, verski objekti i sl.

Zahtev iz stava 1. ovog člana odobrava se rešenjem koje donosi ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine pri čemu se rok za zadržavanje prava na istražni prostor određuje u dužini do dve godine i ne može se produžiti, a u slučaju mineralnih sirovina od strateškog značaja u smislu člana 4. ovog zakona, može da iznosi do tri godine i ne može se produžiti osim u slučaju podzemnih voda i geotermalnih resursa kada iznosi do jedne godine,.

U roku određenom rešenjem iz stava 4. ovog člana, mogu se:

1) vršiti sva potrebna studijska izučavanja, kao i ekonomske analize;

2) prikupljati podaci na već postavljenoj osmatračkoj mreži za praćenje hidrodinamičkog režima podzemnih voda, kao i informacija o takozvanom "nultom" stanju životne sredine (o sastavu/kvalitetu voda, vazduha, tla);

3) uraditi i/ili overiti elaborat o rezervama i resursima, ukoliko isti nije urađen u prethodnom periodu.

Ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine ukinuće rešenje kojim je odobreno zadržavanje prava na istražni prostor u slučaju da se ne plati naknada za zadržavanje prava na istražni prostor za tekuću godinu i/ili ako se utvrdi da se nosilac odobrenja ne pridržava odobrenog programa iz stava 2. tačka 1. ovog člana.

Rešenja iz st. 4. i 6. ovog člana koje izdaje Ministarstvo je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Na rešenja iz st. 4. i 6. ovog člana koje je doneo nadležni organ autonomne pokrajine žalba se podnosi ministru.

Rešenje za zadržavanje prava na istražni prostor iz stava 4. ovog člana prestaje da važi sa danom dostavljanja odobrenja za eksploataciono polje, odobrenja za eksploataciju ili odobrenja za eksploatacioni prostor.

Član 41

Površina istražnog prostora za izvođenje primenjenih geoloških istraživanja mineralnih i drugih geoloških resursa može da iznosi najviše do 100 km², osim za:

1) istraživanje nafte i prirodnog gasa, kada iznosi najviše do 5.000 km²;

2) istraživanje podzemnih voda i geotermalnih resursa kada iznosi najviše do 10 km²;

3) istraživanje nemetalnih mineralnih sirovina za dobijanje građevinskih i industrijskih materijala kada iznosi najviše do 2 km².

Član 42

U okviru istog istražnog prostora na kojem su odobrena primenjena geološka istraživanja nekog mineralnog ili geološkog resursa, mogu se odobriti primenjena istraživanja drugog mineralnog ili geološkog resursa, samo ukoliko postoje geološki i drugi uslovi za nesmetano vršenje tih istraživanja.

Procena o postojanju uslova za nesmetano vršenje istraživanja iz stava 1. ovog člana donosi se na osnovu: vrste istraživanog i drugog mineralnog ili geološkog resursa za koji je podnet zahtev; geološke građe, odnosno geološko-metalogenetskih (mineragenetskih) karakteristika terena u kome se očekuje pojavljivanje drugog mineralnog ili geološkog resursa u odnosu na geološku formaciju u kojoj se istražuje mineralni ili drugi geološki resurs, pri čemu je nadležni organ dužan da pre donošenja konačne odluke o podnetom zahtevu, pribavi mišljenje od nosioca odobrenja za istraživanje.

U slučaju odobrenih primenjenih geoloških istraživanja nafte i gasa i podzemnih voda za vodosnabdevanje pribavlja se samo mišljenje nosioca istraživanja.

U okviru odobrenog istražnog i/ili eksploatacionog polja i eksploatacionog prostora mogu se vršiti inženjersko-geološka istraživanja u cilju izgradnje objekata i sanacije terena u skladu sa ovim zakonom.

Primenjena geološka istraživanja podzemnih voda za potrebe vodosnabdevanja mogu se vršiti u okviru istražnih polja mineralnih sirovina i istražnih i eksploatacionih prostora podzemnih voda i geotermalnih resursa kada to dozvoljavaju geološki i drugi uslovi i primenjena tehnologija eksploatacije u skladu sa ovim zakonom.

U okviru odobrenog istražnog i/ili eksploatacionog polja i eksploatacionog prostora Zavod može nesmetano vršiti osnovna geološka istraživanja bez saglasnosti nosioca odobrenja za primenjena geološka istraživanja i/ili eksploatacionog polja i prostora u cilju izrade osnovnih geoloških karata i specijalističkih studija za potrebe Republike Srbije, s tim da prethodno obavesti nosioca odobrenja o planiranim osnovnim geološkim istraživanjima i da se njima ne ugrožava izvođenje radova nosioca odobrenja.

Član 43

Početak radova na geološkim istraživanjima, nosilac istraživanja je dužan da prijavi 15 dana pre početka izvođenja projektovanih istražnih radova nadležnom organu jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi istražni prostor, organu koji je izdao rešenje o odobrenju za istraživanje i geološkoj i/ili rudarskoj inspekciji, a ako se radovi izvode na području iz člana 6. ovog zakona i organizaciji, odnosno organu koji upravlja tim područjem ili službi za zaštitu kulturnog nasleđa.

Prijava početka radova na geološkim istraživanjima sadrži podatke o: nosiocu istraživanja, broju rešenja i datumu njegovog izdavanja, broju istražnog prostora, kao i podatke o izvođaču geoloških istraživanja i vršiocu stručnog nadzora, a u slučaju probnog rada istražnih bušotina nafte i prirodnog gasa iz člana 45. stav 3. ovog zakona datum početka i kraja probnog rada istražne bušotine, shodno rudarskom projektu iz člana 94. stav 1. tačka 2) ovog zakona.

Član 44

Najmanja količina projektovanog obima geoloških i rudarskih istražnih radova koji se moraju izvesti u odobrenom istražnom roku iznosi 75% od projektom planiranog obima istražnih radova.

U slučaju višegodišnjih istraživanja mineralnih i drugih geoloških resursa, vrsta i obim projektovanih istražnih radova, kao i dinamika izvođenja istih, daje se za ceo istražni period, kao i posebno za svaku istražnu godinu.

Ukoliko se u toku istraživanja ukaže potreba da se promeni vrsta i obim projektom planiranih radova za više od 25%, nosilac istraživanja dužan je da uradi izmenu i dopunu projekta sa prikazom novoprojektovanih radova i isti dostaviti nadležnom organu koji je izdao odobrenje za istraživanje, najkasnije pre početka izvođenja radova prema aneksu projekta.

Aneksom projekta iz stava 3. ovog člana, u slučaju da se radi za poslednju godinu odobrenog istražnog roka, ne može se smanjivati ukupan obim istražnih radova određenih projektom geoloških istraživanja.

Ukoliko u odobrenom istražnom roku privredno društvo podnese zahtev za utvrđivanje i overu resursa i rezervi mineralnih sirovina, resursa i rezervi podzemnih voda i geotermalnih resursa, a želi da nastavi sa istraživanjem, potrebno je da dostavi zahtev za izmenu i dopunu projekta u skladu sa stavom 3. ovog člana, osim za primenjena geološka istraživanja nafte i gasa.

Nosilac istraživanja može podneti zahtev za izdavanje odobrenja za izmenu granica odobrenog istražnog prostora u skladu sa uslovima određenim ovim članom, s tim da je za proširenje istražnog prostora obavezan da pribavi uslove nadležnih zavoda za zaštitu prirode i zaštitu kulturnog nasleđa.

Član 45

Dozvoljene količine mineralne sirovine koje se mogu uzeti za tehnološka ispitivanja u toku izvođenja odobrenih geoloških istraživanja radi utvrđivanja tehnoloških svojstava i dokazivanja rezervi mineralne sirovine, u skladu sa projektom geoloških istraživanja i rudarskim projektom iz člana 93. stav 1. ovog zakona određuju se u iznosima, i to:

- 1) (*brisana*)
- 2) kvarcni pesak (za staklarsku i dr. industriju) 10 m³
- 3) opekarske, keramičke i vatrostalne gline 20 m³
- 4) arhitektonsko-građevinski kamen 20 m³
- 5) (*brisana*)
- 6) laporac, laporoviti krečnjak, gips i sve vrste tufova za proizvodnju cementa i kreča 500 m³
- 7) fosfati, magneziti i dr. nemetalne mineralne sirovine 500 t

8) uglj i uljni glinci (uljni škrljci, odnosno šejlovi)	500 t
9) metalične mineralne sirovine (po jednom tehnološkom tipu)	2000 t
10) rude bora i litijum (borati)	2000 t.

Mineralna sirovina za formiranje tehnoloških proba može se uzeti iz više istražnih radova, odnosno iz različitih delova rudnog tela/ležišta, pri čemu se ne mogu prekoračiti ukupno dozvoljene količine za tehnološka ispitivanja iz stava 1. ovog člana.

U slučaju istraživanja nafte i prirodnog gasa, dozvoljeno je uzimanje nafte i prirodnog gasa putem probnog rada probne istražne bušotine u trajanju najduže do godinu dana radi ispitivanja proizvodno-tehničkih karakteristika otkrivenih ležišta nafte i prirodnog gasa i definisanja parametara njihove moguće eksploatacije.

Nosilac istraživanja dužan je da dobijene količine nafte i prirodnog gasa dobijene probnim radom iz stava 3. ovog člana verno prikaže u godišnjem izveštaju za prethodnu istražnu godinu u kojoj je vršen probni rad istražne bušotine, kao i u elaboratu o resursima i rezervama.

Materijal koji se uzima u svrhu tehnoloških ispitivanja ne može se otuđiti niti prodati.

Količine nafte i prirodnog gasa dobijene probnim radom istražnih bušotina podležu plaćanju naknade zakona kojim se uređuju naknade za korišćenje javnih dobara.

Član 46

Geološka istraživanja mineralnih i drugih geoloških resursa u okviru odobrenog eksploatacionog polja i prostora i zaštitnog prostora, izvode se bez odobrenja za istraživanje. Za istraživanja u okviru zaštitnog prostora potrebno je prethodno pribaviti uslove od nadležnog zavoda za zaštitu prirode i nadležnog zavoda za zaštitu kulturnog nasleđa ili drugog nadležnog organa.

Nosilac eksploatacije je dužan da početak radova na istraživanju prijavi nadležnom organu koji je izdao odobrenje za eksploataciju.

Geološka istraživanja iz stava 1. ovog člana vrše se na način utvrđen ovim zakonom i drugim propisima iz oblasti geologije i rudarstva.

Član 47

Nadležni organ ukida rešenje o odobrenju za istraživanje pre isteka određenog istražnog roka u slučajevima ako se:

- 1) istraživanja ne izvode u skladu sa projektom geološkog istraživanja;
- 2) ne obezbedi stručni nadzor nad izvođenjem geoloških istraživanja;
- 3) istraživanja izvode van odobrenog istražnog prostora;
- 4) ne dostavlja godišnji izveštaj za prethodnu istražnu godinu u roku propisanom zakonom;
- 5) ne vrati u prvobitno stanje zemljište na kojem je izvodio istražne radove;
- 6) ne sprovode propisane mere bezbednosti i zdravlja na radu, potrebne mere obezbeđenja imovine, zdravlja ljudi i zaštite životne sredine i zaštite kulturnih dobara i dobara koja uživaju prethodnu zaštitu;
- 7) ne plati naknada za primenjena geološka istraživanja, kao i naknada za naftu i prirodni gas, dobijenu probnim radom istražnih bušotina u prethodnoj istražnoj godini;
- 8) naknadno utvrdi da priložena dokumentacija na osnovu koje je izdato odobrenje sadrži netačne, odnosno neistinite podatke;
- 9) ako se istraživanjem ugrožava već postojeće korišćenje ili istraživanje podzemnih voda i geotermalne energije;
- 10) ne prijavi početak izvođenja istražnih radova u roku predviđenom zakonom;
- 11) ne započne sa radovima u roku od 90 dana od dana prijema odobrenja za istraživanje;
- 12) ukoliko se godišnjim izveštajem utvrdi da se radovi ne izvode u skladu sa projektom;
- 13) pod vidom istraživanja vrši eksploatacija mineralnih sirovina, ili korišćenje podzemnih voda i geotermalnih resursa;
- 14) ukoliko ne dostavi sredstva obezbeđenja u skladu sa članom 34. ovog zakona.

Rešenje o odobrenju za istraživanje prestaje da važi:

1) na zahtev nosioca istraživanja, danom dostavljanja rešenja o prestanku rešenja o odobrenju istraživanja nosiocu odobrenja;

2) obustavom vršenja istraživanja, na osnovu zapisnika geološkog inspektora danom dostavljanja rešenja o prestanku rešenja o odobrenju istraživanja nosiocu odobrenja;

3) istekom istražnog roka, u skladu sa članom 38. stav 2. ovog zakona.

Rešenje o odobrenju za istraživanje ne prestaje da važi ukoliko nosilac tog odobrenja dobije i odobrenje za eksploataciono polje ili prostor u delu tog istražnog polja, već Ministarstvo istovremeno po zahtevu imaoca prava donosi izmenu rešenja o odobrenju za istraživanje kojim smanjuje istražno polje izuzimajući eksploataciono polje ili prostor, u skladu sa članom 44. stav 5. ovog zakona.

U slučajevima iz st. 1. i 2. ovog člana nosilac istraživanja dužan je da izvrši sanaciju prostora na kojem je vršio istraživanje i da u slučaju izvođenja istražnih podzemnih rudarskih radova na osnovu projekta iz člana 93. stav 1. ovog zakona sprovede mere za održavanje podzemnih prostorija, objekata i instalacija po završetku istražnih radova.

Rešenje iz st. 1. i 2. ovog člana koje izdaje Ministarstvo je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Na rešenje iz st. 1. i 2. ovog člana koje je doneo nadležni organ autonomne pokrajine, žalba se podnosi ministru.

U slučaju iz tač. 1)-13) stava 1. ovog člana nadležni organ će prethodno zatražiti da nosilac istraživanja otkloni utvrđenu nepravilnost u roku određenom od strane nadležnog organa.

Rešenje o odobrenju za istraživanje se može izmeniti samo na zahtev nosioca istraživanja u skladu sa ovim zakonom.

Član 48

Organ koji je izdao odobrenje za istraživanje vodi evidenciju o odobrenim istraživanjima i katastar odobrenih istražnih prostora.

U katastar odobrenih istražnih prostora unose se podaci o nosiocu istraživanja, predmetu geoloških istraživanja, istražnom prostoru i roku trajanja istraživanja.

Zainteresovana lica imaju pravo uvida u katastar odobrenih istražnih prostora.

Član 49

Nosilac istraživanja ima pravo isključivog korišćenja i raspolaganja geoloških podataka i stvari i dokumenata proizišlih iz primenjenih geoloških istraživanja (izveštaji i elaborati o rezultatima geoloških istraživanja i drugu geološku dokumentaciju, kao i jezgra istražnih bušotina i uzorke i analize iz svih istražnih radova i dr.), u skladu sa ovim zakonom.

Nosilac istraživanja je obavezan da na propisan način čuva izveštaje i elaborate o rezultatima geoloških istraživanja i drugu geološku dokumentaciju, kao i jezgra istražnih bušotina i uzorke i analize iz svih istražnih radova i da iste po potrebi stavi na uvid ministarstvu, odnosno nadležnom organu autonomne pokrajine radi provere rezultata istraživanja.

Nakon prestanka primenjenih geoloških istraživanja, Republika Srbija može koristiti rezultate tih istraživanja, na način kojim ne ugrožava interes vlasnika podataka, uvažavajući propise kojima se uređuje zaštita podataka, i to samo u slučaju: odbrane zemlje i podizanja nivoa opšte bezbednosti stanovništva, saniranja posledica od geoloških hazarda (zemljotresa, poplava, klizišta, odrona i dr.), izrade strateških studijskih istraživanja za potrebe utvrđivanja i vrednovanja ukupnih mineralnih potencijala geološke sredine ili drugih geoloških resursa, kao i potrebe prostornog planiranja i drugih dugoročnih strateških dokumenata od opšteg interesa.

Rudarski objekti nastali u procesu geoloških istraživanja koji nisu uknjiženi kao svojina nosioca istraživanja, ne smatraju se rezultatima istraživanja iz stava 1. ovog člana i po završetku istraživanja postaju svojina Republike Srbije i mogu ih koristiti nosilac odobrenja za istraživanje ili nosilac odobrenja za eksploataciju, na čijem istražnom ili eksploatacionom polju se ti objekti nalaze.

Nosilac istraživanja koji koristi podatke i rezultate istraživanja koji su rezultat geoloških istraživanja drugog privrednog subjekta ili su rezultat osnovnih i primenjenih geoloških istraživanja koja su finansirana iz budžeta Republike Srbije, obavezan je da dostavi dokaz o pravu korišćenja tih podataka pri izradi projekata geoloških istraživanja, izveštaja i elaborata o rezultatima istih istraživanja i/ili elaborata o resursima i rezervama.

U slučaju kada rezultati geoloških istraživanja i dokumenti iz stava 1. ovog člana sadrže podatke koji se smatraju tajnim podacima u skladu sa važećim propisima kojima se utvrđuje zaštita tajnih podataka, nosilac istraživanja takve podatke može ustupiti trećim licima samo na način i pod uslovima utvrđenim tim propisima.

U slučaju kada nosilac istraživanja više nije poznat ili više ne postoji i ne može se utvrditi pravo vlasništva nad rezultatima, ministarstvo nadležno za poslove rudarstva i geoloških istraživanja može raspolagati rezultatima geoloških istraživanja kao i

7. Obaveze nosioca istraživanja

Član 50

Nosilac istraživanja dužan je da:

- 1) obezbedi potrebna finansijska sredstva za izvođenje odobrenih geoloških istraživanja i preduzme sve druge neophodne mere i aktivnosti i pristupi izvođenju istraživanja u skladu sa odobrenim projektom;
- 2) pribavi dokaz o pravu korišćenja, zakupa, saglasnosti vlasnika, odnosno službenosti na zemljištu, kao i o uslovima za preduzimanje mera tehničke zaštite od nadležne ustanove za zaštitu spomenika kulture, na kojem planira da izvede projektovane istražne radove (istražne bušotine, raskope, istražne etaže, istražne rudarske radove i dr.), pre početka izvođenja istih radova;
- 3) vrstu i obim istražnih radova izvede prema projektu geoloških istraživanja, uz najveće moguće odstupanje u pogledu odobrenog obima i vrste radova do 25%;
- 4) prijavi početak radova na istraživanju;
- 5) obezbedi stručni nadzor nad izvođenjem geoloških istraživanja;
- 6) plaća naknadu za odobrena geološka istraživanja, kao i naknadu za izvađenu količinu nafte i prirodnog gasa, u slučaju odobrenog probnog rada istražnih bušotina;
- 7) dostavlja godišnji izveštaj i završni izveštaj o rezultatima istraživanja, kontinuirano tokom istraživanja na službenom jeziku Republike Srbije;
- 8) sprovodi propisane mere bezbednosti i zdravlja na radu, potrebne mere obezbeđenja imovine, zdravlja ljudi i zaštite životne sredine;
- 9) vrati u prvobitno stanje zemljište na kojem se izvode istražni radovi;
- 10) evidentira i druge mineralne sirovine i geološke resurse, ukoliko se pronađu u okviru odobrenog istražnog prostora i da o tome obavesti organ koji je izdao odobrenje za izvođenje geoloških istraživanja;
- 11) u toku trajanja istraživanja na propisan način čuva izveštaje i elaborate o rezultatima geoloških istraživanja i drugu geološku dokumentaciju, kao i jezgra istražnih bušotina i uzorke i analize iz svih istražnih radova i da iste po potrebi stavi na uvid Ministarstvu, odnosno nadležnom organu autonomne pokrajine radi provere rezultata istraživanja;
- 12) se tokom ispitivanja jezgra istražnih bušotina i drugih uzoraka pridržava pozitivne geološke prakse za ta ispitivanja i na način da omogući proverljivost dobijenih rezultata ispitivanja;
- 13) izvađene količine mineralnih sirovina predviđene za tehnološka ispitivanja u industrijskom obimu obezbedi i da ih zaštiti od propadanja, a da za izvađene količine nafte i gasa dobijene probnim radom istražnih bušotina, skladišti na projektom predviđen način i vodi urednu evidenciju o raspolaganju pridobijenim količinama;
- 14) da omogući geološkom inspektoru ulazak u poslovne i pogonske prostorije ili razgledanje projekata i planova, izveštaja i druge dokumentacije o stanju geoloških radova;
- 15) u slučaju negativnog uticaja na postojeća izvorišta pri vršenju primenjenih geoloških istraživanja podzemnih voda, istražne radove obustavi i o tome obavesti nadležni organ i nadležnu lokalnu samoupravu;
- 16) konzervira bušotinu ukoliko se pronađe podzemna voda koja se neće odmah koristiti;
- 17) po završetku ili obustavljanju geoloških istraživanja na području na kome su obavljani radovi, sprovede sve mere obezbeđenja kojima će se trajno isključiti nastupanje opasnosti za ljude i imovinu, kao i za životnu sredinu i da teren privede prvobitnoj nameni i o tome obavesti nadležni organ koji je izdao odobrenje za geološka istraživanja, kao i lokalnu samoupravu na čijoj teritoriji su izvedeni radovi;
- 18) započne sa radovima najkasnije 90 dana od dana prijema odobrenja.

Nosilac istraživanja mineralnih sirovina ili drugih geoloških resursa pribavlja od nadležnog organa za poslove urbanizma na nivou lokalne samouprave informaciju o eventualnom ograničenju za izvođenje tih istraživanja u odnosu na prostorni ili urbanistički plan ili druga ograničenja.

Izuzetno od stava 1. tačka 2) ovog člana, zasniva se zakonska službenost na katastarskim parcelama planiranim za geološka istraživanja kada nije poznat vlasnik zemljišta ili je nedostupan i nosilac odobrenja za istraživanje uplatiće u sudski depozit na ime uknjiženog vlasnika te parcele zakupninu u skladu sa zakupninama koje naplaćuje imalac javne svojine na toj vrsti zemljišta na teritoriji lokalne samouprave na kojoj se parcela nalazi.

8. Klasifikacija mineralnih resursa i rezervi, resursa i rezervi podzemnih voda i geotermalnih resursa

Član 51

Razvrstavanje resursa i rezervi mineralnih sirovina vrši se u skladu sa aktuelnom verzijom Panevropskog kodeksa za izveštavanje rezultata istraživanja mineralnih resursa i rezervi (PERC), a tečnih i gasovitih resursa i rezervi kao i podzemnih voda i geotermalnih resursa, vrši se u skladu sa odgovarajućim propisima i pravilnicima o izveštavanju i klasifikaciji tečnih i gasovitih mineralnih sirovina, podzemnih voda i geotermalnih resursa usaglašenim sa priznatim međunarodnim načinima izveštavanja i razvrstavanja.

Istraženi resursi i rezerve mineralnih sirovina prikazuju se u elaboratu o resursima i rezervama čvrstih mineralnih sirovina i u elaboratu o resursima i rezervama nafte, kondezata i prirodnih gasova.

Istraženi resursi i rezerve podzemnih voda i hidrogeotermalnih resursa prikazuju se u elaboratu o resursima i rezervama podzemnih voda.

Procenjeni resursi unutrašnje toplote stenskih masa zemljine kore prikazuju se u elaboratu o petrogeotermalnim resursima za potrebe dobijanja geotermalne energije.

Nosilac eksploatacije mineralnih sirovina dužan je da u slučaju otkrivanja novih rudnih tela ili mineralnih sirovina, odnosno ležišta u slučaju nafte i gasa dostavi Ministarstvu, odnosno nadležnom organu autonomne pokrajine, elaborat iz stava 2. ovog člana, urađen na osnovu adekvatnih podataka o: stvarnim količinama i kvalitetu resursa i rezervi u ležištu, relevantnim tehničko-tehnološkim parametrima proizvodnje, kao i ekonomskim, tržišnim, ekološkim i drugim pokazateljima na osnovu kojih se vrši razmatranje modifikujućih faktora u cilju izrade odgovarajućih studijskih analiza, odnosno provere novonastalih uslova poslovanja preduzeća.

Nosilac odobrenja za eksploatacioni prostor za korišćenje podzemnih voda dužan je da svake pete godine od dana prethodno evidentiranog stanja utvrđenih resursa i rezervi podzemnih voda, dostavi Ministarstvu, odnosno nadležnom organu autonomne pokrajine, elaborat iz stava 2. ovog člana, urađen na osnovu novoizvedenih - savremenih osmatranja hidrodinamičkog režima podzemnih voda i novih kontrolnih analiza kvaliteta istih voda u cilju utvrđivanja stvarnih količina i kvalitativnih svojstava eksploatabilnih rezervi podzemnih voda u ležištu, koje su predmet korišćenja.

Ministar propisuje uslove, kriterijume, sadržaj i način razvrstavanja resursa i rezervi mineralnih sirovina i drugih geoloških, resursa i način prikazivanja istih u elaboratu iz stava 1. ovog člana.

Član 52

Na osnovu elaborata iz člana 51. st. 2. i 3. ovog zakona utvrđuju se istraženi resursi i rezerve mineralnih sirovina i podzemnih voda, a na osnovu elaborata iz člana 51. stav 4. ovog zakona utvrđuju se evidentirani petrogeotermalni resursi.

Razmatranje i evidentiranje utvrđenih resursa i rezervi mineralnih sirovina i podzemnih voda, kao i geotermalnih resursa vrši ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine uz stručnu pomoć radnih grupa (u daljem tekstu: komisija), koje obrazuje ministar, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine za prelazni period od dve godine neophodan za izdavanje licenci kompetentnog lica geološke struke i kompetentnog lica rudarske struke, osim u slučaju overe rezervi podzemnih voda i geotermalnih resursa, kao i za izradu i primenu pravilnika o utvrđivanju resursa i rezervi mineralnih sirovina i njihovoj klasifikaciji, koji ne može biti duži od šest meseci od dana donošenja akta o obrazovanju komisije.

Aktom o obrazovanju komisije iz stava 2. ovog člana utvrđuju se zadaci, obaveze i naknada za rad njenih članova.

Resursi i rezerve mineralnih sirovina, resursi i rezerve podzemnih voda, kao i geotermalni resursi, utvrđuju se potvrdom o rezervama i/ili resursima mineralnih sirovina i podzemnih voda, kao i petrogeotermalnim resursima, koja se izdaje rešenjem Ministarstva, odnosno nadležnog organa autonomne pokrajine, na zahtev lica koje je steklo uslove za overu resursa i rezervi mineralnih sirovina, resursa i rezervi podzemnih voda ili petrogeotermalnih resursa u skladu sa odredbama ovog zakona.

Nosilac potvrde o rezervama i/ili resursima u trajanju od šest godina od dana izdavanja rešenja iz stava 4. ovog člana ima:

- 1) pravo da dobije rešenje o odobrenju za eksploataciju i/ili eksploataciono polje, u skladu sa ovim zakonom;
- 2) pravo isključivog korišćenja i raspolaganja geoloških podataka i stvari i dokumenata proizišlih iz primenjenih geoloških istraživanja (izveštaji i elaborati o rezultatima geoloških istraživanja i drugu geološku dokumentaciju, kao i jezgra istražnih bušotina i uzorke i analize iz svih istražnih radova i dr.), u skladu sa ovim zakonom;
- 3) pravo da je ustupi trećem licu, u skladu sa ovim zakonom;
- 4) druga prava, u skladu sa ovim zakonom.

Ako nosilac potvrde o rezervama i resursima u roku od šest godina od njenog donošenja ne podnese zahtev za odobrenje za eksploataciju i/ili eksploataciono polje, Republika Srbija istekom tog roka od šest godina postaje nosilac te potvrde o rezervama i resursima i time stiče sva prava koja iz nje proizlaze u skladu sa ovim zakonom.

Kada je Republika Srbija imalac rezultata i nosilac potvrde o rezervama i resursima, sa ciljem otvaranja rudnika po principima privredne, socijalne i ekološke održivosti, u skladu sa načelima ovog zakona, Ministarstvo može da, uz saglasnost Vlade:

1) objavi i sprovede javnu aukciju radi raspolaganja potvrdom o rezervama i resursima i rezultatima geoloških istraživanja na kojoj bira najboljeg kvalifikovanog ponuđača; i/ili

2) zaključi ugovor o javno-privatnom partnerstvu ili ugovor o koncesiji u skladu sa zakonom kojim se uređuje javno-privatno partnerstvo i koncesije radi raspolaganja potvrdom o rezervama i resursima i rezultatima geoloških istraživanja.

Republika Srbija, kada svojim sredstvima izvodi primenjena geološka istraživanja, rezultatima istih slobodno raspolaže u skladu sa zakonom.

Uz zahtev iz stava 4. ovog člana podnosi se:

1) fotokopija odobrenja za istraživanje ili odobrenja za zadržavanje prava na istražni prostor, odnosno odobrenja za eksploataciju i/ili eksploataciono polje ili podaci o izdatom odobrenju;

2) pregledna karta u odgovarajućoj razmeri sa koordinatama prelomnih tačaka utvrđenih resursa i rezervi mineralnih sirovina i podzemnih voda ili geotermalnih resursa;

3) elaborat iz člana 51. st. 2, 3. ili 4. ovog zakona;

4) izveštaj kompetentnog lica geološke struke i kompetentnog lica rudarske struke o stručnoj oceni - reviziji elaborata o resursima i rezervama mineralnih sirovina, odnosno izveštaj stručnog lica geološke struke o stručnoj oceni - reviziji elaborata o resursima i rezervama podzemnih voda ili petrogeotermalnih resursa;

5) dokaz o plaćenju republičkoj, odnosno pokrajinskoj administrativnoj taksi za overu resursa i rezervi mineralnih sirovina, podzemnih voda i geotermalnih resursa;

6) dokaz o pravu korišćenja podataka i rezultata istraživanja koji su rezultat geoloških istraživanja drugog privrednog subjekta ili su rezultat osnovnih i primenjenih geoloških istraživanja finansiranih iz budžeta Republike Srbije, ako su korišćeni u izradi elaborata.

Podnosilac zahteva iz stava 4. ovog člana snosi troškove stručne ocene-revizije elaborata iz stava 5. tačka 4) ovog člana.

Zahtev za izdavanje potvrde iz stava 4. ovog člana podnosi se najkasnije godinu dana od dana prestanka važenja odobrenja na osnovu kojih se vrši utvrđivanje i overa rezervi i resursa podzemnih voda i/ili geotermalnih resursa.

Nadležni organ rešenjem će odbiti zahtev iz stava 4. ovog člana ako podnosilac zahteva ima neizmirene obaveze po pitanju naknada za vršenje geoloških istraživanja i naknada za korišćenje mineralnih sirovina i/ili drugih geoloških resursa, kao i ako je nalazom inspekcije utvrđeno da nije ispunio obaveze iz člana 50. ovog zakona.

Ministar bliže propisuje uslove i način rada komisije za utvrđivanje i overu resursa i rezervi mineralnih sirovina, resursa i rezervi podzemnih voda i/ili geotermalnih resursa iz stava 2. ovog člana.

Rešenje iz stava 4. ovog člana koje izdaje Ministarstvo je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor, a na rešenje koje izdaje nadležni organ autonomne pokrajine, može se izjaviti žalba ministru.

Investicioni sporazum

Član 52a

Republika Srbija i investitor koji je stekao pravo na eksploataciju mogu zaključiti investicioni sporazum u skladu sa ovim zakonom i propisom iz stava 3. ovog člana.

Investicionim sporazumom iz stava 1. ovog člana se bliže uređuju pitanja izgradnje nedostajuće infrastrukture, zaštite životne sredine, prava preče kupovine proizvoda u korist domaćeg prerađivača i proizvođača, fiskalne, odnosno finansijske pogodnosti u skladu sa propisima kojima se uređuju ova pitanja, kao i druga pitanja od značaja za realizaciju projekta.

Vlada bliže uređuje način pokretanja, vođenja i sadržinu pregovora za zaključenje investicionog sporazuma, elemente sporazuma kao i druga pitanja od značaja za zaključenje investicionog sporazuma, shodno odredbama ovog zakona.

9. Bilans mineralnih resursa i rezervi, resursa i rezervi podzemnih voda i geotermalnih resursa

Član 53

Nosilac istraživanja, nosilac eksploatacije i/ili nosilac odobrenja za eksploataciono polje dužan je da vodi knjigu o stanju resursa i rezervi mineralnih sirovina i resursa i rezervi podzemnih voda, kao i geotermalnih resursa na odobrenom istražnom ili eksploatacionom prostoru, odnosno eksploatacionom polju i da o stanju resursa i rezervi svake godine dostavlja podatke

Ministarstvu, odnosno nadležnom organu autonomne pokrajine do 15. marta tekuće godine, prema stanju resursa i rezervi na dan 31. decembar prethodne godine, u pisanoj i elektronskoj formi.

Na osnovu dobijenih podataka i izdatih potvrda o utvrđenim i razvrstanim resursima i rezervama mineralnih sirovina i podzemnih voda, kao i geotermalnih resursa, Zavod izrađuje bilans resursa i rezervi mineralnih sirovina, bilans resursa i rezervi podzemnih voda i bilans geotermalnih resursa u Republici Srbiji.

Stanje resursa i rezervi iz stava 1. ovog člana mora biti usaglašeno sa utvrđenim stanjem resursa i rezervi koje su evidentirane rešenjem Ministarstva o rezervama i resursima mineralnih sirovina i podzemnih voda, kao i geotermalnim resursima, odnosno rešenjem nadležnog organa autonomne pokrajine i izvedenim (ostvarenim) kapacitetima proizvodnje u prethodnoj kalendarskoj godini.

Bilans iz stava 2. ovog člana izrađuje se do 31. jula tekuće godine za prethodnu godinu.

10. Postupak izdavanja odobrenja za istraživanje ugljovodonika u tečnom i gasovitom stanju

Član 54

Odobrenje za istraživanje ugljovodonika u tečnom i gasovitom stanju (nafta i gas) i ostalih prirodnih gasova daje se privrednom društvu, odnosno drugom pravnom licu i preduzetniku, koje je izabrano na osnovu sprovedenog postupka javnog tendera.

Član 55

Odluku o sprovođenju javnog tendera za istraživanje ugljovodonika u tečnom i gasovitom stanju (nafta i gas) i ostalih prirodnih gasova donosi Ministarstvo odnosno nadležni pokrajinski organ ako se sirovina nalazi na teritoriji autonomne pokrajine, ako oceni da postoji potreba za utvrđivanjem istih mineralnih sirovina na nekom prostoru ili povodom predloga privrednog društva, odnosno drugog pravnog lica i preduzetnika, registrovanog za istraživanje mineralnih sirovina.

Član 56

Oglas o javnom tenderu za izdavanje odobrenja za geološka istraživanja mineralnih sirovina objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije" i službenom glasniku Evropske unije.

Oglas iz stava 1. ovog člana sadrži:

- 1) mineralnu sirovinu koja se namerava istraživati;
- 2) veličinu i naziv istražnog prostora;
- 3) program ukupnih istražnih radova po vrsti i obimu;
- 4) rok do kada se namerava izvršiti istraživanje;
- 5) iznos planiranih novčanih sredstava za izvođenje istražnih radova, kao i način njihovog obezbeđenja;
- 6) plan sanacije istražnog prostora.

Član 57

Uz ponudu za izdavanje odobrenja za geološka istraživanja mineralnih sirovina potrebno je dostaviti:

- 1) (*brisana*)
- 2) topografsku kartu u razmeri 1:25.000 ili sitnijoj razmeri, sa ucrtanom granicom istražnog prostora, određenog koordinatama prelomnih tačaka zatvorenog poligona;
- 3) drugu dokumentaciju definisanu javnim tenderom.

Vlada propisuje kriterijume, uslove i način za sprovođenje postupka javnog tendera za davanje odobrenja za istraživanje mineralnih sirovina iz člana 54. ovog zakona.

11. Odobrenje za utvrđivanje eksploatacionog prostora i količine rezervi i/ili resursa podzemnih voda i geotermalnih resursa

Član 58

Utvrđivanje eksploatacionog prostora i količine rezervi i/ili resursa podzemnih voda i geotermalnih resursa vrši se na osnovu rešenja o odobrenju za eksploatacioni prostor i količini rezervi i/ili resursa, kao i na osnovu potvrde o rezervama i/ili

resursima i geotermalnim resursima iz člana 52. ovog zakona koje izdaje Ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine, po zahtevu privrednog društva odnosno drugog pravnog lica i preduzetnika.

Utvrđivanje prostora i količine rezervi i resursa podzemnih voda i geotermalnih resursa vrši se na osnovu elaborata o uslovima eksploatacije podzemnih voda ili hidrogeotermalnih resursa, odnosno petrogeotermalnih resursa.

Ministar bliže propisuje sadržinu elaborata o uslovima eksploatacije podzemnih voda ili hidrogeotermalnih resursa, odnosno petrogeotermalnih resursa i uslove i način vršenja tehničke kontrole istog elaborata.

Rešenje kojim se izdaje odobrenje za eksploatacioni prostor i količinu rezervi i/ili resursa iz stava 1. ovog člana koje izdaje Ministarstvo je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor, a na rešenje o odobrenju iz stava 1. ovog člana koje izdaje nadležni organ autonomne pokrajine, može se izjaviti žalba ministru.

Nadležni organ autonomne pokrajine dužan je da Ministarstvu dostavi jedan primerak izdatog rešenja o eksploatacionom prostoru i količini rezervi i/ili resursa iz stava 1. ovog člana kao i izveštaj o svim izdatim odobrenjima za prethodnu kalendarsku godinu, najkasnije do 31. januara naredne godine.

Poslovi iz stava 1. ovog člana za teritoriju autonomne pokrajine, vrše se kao povereni.

Član 59

Zahtev za odobrenje eksploatacionog prostora i količinu rezervi i/ili resursa iz člana 58. ovog zakona, sadrži podatke o: privrednom društvu, odnosno drugom pravnom licu ili preduzetniku koje je podnosilac zahteva, i veličini eksploatacionog prostora.

Uz zahtev za izdavanje odobrenja iz stava 1. ovog člana podnosi se:

1) geodetski plan u razmeri 1:1.000 ili pregledna topografska karta u odgovarajućoj razmeri sa ucrtanom granicom i koordinatama prelomnih tačaka eksploatacionog prostora, kao i ucrtanim i upisanim brojevima katastarskih parcela za koje postoji pravo svojine ili pravo službenosti na zemljištu;

2) *(brisana)*

3) elaborat o uslovima eksploatacije podzemnih voda ili hidrogeotermalnih resursa, odnosno petrogeotermalnih resursa i potvrda o izvršenoj tehničkoj kontroli elaborata;

4) akt nadležne ustanove za zaštitu prirode o merama i uslovima pod kojima se može vršiti korišćenje podzemnih voda ili geotermalnih resursa, odnosno petrogeotermalnih resursa;

5) akt Ministarstva nadležnog za poslove sanitarne zaštite izvorišta vodosnabdevanja kojim se potvrđuje da je podnosilac zahteva uradio odgovarajući elaborat o zonama sanitarne zaštite ležišta podzemnih voda;

6) dokaz o pravu svojine, odnosno o pravu službenosti na zemljištu na kome se nalaze objekti u funkciji korišćenja podzemnih voda ili geotermalnih resursa;

7) dokaz o plaćenju republičkoj, odnosno pokrajinskoj administrativnoj taksi, kada se eksploatacioni prostor nalazi na teritoriji autonomne pokrajine.

Nadležni organ odbiće rešenjem zahtev iz člana 58. ovog zakona ako:

1) uz zahtev nije dostavljena kompletna dokumentacija iz stava 2. ovog člana;

2) podnosilac zahteva ima neizmirenih obaveza po pitanju naknade za geološka istraživanja i/ili zadržavanja istražnog prostora;

3) ako je za podnosioca zahteva pokrenut likvidacioni ili stečajni postupak.

Rešenje iz stava 3. ovog člana koje izdaje Ministarstvo je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor, a na rešenje iz stava 3. ovog člana koje izdaje nadležni organ autonomne pokrajine, može se izjaviti žalba ministru.

Član 60

Rešenje kojim se izdaje odobrenje iz člana 58. ovog zakona sadrži podatke o:

1) nazivu nosioca korišćenja eksploatacionog prostora sa adresom njegovog sedišta;

2) nazivu elaborata, nazivu pravnog lica koje je izradilo elaborat i pravnog lica koje je izvršilo tehničku kontrolu elaborata;

3) koordinatama i površini eksploatacionog prostora, koji ne može biti veći od istražnog prostora na kome su prethodno vršena istraživanja podzemnih voda ili geotermalnih resursa;

4) katastarskom broju parcela obuhvaćenih eksploatacionim prostorom;

5) dozvoljenoj vrsti i količini resursa i rezervi koje se mogu koristiti u skladu sa elaboratom o resursima i rezervama za odgovarajuću kategoriju istraženosti za koju se odobrenje može izdati;

6) roku važenja rešenja o eksploatacionom prostoru u trajanju do pet godina, koji se može produžavati.

Član 61

Zahtev za produženje roka važenja odobrenja podnosi se pre isteka roka određenog rešenjem o odobrenju u skladu sa članom 60. stav 1. tačka 6) ovog zakona.

Uz zahtev za produženje roka važenja iz stava 1. ovog člana podnosi se:

1) potvrda o utvrđenim i overenim resursima i rezervama podzemnih voda ili geotermalnih resursa izdata na osnovu elaborata o resursima i rezervama podzemnih voda, kojim su utvrđeni uslovi korišćenja podzemnih voda ili geotermalnih resursa u narednom petogodišnjem periodu;

2) elaborat o uslovima eksploatacije podzemnih voda ili geotermalnih resursa, samo u slučaju ako su potvrdom, odnosno inoviranim elaboratom o resursima i rezervama podzemnih voda promenjeni uslovi hidrodinamičkog režima podzemnih voda ili promenjen kvalitet i količina podzemne vode;

3) dokaz o plaćenju republičkoj, odnosno pokrajinskoj administrativnoj taksi, kada se eksploatacioni prostor nalazi na teritoriji autonomne pokrajine.

Produženje odobrenja kojim se utvrđuje eksploatacioni prostor i količine rezervi podzemnih voda ili geotermalnih resursa, izdaje se rešenjem o produženju važenja odobrenja na novi period do pet godina.

Rešenje iz stava 3. ovog člana koje izdaje Ministarstvo je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor, a na rešenje iz stava 3. ovog člana koje izdaje nadležni organ autonomne pokrajine, može se izjaviti žalba ministru.

Član 62

Ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine ukinuće rešenje kojim se utvrđuje eksploatacioni prostor i količina podzemnih voda ili geotermalnih resursa, ako se:

1) ne otpočne sa korišćenjem eksploatacionog prostora;

2) utvrdi da se ugrožava održivo korišćenje rezervi podzemnih voda i hidrogeotermalnih resursa ili postojeća korišćenja;

3) utvrdi da se korišćenje vrši većim kapacitetom od odobrenog;

4) ne dostavlja godišnji izveštaj o stanju rezervi podzemnih voda ili hidrogeotermalnih, odnosno petrogeotermalnih resursa;

5) korišćenje podzemnih voda ili geotermalnih resursa ne obavlja u skladu sa odobrenjem za eksploataciono polje, odnosno ne sprovode propisane mere zaštite na radu, potrebne mere obezbeđenja imovine, zdravlja ljudi i zaštite životne sredine.

Odobrenje za eksploatacioni prostor i količinu podzemnih voda ili geotermalnih resursa prestaje da važi:

1) istekom roka važenja rešenja;

2) na zahtev nosioca eksploatacionog prostora.

Rešenje iz st. 1. i 2. ovog člana koje izdaje Ministarstvo je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor, a na rešenje iz stava 1. ovog člana koje izdaje nadležni organ autonomne pokrajine, može se izjaviti žalba ministru.

Član 63

U okviru istog eksploatacionog prostora utvrđenog u skladu sa članom 58. ovog zakona može se dozvoliti preklapanje eksploatacionih prostora podzemnih voda ili geotermalnog resursa, po prethodno sprovedenom postupku za izdavanje odobrenja za utvrđivanje eksploatacionog prostora, samo ukoliko nema međusobnog štetnog uticaja na korišćenje podzemnih voda, odnosno samo ukoliko postoje geološki uslovi za nesmetano korišćenje tih resursa, pod uslovom i na način kojim se ne ugrožava postojeće korišćenje podzemnih voda ili geotermalnog resursa, što se potvrđuje elaboratom iz člana 61. stav 2. tačka 2) ovog zakona koji uzima u obzir aktuelno korišćenje resursa postojećeg nosioca eksploatacionog prostora.

Član 64

Praćenje i kontrolu korišćenja resursa podzemnih voda i petrogeotermalnih resursa za potrebe vodosnabdevanja ili snabdevanja toplotnom energijom porodičnog domaćinstva fizičkog lica, vrši jedinica lokalne samouprave.

Prijava za korišćenje resursa iz stava 1. ovog člana sadrži osnovne podatke o: fizičkom licu - podnosiocu zahteva, vrsti geološkog resursa, nameni korišćenja, lokalitetu i katastarskom broju parcele na kojoj se planira korišćenje resursa.

Uz prijavu iz stava 2. ovog člana podnosi se:

1) overena fotokopija lične karte fizičkog lica;

2) geodetski plan u razmeri 1:1.000 ili pregledna topografska karta u odgovarajućoj razmeri sa ucrtanom granicom i koordinatama parcele na kojoj se planira korišćenje resursa;

3) dokaz o pravu svojine na zemljištu ili pravu službenosti na zemljištu na kome se planira korišćenje resursa;

4) za potrebe snabdevanja toplotnom energijom dostavlja se izveštaj o procenjenim petrogeotermalnim resursima;

5) za potrebe vodosnabdevanja dostavlja se analiza vode sa podacima o biološkim i fizičko-hemijskim svojstvima, kao i podacima o dubini kolektora i količini vode;

6) dokaz o plaćenju administrativnoj taksi.

Izveštaj o procenjenim resursima podzemnih voda i petrogeotermalnim resursima iz stava 3. tačka 4) ovog člana izrađuje pravno lice koje ispunjava uslove iz člana 22. ovog zakona.

Nadležna jedinica lokalne samouprave dužna je da vodi katastar i evidenciju prijave za korišćenje resursa iz stava 1. ovog člana na svojoj teritoriji i trajno čuva izveštaje iz stava 4. ovog člana i da Ministarstvu dostavi izveštaj o podnetim prijavama u izvršenoj kontroli za prethodnu kalendarsku godinu, najkasnije do 31. januara naredne godine.

Podaci o ličnosti u izveštajima iz stava 5. ovog člana sadrže ime i prezime fizičkog lica koje je podnelo prijavu.

U slučaju da jedinica lokalne samouprave ne vrši povereni posao ili ga ne vrši pravilno ili blagovremeno, Ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine, preuzima poslove iz stava 1. ovog člana.

Poslovi iz stava 1. ovog člana vrše se kao povereni.

V EKSPLOATACIJA REZERVI MINERALNIH SIROVINA

1. Uslovi i način izvođenja

Član 65

Nosilac potvrde o rezervama i resursima može da dobije rešenje o odobrenju za eksploataciju i/ili eksploataciono polje, u skladu sa ovim zakonom.

Eksploataciju rezervi mineralnih sirovina mogu da izvode i strana pravna lica pod uslovima i na način propisan ovim zakonom i zakonom kojim se utvrđuju prava stranih lica u pogledu korišćenja dobara od javnog interesa.

Član 66

Izgradnja zgrada, energetskih objekata, javnih puteva, železničkih pruga, kanala i drugih saobraćajnica, kao i ostalih infrastrukturnih objekata na eksploatacionom polju, može se odobriti po prethodno pribavljenoj saglasnosti Ministarstva. U slučaju kada nosilac odobrenja gradi objekat na sopstvenom eksploatacionom polju ne traži se saglasnost Ministarstva.

Pre izdavanja lokacijskih uslova koji se izdaju u skladu sa posebnim propisima za izgradnju objekata iz stava 1. ovog člana, pribavlja se mišljenje privrednog subjekta koji vrši eksploataciju o predloženom pravcu i položaju ovih objekata na eksploatacionom polju.

Nosilac eksploatacije koji vrši eksploataciju ima pravo na naknadu stvarne štete prouzrokovane izgradnjom objekata iz stava 1. ovog člana.

Saglasnost Ministarstva se pribavlja na osnovu prostornog plana posebne namene.

Nadležnom organu za prostorno planiranje Republike Srbije i jedinici lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi eksploataciono polje, Ministarstvo odnosno nadležni organ autonomne pokrajine dostavlja jedan primerak rešenja na osnovu kojeg se utvrđuje rudno zemljište za izgradnju rudarskih objekata i izvođenje rudarskih radova u cilju obezbeđivanja podataka za izradu planskih dokumenata Republike Srbije, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Inženjerskogeološka-geotehnička istraživanja mogu se vršiti u okviru eksploatacionih polja mineralnih sirovina u slučajevima kada je neophodna izgradnja objekata iz stava 1. ovog člana i sanacija terena.

Član 67

Eksploataciju rezervi mineralnih sirovina izvođenje rudarskih radova, izradu investiciono-tehničke dokumentacije za izvođenje rudarskih radova, tehničku kontrolu rudarskih projekata i vršenje stručnog nadzora može izvoditi privredno društvo, odnosno drugo pravno lice i preduzetnik (u daljem tekstu: privredni subjekt) koji je upisan u registar privrednih subjekata ili drugi registar za obavljanje te delatnosti.

Nosilac eksploatacije je dužan da obezbedi stručni nadzor pri eksploataciji mineralnih sirovina i nadzor pri izvođenju rudarskih radova.

Stručni nadzor obuhvata: kontrolu u pogledu izvođenja radova prema projektnoj dokumentaciji, praćenja projektovane dinamike radova; provere kvaliteta izvođenja radova i primene propisa iz oblasti rudarstva i tehničkih propisa; kontrolu primene mera bezbednosti i zdravlja na radu; mera zaštite od požara; zaštite životne sredine; kulturnih dobara i vodnih objekata.

Poslove stručnog nadzora nad izgradnjom rudarskih objekata u skladu sa uslovima iz stava 1. ovog člana, kao i nad radom u pojedinim tehnološkim celinama u procesu eksploatacije, nosilac eksploatacije može poveriti i drugom preduzeću koje ima licencu u skladu sa ovim zakonom.

Član 67a

Radi realizacije projekata izgradnje i rekonstrukcije linijskih infrastrukturnih objekata od posebnog značaja za Republiku Srbiju, za koje je utvrđen javni interes za eksproprijaciju, administrativni prenos i nepotpunu eksproprijaciju nepokretnosti, u skladu sa odgovarajućim planskim dokumentima kojima je predviđena izgradnja takvih objekata i za koje je utvrđena ugovorna obaveza Republike Srbije, investitor obaveštava Ministarstvo o uzimanju materijala za izgradnju i uz obaveštenje dostavlja:

- 1) koordinate prostora iz kojeg će se uzeti materijal definisanog u okviru planskog dokumenta za predmetni linijski infrastrukturni objekat;
- 2) količine materijala koje će se uzeti;
- 3) vreme vršenja radova;
- 4) način rekultivacije degradiranog prostora.

Korisnik prostora sa koga se ili iz koga se obezbeđuje materijal za izgradnju linijskih infrastrukturnih objekata koji su prepoznati kao projekti od posebnog značaja za Republiku Srbiju iz stava 1. ovog člana dužan je da izvrši sanaciju i rekultivaciju prostora degradiranog navedenim radovima.

Ministarstvo u vezi sa obaveštenjem iz stava 1. ovog člana ne izdaje odobrenja iz okvira nadležnosti ovog zakona.

2. Odobrenja za vršenje eksploatacije mineralnih sirovina

Član 68

Eksploatacija rezervi mineralnih sirovina i eksploatacija nemetaličnih mineralnih sirovina za dobijanje građevinskih materijala (u daljem tekstu: eksploatacija) vrši se na osnovu rešenja, kojim se izdaje:

- 1) odobrenje za eksploataciono polje ili odobrenje za eksploataciju;
- 2) odobrenje za izgradnju rudarskih objekata i/ili izvođenje rudarskih radova;
- 3) odobrenje za upotrebu rudarskih objekata.

Nosilac odobrenja za eksploataciono polje i/ili eksploataciju ima pravo da dobije odobrenje za izgradnju rudarskih objekata i/ili izvođenja rudarskih radova u skladu sa ovim zakonom, s time da se zahtev za izdavanje odobrenja za eksploataciono polje može podneti istovremeno sa zahtevom za izdavanje odobrenja za izgradnju rudarskih objekata i/ili izvođenje rudarskih radova.

Odobrenja iz stava 1. tač. 1)-3) ovog člana izdaje Ministarstvo, a za eksploataciju rezervi mineralnih sirovina, koja se izvodi na teritoriji autonomne pokrajine, odobrenja izdaje nadležni organ autonomne pokrajine.

Nadležni organ autonomne pokrajine dužan je da kod izdavanja rešenja Ministarstvu dostavi jedan primerak izdatog rešenja.

Nadležni organ autonomne pokrajine poslove iz stava 1. ovog člana vrši kao poverene.

Rešenje iz stava 1. ovog člana koje izdaje Ministarstvo je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Na rešenje iz stava 1. ovog člana koje je doneo nadležni organ autonomne pokrajine, žalba se podnosi ministru.

Član 69

Ako su zahtev za izdavanje odobrenja u skladu sa odredbama člana 68. stav 1. ovog zakona, za eksploataciju istih mineralnih rezervi ili resursa na istom prostoru podnela dva ili više pravnih lica, odnosno preduzetnika, prioritet u dobijanju odobrenja ima pravno lice odnosno preduzetnik, koji je prvi podneo potpun zahtev, prema datumu prijema zahteva kod nadležnog organa.

3. Odobrenje za eksploataciono polje

Član 70

Uz zahtev za izdavanje odobrenja za eksploataciono polje podnosi se:

- 1) dokaz o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi, odnosno pokrajinskoj administrativnoj taksi kada se eksploatacija vrši na teritoriji autonomne pokrajine;
- 2) situaciona karta u razmeri 1:2.500 ili u odgovarajućoj razmeri sa ucrtanim granicama eksploatacionog polja i konturama utvrđenih rezervi mineralne sirovine, javnim saobraćajnicama i drugim objektima koji se nalaze na tom polju i jasno vidljivim granicama i oznakama katastarskih parcela u pisanoj i digitalnoj formi;
- 3) fotokopija potvrde o resursima i rezervama mineralnih sirovina koja se izdaje na osnovu izvršenih istraživanja u skladu sa važećim propisima o klasifikaciji resursa i rezervi ili podaci o izdatoj potvrdi;
- 4) potvrda o registraciji i kopija odgovarajućeg akta u kojem se navode šifre delatnosti za koje je podnosilac registrovan, matični broj preduzeća;
- 5) studija izvodljivosti eksploatacije ležišta mineralnih sirovina sa navedenom potvrdom o resursima i rezervama na osnovu koje se izrađuje studija;
- 6) akt jedinice lokalne samouprave nadležne za poslove urbanizma u pogledu usaglašenosti eksploatacije sa odgovarajućim prostornim, odnosno urbanističkim planovima i eventualna potreba izrade planskog dokumenta nižeg ranga;
- 7) geodetski plan u razmeri 1:1.000 ili pregledna topografska karta u odgovarajućoj razmeri sa ucrtanom granicom i koordinatama smanjenog istražnog prostora, ako podnosilac zahteva namerava da zadrži umanjen odobren istražni prostor iz koga se izuzima eksploataciono polje.

Podnosilac zahteva iz stava 1. ovog člana dužan je da pre izrade studije izvodljivosti eksploatacije pribavi:

- 1) akt kojim se propisuje obim i sadržaj studije o proceni uticaja na životnu sredinu izdat od strane nadležnog organa ili akt istog organa da nije potrebna izrada studija o proceni uticaja;
- 2) akt o uslovima nadležnog zavoda za zaštitu kulturnog nasleđa;
- 3) akt o uslovima ministarstva nadležnog za poslove vodoprivrede.

Uslovi nadležnih organa iz stava 2. tač. 1)-3) ovog člana čine sastavni deo studije izvodljivosti eksploatacije.

Nadležni organ odbiće rešenjem zahtev za eksploataciono polje ako:

- 1) uz zahtev nije dostavljena kompletna dokumentacija iz stava 1. ovog člana;
- 2) studija izvodljivosti nije usklađena sa podzakonskim aktom o sadržaju studije izvodljivosti, drugim tehničkim propisima ili ako sadrži netačne podatke;
- 3) ako se prostor za koji se traži odobrenje za eksploataciono polje nalazi na prostoru ranije odobrenog istražnog ili eksploatacionog polja ili prostora, kao i odobrenog zadržavanja prava na istražni prostor;
- 4) ako podnosilac zahteva ima neizmirena dugovanja po osnovu obaveze plaćanja naknada za primenjena geološka istraživanja mineralnih i drugih geoloških resursa, za zadržavanje istražnog prostora kao i za korišćenje mineralnih sirovina;
- 5) ako je za podnosioca zahteva pokrenut likvidacioni ili stečajni postupak.

U slučaju iz stava 4. tač. 2)-4) ovog člana nadležni organ će prethodno zatražiti da podnosilac zahteva izvrši ispravku ili dopunu zahteva u roku od 30 dana od dana prijema obaveštenja.

Rešenje iz stava 4. ovog člana koje izdaje Ministarstvo je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Na rešenje iz stava 4. ovog člana koje je doneo nadležni organ autonomne pokrajine, žalba se podnosi ministru.

Nosilac eksploatacije može podneti zahtev za izdavanje odobrenja za izmenu granica odobrenog eksploatacionog polja u skladu sa uslovima određenim ovim članom, osim u slučaju smanjenja odobrenog eksploatacionog polja kada se dostavljaju dokazi u skladu sa stavom 1. tač. 1), 2) i 4) ovog člana.

Član 71

Odobrenje za eksploataciono polje sadrži:

- 1) poslovno ime nosioca odobrenja, matični broj i sedište;

2) vrstu mineralne sirovine, koja je definisana potvrdom o rezervama i resursima;

3) položaj, površinu i koordinate prelomnih tačaka granice eksploatacionog polja, broj eksploatacionog polja u katastru eksploatacionih polja;

4) rok u kome se moraju završiti pripremni radovi i pribaviti odobrenje za izgradnju rudarskih objekata i/ili izvođenje rudarskih radova, koji ne može biti duži od dve godine;

5) uslove i obaveze u vezi vršenja eksploatacije u pogledu minimalnih i maksimalnih rastojanja kao i uslovima utvrđenim rešenjima drugih nadležnih organa;

6) zaštitni prostor oko eksploatacionog polja potreban radi mogućeg proširenja polja, po koordinatama koje zahteva nosilac eksploatacije, i to:

(1) za eksploataciona polja površine do 25 ha zaštitni prostor u širini do 100 metara od odgovarajuće granice eksploatacionog polja;

(2) za eksploataciona polja površine od 25 ha do 100 ha zaštitni prostor u širini do 250 metara od odgovarajuće granice eksploatacionog polja;

(3) za eksploataciona polja površine veće od 100 ha zaštitni prostor u širini do 500 metara od odgovarajuće granice eksploatacionog polja; ili

(4) za strateške mineralne resurse odnosno mineralne sirovine definisane članom 4. stav 2. ovog zakona, deo istražnog prostora za koje nosilac eksploatacije ima odobrenje za geološka istraživanja koji ne mora biti oko eksploatacionog polja, ali je u fizičkom kontaktu sa eksploatacionim poljem, površine ne veće od površine koju bi dobio u skladu sa podtač. (1)-(3) ove tačke, u trajanju do deset godina.

Član 72

Ministarstvo, odnosno nadležni pokrajinski organ ukinuće odobrenje za eksploataciju i/ili eksploataciono polje ako se:

1) ne pribavi odobrenje za izvođenje rudarskih radova i/ili izgradnju rudarskih objekata u određenom roku iz člana 71. stav 1. tačka 4);

2) izvode rudarski radovi i/ili radovi na izgradnji rudarskih objekata bez odobrenja, odnosno koji nisu u skladu sa odobrenjem za izgradnju rudarskih objekata i/ili izvođenje rudarskih radova;

3) eksploatacijom ugrožava život i zdravlje ljudi i životna sredina, a druge mere predviđene ovim zakonom i drugim propisima nisu dovoljne da se to spreči;

4) eksploatacijom ugrožava kulturno dobro, njegova zaštićena okolina ili prostor od kulturno-istorijskog, graditeljskog i arheološkog značaja;

5) u roku određenom pisanom opomenom nadležnog organa ne dostavi Ministarstvu, odnosno nadležnom organu autonomne pokrajine godišnji operativni plan za narednu kalendarsku godinu i godišnji izveštaj o poslovanju za prethodnu kalendarsku godinu;

6) ne plaća naknada za korišćenje mineralnih resursa;

7) ne vrši postupak rekultivacije u skladu sa odobrenom projektnom dokumentacijom i godišnjim operativnim planovima;

8) preduzeće ne pridržava uslova definisanih aktima drugih organa i institucija iz oblasti zaštite životne sredine, vodoprivrede i zaštite kulturnih dobara;

9) blagovremeno, u skladu sa ovim zakonom, ne dostavi Ministarstvu, odnosno nadležnom organu autonomne pokrajine, garanciju banke ili menicu ili korporativnu garanciju za izvršenje poslova sanacije i rekultivacije degradiranog zemljišta usled eksploatacije.

U slučajevima iz stava 1. tač. 2)-9) ovog člana, nosilac eksploatacije dužan je da izradi projekat trajne obustave radova i sprovede radove po istom ili da deponuje sredstva predviđena za izvođenje radova prema projektu trajne obustave radova.

Rešenje iz stava 1. ovog člana koje izdaje Ministarstvo je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Na rešenje iz stava 1. ovog člana koje je doneo nadležni organ autonomne pokrajine, žalba se podnosi ministru.

Član 73

Odobrenje za eksploataciju i/ili eksploataciono polje prestaje da važi:

1) na zahtev nosioca eksploatacije danom dostavljanja rešenja o prestanku važenja rešenja za eksploataciju i/ili eksploataciono polje nosiocu odobrenja;

2) trajnom obustavom izvođenja rudarskih radova na eksploataciji resursa i rezervi mineralnih sirovina danom dostavljanja rešenja o prestanku važenja rešenja za eksploataciju i/ili eksploataciono polje nosiocu odobrenja.

Rešenje o prestanku važenja odobrenja za eksploataciju i/ili eksploataciono polje u slučaju iz stava 1. ovog člana donosi Ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine, ako se prethodno utvrdi da su obaveze preduzeća koje je vršilo eksploataciju po pitanju naknade za korišćenje mineralnih sirovina izmirene i da je inspekcijским izveštajem potvrđeno da je izvršena rekultivacija u skladu sa projektnom dokumentacijom.

Rešenje iz stava 2. ovog člana koje izdaje Ministarstvo je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Na rešenje iz stava 2. ovog člana koje je doneo nadležni organ autonomne pokrajine, žalba se podnosi ministru.

Član 74

Nosilac eksploatacije može na istom eksploatacionom polju da vrši i eksploataciju drugih mineralnih sirovina i geotermalnih resursa koji nisu obuhvaćeni datim odobrenjem, pod uslovima i na način propisanim ovim zakonom.

4. Odobrenje za ručno ispiranje plemenitih metala i drugih minerala

Član 75

Ručno ispiranje plemenitih metala iz aluvijalnih nanosa i sakupljanje drugih minerala sa površine zemlje može se odobriti fizičkom licu. Isprane količine metala nosilac odobrenja dužan je da ponudi Narodnoj banci Srbije po tržišnim cenama, a za isprane plemenite metale i za sakupljene druge minerale da Ministarstvu podnese izveštaj o količinama i mestu gde su isprani ili sakupljeni.

Zahtev se može podneti za samo jedan glavni vodotok sa njegovim pritokama ili jednu lokaciju za sakupljanje drugih minerala, s time da odobrenje za ručno ispiranje plemenitih metala i sakupljanje drugih minerala koje vrši fizičko lice, izdaje Ministarstvo na period od godinu dana.

Uz zahtev za izdavanje odobrenja za ručno ispiranje plemenitih metala i/ili sakupljanje drugih minerala sa površine zemlje podnosi se:

- 1) topografski plan područja na kojem se planira ispiranje plemenitih metala sa naznačenim delovima glavnog vodotoka i pritoka na kojima se planira ispiranje plemenitih metala ili topografski plan prostora za sakupljanje drugih minerala sa naznakom naziva jedinice lokalne samouprave;
- 2) dokaz o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi;
- 3) overenu fotokopiju lične isprave.

Odobrenje za ručno ispiranje plemenitih metala i sakupljanje drugih minerala sadrži:

- 1) podatke o fizičkom licu kome se odobrava ispiranje i/ili sakupljanje;
- 2) naziv reke ili potoka sa pritokama čiji će se nanosi ispirati i naziv jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji se vrši ispiranje i/ili sakupljanje;
- 3) rok važenja odobrenja;
- 4) obavezu da Ministarstvu dostavi potvrdu, odnosno račun za izvršenu uslugu pretapanja, sa naznakom pretopljene mase;
- 5) obavezu da ponudi Narodnoj banci Srbije isprane količine metala u roku važenja odobrenja;
- 6) obavezu da u roku od 30 dana nakon isteka roka važenja odobrenja sa tačno navedenim lokacijama Ministarstvu dostavi izveštaj o prostoru na kojem je vršeno ručno ispiranje i količinama ispranog metala, odnosno o prostoru na kojem je vršeno sakupljanje i količinama sakupljenih minerala.

Rešenje iz stava 2. ovog člana koje izdaje Ministarstvo je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Član 76

Ministarstvo izveštava Narodnu banku Srbije o svakom izdatom odobrenju za ispiranje plemenitih metala iz aluvijalnih nanosa.

Ako Ministarstvo utvrdi da se fizičko lice kome je izdato odobrenje ne bavi ispiranjem plemenitih metala i/ili sakupljanjem drugih minerala iz aluvijalnih nanosa i sa površine zemlje, ili da dobijene količine ovih metala nije ponudilo u određenom roku Narodnoj banci Srbije, odnosno da nije podnelo izveštaj u skladu sa članom 75. stav 4. tačka 6) ovog zakona, ukinuće izdato odobrenje, odnosno neće izdati novo odobrenje istom licu i o tome obavestiti Narodnu banku Srbije.

Naknada se ne plaća se na dobijene količine ispranih plemenitih metala iz aluvijalnih nanosa i za količine sakupljenih drugih minerala sa površine.

Rešenje iz stava 2. ovog člana koje izdaje Ministarstvo je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

5. Odobrenja za eksploataciju nemetaličnih mineralnih sirovina za dobijanje građevinskih materijala i mineralnih resursa za dobijanje prirodnih građevinskih materijala

Član 77

Eksploatacija nemetaličnih mineralnih sirovina za dobijanje građevinskih materijala i eksploatacija mineralnih resursa za dobijanje prirodnih građevinskih materijala vrši se na osnovu rešenja o odobrenju za eksploataciju koje izdaje Ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine ako se eksploatacija vrši na teritoriji autonomne pokrajine.

Uz zahtev za izdavanje odobrenja za eksploataciju iz stava 1. ovog člana podnosi se:

1) dokaz o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi, odnosno pokrajinskoj administrativnoj taksi ako se istraživanje vrši na teritoriji pokrajine;

2) situaciona karta u razmeri 1:2500 ili u odgovarajućoj razmeri sa ucrtanim granicama eksploatacionog polja, javnim saobraćajnicama i drugim objektima i konturama utvrđenih resursa i rezervi mineralne sirovine ili mineralnih resursa za dobijanje prirodnih građevinskih materijala koji se nalaze na tom polju i jasno naznačenim granicama i oznakama katastarskih parcela u pisanoj i digitalnoj formi;

3) glavni rudarski projekat eksploatacije nemetaličnih mineralnih sirovina za dobijanje građevinskih materijala sa izveštajem i potvrdom o tehničkoj kontroli projekta i navedenom potvrdom o rezervama na osnovu koje je izrađen, a u slučaju kada se radi o eksploataciji prirodnih građevinskih materijala tehnički rudarski projekat eksploatacije mineralnih resursa za dobijanje prirodnih građevinskih materijala sa izveštajem i potvrdom o tehničkoj kontroli projekta i navedenom potvrdom o resursima na osnovu koje je izrađen;

4) saglasnost investitora na projekat;

5) fotokopija potvrde o resursima i rezervama mineralnih sirovina koja se izdaje na osnovu izvršenih geoloških istraživanja, a u skladu sa važećim propisima o klasifikaciji resursa i rezervi mineralnih sirovina ili izveštaja o mineralnim resursima u slučaju eksploatacije prirodnih građevinskih materijala ili podaci o izdatom odobrenju;

6) izjašnjenje jedinice lokalne samouprave nadležne za poslove urbanizma u pogledu usaglašenosti eksploatacije sa važećim prostornim, odnosno urbanističkim planovima i eventualnu potrebu izrade planskog dokumenta nižeg ranga, osim u slučaju eksploatacije prirodnih građevinskih materijala;

7) akt organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine kojim se daje saglasnost na studiju o proceni uticaja eksploatacije na životnu sredinu ili rešenje kojim se utvrđuje da nije potrebna izrada studije o proceni uticaja osim u slučaju eksploatacije prirodnih građevinskih materijala;

8) akt organa nadležnog za poslove vodoprivrede kojim se određuju uslovi za vršenje eksploatacije osim u slučaju eksploatacije prirodnih građevinskih materijala;

9) akt organa ustanove nadležne za zaštitu kulturnog nasleđa kojim se određuju uslovi za vršenje eksploatacije osim u slučaju eksploatacije prirodnih građevinskih materijala;

10) dokaz o pravu svojine ili pravu korišćenja, zakupa i/ili saglasnosti, odnosno službenosti za površinu na kojoj je planirana izgradnja rudarskih objekata i izvođenje rudarskih radova i pisana izjava podnosioca zahteva sa spiskom svih katastarskih parcela obuhvaćenih rudarskim radovima za koje su rešeni imovinsko-pravni odnosi za najmanje deset godina po dinamici definisanoj u projektu, odnosno dokaz o pravu svojine ili korišćenja, odnosno službenosti za celu površinu na kojoj je planirano izvođenje radova po tehničkom rudarskom projektu eksploatacije mineralnih resursa za dobijanje prirodnih građevinskih materijala, osim u slučaju eksploatacije na šumskom zemljištu u javnoj svojini kada se dokaz o pravu korišćenja, odnosno pravu službenosti dostavlja pre početka izvođenja rudarskih radova;

11) *(brisana)*

12) prva garancija banke ili menica ili korporativna garancija za izvršenje poslova sanacije i rekultivacije degradiranog zemljišta usled eksploatacije mora iznositi najmanje 30% od iznosa predviđenog glavnim rudarskim projektom za poslove sanacije i rekultivacije, i mora važiti najmanje tri godine od dana izdavanja garancije. Svaka sledeća garancija banke ili menica ili korporativna garancija za izvršenje poslova sanacije i rekultivacije degradiranog zemljišta usled eksploatacije mora iznositi najmanje 30% vrednosti od preostalog iznosa za obavljanje poslova sanacije i rekultivacije degradiranog zemljišta usled eksploatacije mora se dostaviti 30 dana pre isteka roka važenja postojeće garancije banke, menice, korporativne garancije i mora važiti najmanje dve godine. Poslednja garancija banke ili menica ili korporativna garancija za izvršenje poslova sanacije i rekultivacije degradiranog zemljišta usled eksploatacije mora da važi šest meseci duže od planiranog završetka eksploatacije rudnika po glavnom rudarskom projektu. Ukoliko nosilac eksploatacije izgubi pravo na eksploataciju prema uslovima iz ovog zakona, gubi i garanciju banke ili menicu ili korporativnu garanciju za izvršenje poslova rekultivacije degradiranog zemljišta usled eksploatacije, osim u slučaju da sam izvrši rekultivaciju.

Prva garancija banke ili menica ili korporativna garancija treba da budu izdate sa klauzulom bezuslovna, neopoziva, naplativa na prvi poziv i bez prigovora, s tim da se uz menicu dostavlja i potvrda banke o izvršenoj registraciji menice (original ili overena fotokopija od strane poslovne banke) i original ili overeni karton deponovanih potpisa i pripadajuće menično ovlašćenje.

Ako se pokrene postupak stečaja ili likvidacije nosioca odobrenja za izvođenje rudarskih radova, a koje nije izvršilo sanaciju i rekultivaciju degradiranog zemljišta, troškovi sanacije podmiruju se iz stečajne, odnosno likvidacione mase.

Preduzetnici koji se bave eksploatacijom mineralnih resursa za dobijanje prirodnih građevinskih materijala, ne podležu obavezama iz stava 2. tačka 11) ovog člana.

Nadležni organ vrši proveru ispunjenosti zakonom i podzakonskim aktima utvrđenih uslova i ne upušta se u ocenu koncepcije eksploatacije definisane u tehničkoj dokumentaciji, koja je podneta uz zahtev iz stava 1. ovog člana.

Nadležni organ odbiće rešenjem zahtev za izdavanje odobrenja za eksploataciju nemetaličnih mineralnih sirovina i eksploataciju mineralnih sirovina za dobijanje prirodnih građevinskih materijala stava 1. ovog člana ako:

- 1) uz zahtev nije dostavljena kompletna dokumentacija iz stava 1. ovog člana;
- 2) podnosilac zahteva ima neizmirenih obaveza po pitanju naknade za korišćenje mineralnih sirovina;
- 3) ako je za podnosioca zahteva pokrenut likvidacioni ili stečajni postupak.

Nosilac eksploatacije može podneti zahtev za izdavanje odobrenja za izmenu granica odobrenog eksploatacionog polja u skladu sa uslovima određenim ovim članom, osim u slučaju smanjenja kada se dostavljaju dokazi u skladu sa tač. 1) i 2) ovog člana.

Rešenje iz st. 1. i 7. ovog člana koje izdaje Ministarstvo je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Na rešenje iz st. 1. i 7. ovog člana koje je doneo nadležni organ autonomne pokrajine, žalba se podnosi ministru.

Član 78

Odobrenje za eksploataciju iz člana 77. ovog zakona sadrži:

- 1) podatke o investitoru: tačan naziv, matični broj i sedište;
- 2) naziv rudarskog projekta i sastavne delove;
- 3) vrstu mineralne sirovine iz potvrde o rezervama i resursima, odnosno mineralnih resursa iz izveštaja o resursima prirodnih građevinskih materijala;
- 4) količinu mineralne sirovine određene za eksploataciju prema glavnom rudarskom projektu za eksploataciju nemetaličnih mineralnih sirovina ili količinu mineralnih resursa za dobijanje prirodnih građevinskih materijala koja ne može biti veća od 200 m³ na godišnjem nivou;
- 5) položaj, površinu, broj u katastru i tačne granice eksploatacionog polja;
- 6) zaštitni prostor duž granice eksploatacionog polja potreban radi mogućeg proširenja polja sa definisanim koordinatama na predlog nosioca eksploatacije u širini do 100 m, osim u slučaju eksploatacije mineralnih resursa za dobijanje prirodnih građevinskih materijala;
- 7) obaveze u vezi pribavljanja upotrebne dozvole za izgrađene rudarske objekte;
- 8) obaveze u vezi sanacije i rekultivacije prostora, angažovanja lica sa odgovarajućom stručnom spremom na poslovima tehničkog rukovođenja, stručnog nadzora i bezbednosti i zdravlja na radu, blagovremenog izveštavanja nadležnog organa i inspeksijskih službi o vršenju rudarskih radova;
- 9) rok važenja rešenja kojim se odobrava eksploatacija nemetaličnih mineralnih sirovina za dobijanje građevinskih materijala, definisan u skladu sa dokazom o pravu svojine ili korišćenja, odnosno službenosti za prostor obuhvaćen rudarskim objektima i rudarskim radovima po projektu;
- 10) uslove i obaveze u vezi vršenja eksploatacije u pogledu minimalnih i maksimalnih rastojanja u cilju zaštite ljudi i objekata, određene tehničkim propisima, kao i uslovima utvrđenim rešenjima drugih nadležnih organa.

Član 79

Nosilac rešenja kojim se odobrava eksploatacija nemetaličnih mineralnih sirovina za dobijanje građevinskih materijala može najkasnije 30 dana pre isteka roka iz člana 78. stav 1. tačka 9) ovog zakona, podneti zahtev da se produži rok važenja rešenja.

Uz zahtev za produženje odobrenja za eksploataciju iz stava 1. ovog člana podnosi se:

1) dokaz o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi odnosno pokrajinskoj administrativnoj taksi ako se istraživanje vrši na teritoriji pokrajine;

2) dopunski rudarski projekat eksploatacije nemetalčnih mineralnih sirovina za dobijanje građevinskih materijala sa izveštajem i potvrdom o tehničkoj kontroli projekta;

3) situaciona karta u razmeri 1:2.500 ili u odgovarajućoj razmeri sa ucrtanim granicama eksploatacionog polja, javnim saobraćajnicama i drugim objektima i konturama utvrđenih resursa i rezervi mineralne sirovine koji se nalaze na tom polju i jasno naznačenim granicama i oznakama katastarskih parcela u pisanoj i digitalnoj formi;

4) dokaz o pravu svojine ili pravu korišćenja, zakupa i/ili saglasnosti, odnosno službenosti za površinu na kojoj je planirano izvođenje rudarskih radova po projektu i pisana izjava podnosioca zahteva sa spiskom svih katastarskih parcela obuhvaćenih rudarskim radovima da su za iste rešeni imovinsko-pravni odnosi ili za površinu na kojoj je planirana izgradnja rudarskih objekata do kraja eksploatacije ili za najmanje pet narednih godina, a sve prema dinamici definisanoj u projektu.

Rešenje iz stava 1. ovog člana koje izdaje Ministarstvo je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Na rešenje iz stava 1. ovog člana koje je doneo nadležni organ autonomne pokrajine, žalba se podnosi ministru.

Član 80

Ministarstvo, odnosno nadležni pokrajinski organ ukinuće odobrenje za eksploataciju iz člana 77. ovog zakona ako se:

1) eksploatacijom ugrožava život i zdravlje ljudi i životna sredina, a druge mere predviđene ovim zakonom i drugim propisima nisu dovoljne da se to spreči;

2) eksploatacijom ugrožava kulturno dobro, njegova zaštićena okolina ili prostor od kulturno-istorijskog, graditeljskog i arheološkog značaja;

3) blagovremeno, u skladu sa ovim zakonom ne dostavi Ministarstvu, odnosno nadležnom organu autonomne pokrajine godišnji operativni plan za narednu kalendarsku godinu, godišnji izveštaj o poslovanju za prethodnu kalendarsku godinu i garanciju banke ili menicu ili korporativnu garanciju za izvršenje poslova sanacije i rekultivacije degradiranog zemljišta usled eksploatacije;

4) ne plaća naknada za korišćenje mineralnih sirovina;

5) ne vrši postupak rekultivacije u skladu sa projektnom dokumentacijom;

6) ne pridržava uslova definisanih aktima drugih organa i institucija iz oblasti zaštite životne sredine, vodoprivrede i kulture.

Preduzetnici koji se bave eksploatacijom mineralnih resursa za dobijanje prirodnih građevinskih materijala, ne podležu obavezama iz stava 1. tačka 3) ovog člana.

U slučajevima iz stava 1. tač. 1) - 6) ovog člana, nosilac eksploatacije nemetalčnih mineralnih sirovina za dobijanje građevinskih materijala dužan je da izradi projekat trajne obustave radova i sprovede radove po istom ili da deponuje sredstva predviđena projektom trajne obustave radova.

Rešenje iz stava 1. ovog člana koje izdaje Ministarstvo je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Na rešenje iz stava 1. ovog člana koje je doneo nadležni organ autonomne pokrajine, žalba se podnosi ministru.

Član 81

Odobrenje za eksploataciju iz člana 77. stav 1. ovog zakona prestaje da važi:

1) na zahtev nosioca eksploatacije;

2) trajnom obustavom vršenja eksploatacije;

3) istekom roka važenja rešenja kojim se odobrava eksploatacija nemetalčnih mineralnih sirovina za dobijanje građevinskih materijala.

Rešenje o prestanku važenja odobrenja za eksploataciju iz stava 1. ovog člana donosi Ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine, ako se prethodno utvrdi inspekcijским izveštajem da je rekultivacija izvršena u skladu sa odobrenom projektnom dokumentacijom.

Rešenje o prestanku važenja odobrenja u slučaju iz stava 1. ovog člana donosi Ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine.

Rešenje iz stava 1. ovog člana koje izdaje Ministarstvo je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Na rešenje iz stava 1. ovog člana koje je doneo nadležni organ autonomne pokrajine, žalba se podnosi ministru.

Član 82

Nemetalične mineralne sirovine za dobijanje građevinskih materijala i nemetalični mineralni resursi za dobijanje prirodnih građevinskih materijala mogu biti uključene u tržišni promet samo ako su iskopane na eksploatacionom polju, odobrenom u skladu sa odredbama ovog zakona.

Garanciju porekla mineralne sirovine, odnosno resursa iz stava 1. ovog člana, izdaje Ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine, potvrdom koju donosi na zahtev nosioca eksploatacije.

Uz zahtev za izdavanje potvrde o garanciji porekla dostavlja se podatak o: nosiocu eksploatacije, vrsti, količini i planiranoj upotrebi mineralne sirovine koja je predmet prometa.

Potvrda o garanciji porekla sadrži naročito:

- 1) poslovno ime, sedište i matični broj i poreski identifikacioni broj nosioca eksploatacije;
- 2) naziv i lokaciju eksploatacionog polja sa kojeg je sirovina iskopana;
- 3) podatke o vrsti i mogućnosti upotrebe mineralne sirovine ili resursa utvrđenih potvrdom o resursima i rezervama, odnosno izveštajem o mineralnim resursima, za građevinske materijale koji su predmet prometa.

Nosilac eksploatacije dužan je da kupcu mineralne sirovine izda fotokopiju potvrde o garanciji porekla overenu od strane nosioca eksploatacije i potvrdu o količini prodane mineralne sirovine, odnosno mineralnog resursa koji se stavlja u promet kao građevinski materijal.

Potvrda o garanciji porekla prestaje da važi posle njenog iskorišćenja, odnosno posle ostvarenog tržišnog prometa mineralne sirovine za koju je izdata.

Potvrda o garanciji porekla je prenosiva.

VI INVESTICIONO-TEHNIČKA DOKUMENTACIJA ZA IZVOĐENJE RUDARSKIH RADOVA

1. Vrste investicione i tehničke dokumentacije

Član 83

Eksploatacija rezervi i resursa mineralnih sirovina izvodi se prema investiciono-tehničkoj dokumentaciji za izgradnju rudarskih objekata i/ili izvođenje rudarskih radova, za eksploataciju nemetaličnih mineralnih sirovina za dobijanje građevinskih materijala i za eksploataciju mineralnih resursa za dobijanje prirodnih građevinskih materijala.

Dokumentacija iz stava 1. ovog člana izrađuje se na osnovu rezultata istraživanja, odnosno elaborata o resursima i rezervama, razvrstanih u skladu sa propisima o klasifikaciji resursa i rezervi, izveštaja o mineralnim resursima u slučaju eksploatacije prirodnih građevinskih materijala i druge dokumentacije kojima se razrađuju i analiziraju tehnički, tehnološki i ekonomski uslovi izvođenja radova, uslovi bezbednosti i zdravlja na radu, zaštite od požara, zaštite životne sredine, zaštite kulturnih dobara i dobara koja uživaju prethodnu zaštitu, zaštite voda i drugi uslovi od uticaja na ocenu tehničko-tehnološke i ekonomske opravdanosti eksploatacije i izvođenja rudarskih radova.

Član 84

Investiciono-tehničkom dokumentacijom u smislu ovog zakona smatra se:

- 1) prethodna studija opravdanosti;
- 2) studija izvodljivosti eksploatacije ležišta mineralne sirovine;
- 3) dugoročni program eksploatacije;
- 4) rudarski projekti;
- 5) godišnji operativni plan.

Rudarskim projektom iz stava 1. tačka 4) ovog člana smatra se:

- 1) glavni rudarski projekat;
- 2) dopunski rudarski projekat;
- 3) tehnički rudarski projekat;
- 4) tehnički rudarski projekat za eksploataciju mineralnih resursa za dobijanje prirodnih građevinskih materijala;

5) rudarski projekat na istraživanju čvrstih mineralnih sirovina;

6) uprošćeni rudarski projekat.

Član 85

Investiciono-tehnička dokumentacija mora biti usklađena sa:

1) odredbama ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, odredbama tehničkih propisa, propisa o bezbednosti i zdravlja na radu, kao i drugim propisima koji se primenjuju u oblasti eksploatacije mineralnih sirovina;

2) propisima o zaštiti životne sredine, uslovima iz akta za uređenje prostora u skladu sa urbanističkim planom, vodne saglasnosti, propisima o zaštiti kulturnih dobara i dr;

3) odredbama propisa iz oblasti zaštite od požara koje definišu sadržinu tehničke dokumentacije.

Član 86

Prethodna studija opravdanosti je dokument koji se izrađuje u toku geoloških istraživanja po potrebi privrednog društva u cilju procene opravdanosti nastavka vršenja geoloških istraživanja.

Prethodnom studijom opravdanosti eksploatacije ležišta mineralnih sirovina se indicirani i izmereni resursi prevode u verovatne i dokazane rezerve mineralnih sirovina na osnovu varijantnih rešenja eksploatacije i prerade mineralnih sirovina, ekologije, tržišta i ekonomske ocene i donosi odluka o opravdanosti ulaganja u dodatne istražne radove i izradu studije izvodljivosti.

Član 87

Studija izvodljivosti eksploatacije ležišta mineralnih sirovina sadrži prikaz uslova i idejno rešenje načina eksploatacije, pripreme mineralnih sirovina, plasmana mineralnih sirovina, radni vek i godišnji kapacitet, analizu uticaja na životnu sredinu sa merama zaštite i sanacije životne sredine, mere rekultivacije, uticaj rudarskih aktivnosti na društvenu zajednicu, tehnno-ekonomsku ocenu sa novčanim tokom i potrebnim novčanim sredstvima i brojem angažovanih i zaposlenih lica.

Član 88

Za eksploataciono polje za koje postoji akt Vlade, odnosno za eksploataciju resursa i rezervi mineralnih sirovina, koji su od značaja za Republiku Srbiju, obavezno je da se izradi dugoročni program eksploatacije za period od najmanje deset godina.

Dugoročni program iz stava 1. ovog člana predstavlja stručnu podlogu za izradu prostornog plana posebne namene.

Član 89

Rudarski radovi izvode se prema glavnom rudarskom projektu, dopunskom rudarskom projektu, tehničkom rudarskom projektu, uprošćenom rudarskom projektu, tehničkom rudarskom projektu za eksploataciju mineralnih resursa za dobijanje prirodnih građevinskih materijala i rudarskom projektu za izvođenje rudarskih radova pri geološkim istraživanjima čvrstih mineralnih sirovina.

Član 90

Glavni rudarski projekat izrađuje se u skladu sa studijom izvodljivosti eksploatacije kada je njena izrada predviđena odredbama ovog zakona za: izvođenje rudarskih radova u podzemnim i površinskim rudnicima; izgradnju stacionarnih rudarskih objekata, izgradnju novih sabirnih stanica pri eksploataciji nafte i gasa, izgradnju postrojenja za pripremu mineralnih sirovina; ponovno pokretanje neaktivnih rudnika; utvrđivanje izvedenog stanja rudarskih objekata i nastavka eksploatacije na eksploatacionom polju; trajnu obustavu radova i zatvaranje rudnika; kao i za skladištenje ugljovodonika u tečnom i gasovitom stanju kada se objekti za skladištenje nalaze na eksploatacionom polju i drugih materija u podzemne rudarske objekte.

Glavni rudarski projekat je izvođački projekat koji naročito sadrži osnovnu koncepciju, tehničke projekte na osnovu kojih se izvode rudarski radovi, grade rudarski objekti, rudnička infrastruktura, tehničko-tehnološke celine i tehnno-ekonomsku ocenu projekta.

Glavni rudarski projekat izrađuje se na osnovu rezervi mineralnih sirovina, na prostoru zahvaćenom projektovanim rudarskim radovima.

Član 91

Dopunski rudarski projekat se izrađuje za odstupanja od glavnog rudarskog projekta pri promeni kapaciteta rudnika, za eksploataciju novih rudnih tela ležišta nafte i gasa kao i zahvatanja novih rezervi postojećih ležišta u aktivnim rudnicima za izmenu granica eksploatacionog polja za eksploataciju nemetalčnih mineralnih sirovina za građevinske materijale, pri unapređenju primenjenih ili uvođenju novih metoda eksploatacije mineralnih sirovina, pri uvođenju novih metoda za

pripremu mineralnih sirovina, konzervaciji rudnika i privremenoj obustavi rudarskih radova, kao i za utvrđivanje izvedenog stanja rudarskih objekata i nastavka eksploatacije na eksploatacionim poljima, kao i za produženje roka važenja rešenja za eksploataciju nemetalčnih mineralnih sirovina za građevinske materijale i produženja roka važenja rešenja za izvođenje rudarskih radova.

Dopunski rudarski projekat je izvođački projekat koji naročito sadrži: osnovnu koncepciju, tehničke projekte na osnovu kojih se unapređuje rudnička infrastruktura, tehničko-tehnološke celine i stacionarne rudarske objekte i tehno-ekonomsku ocenu projekta.

Član 92

Tehnički rudarski projekti izrađuju se u skladu sa glavnim i dopunskim rudarskim projektom za tehnološke operacije izvođenja rudarskih radova: bušenja i miniranja, otkopavanja, transporta i deponovanja korisne mineralne sirovine; otkopavanja, transporta i odlaganja jalovih stenskih materijala; transporta i odlaganja flotacijske jalovine; zaštite rudarskih objekata od dotoka površinskih i podzemnih voda; pri rekonstrukciji ili unapređenju rudarskih objekata i rudničke infrastrukture i stacionarnih rudarskih objekata, utvrđivanja mera, uslova, kao i izvođenja radova tehničke rekultivacije i u skladu sa istim daje postupak biološke rekultivacije zemljišta na kojem se vrši eksploatacija.

Tehnički rudarski projekti izrađuju se za sanaciju i rekultivaciju napuštenih rudarskih objekata.

Tehnički rudarski projekti za rekonstrukciju ili unapređenje rudarskih objekata i rudničke infrastrukture i stacionarnih rudarskih objekata izrađuju se za objekte koji imaju upotrebnu dozvolu.

Tehničkim rudarskim projektima koji se izrađuju za izvođenje rudarskih radova, detaljno se definiše dinamika radova za odgovarajući period eksploatacije.

Tehnički rudarski projekat za eksploataciju mineralnih resursa za dobijanje prirodnih građevinskih materijala izrađuje se za izvođenje rudarskih radova tradicionalnim ručnim alatima, bez upotrebe mašina za eksploataciju, eksploziva i eksplozivnih sredstava, na osnovu izveštaja o mineralnim resursima za dobijanje prirodnih građevinskih materijala i sadrži i tehničko rešenje rekultivacije prostora zahvaćenog eksploatacijom.

Član 93

Rudarski projekat na istraživanju čvrstih mineralnih sirovina predstavlja projekat na osnovu kojeg se izvode rudarski radovi u okviru odobrenog projekta geoloških istraživanja na istražnom prostoru ili eksploatacionom polju (izvan prostora obuhvaćenog glavnim ili dopunskim rudarskim projektom), u cilju uzimanja uzoraka za laboratorijska i tehnološka ispitivanja na licu mesta ili u industrijskim uslovima i izvođenja rudarskih radova u okviru istraživanja ležišta.

Rudarski projekat na istraživanju mineralnih sirovina je izvođački projekat koji naročito sadrži: osnovni koncept sa dinamikom izvođenja rudarskih radova, tehnička rešenja po kojima će se izvoditi rudarski radovi, predmer i predračun radova, mere bezbednosti i zdravlja na radu, kao i mere za sanaciju i rekultivaciju prostora obuhvaćenog radovima u slučaju obustave istraživanja. U slučaju izvođenja istražnih podzemnih rudarskih radova na osnovu ovog projekta potrebno je predvideti mere za održavanje podzemnih prostorija, objekata i instalacija po završetku istražnih radova.

Član 94

Uprošćeni rudarski projekat izrađuje se za:

- 1) sva manja odstupanja od usvojenih tehničkih rešenja obrađenih u tehničkom projektu koji je sastavni deo glavnog ili dopunskog rudarskog projekta, s tim da izvođenje rudarskih radova prema uprošćenom rudarskom projektu može trajati do jedne godine;
- 2) izradu pojedinačnih bušotina za istraživanje i eksploataciju nafte i prirodnog gasa, radove u njima, kao i za nadzemna postrojenja i uređaje za eksploataciju, pripremu i transport nafte i gasa do sabirne stanice;
- 3) za transport i izmeštanje osnovne opreme za eksploataciju na eksploatacionom polju;
- 4) za tekuće investiciono održavanje stacionarnih rudarskih objekata;
- 5) za izradu objekata za sprečavanje i otklanjanje posledica akcidentnih situacija u trajanju ne dužem od godinu dana;
- 6) za izvođenje pripremnih radova na odobrenom eksploatacionom polju.

Član 95

Nosilac eksploatacije je dužan da izradi godišnji operativni plan, kao i godišnji izveštaj o poslovanju za prethodnu kalendarsku godinu na jeziku u službenoj upotrebi u Republici Srbiji.

Godišnji operativni plan iz stava 1. ovog člana dostavlja se organu koji je izdao odobrenje za eksploataciju najkasnije do 31. januara za tekuću kalendarsku godinu.

Godišnji izveštaj o poslovanju iz stava 1. ovog člana nosilac eksploatacije izrađuje najkasnije do 28. februara tekuće godine i dostavlja ga nadležnom organu koji je izdao odobrenje za eksploataciju najkasnije do 31. marta tekuće godine.

Izveštaji iz stava 1. ovog člana podnose se na propisanom obrascu.

Ministar propisuje sadržinu, oblik i način dostavljanja godišnjeg operativnog plana i godišnjeg izveštaja o poslovanju iz stava 1. ovog člana.

Član 96

Glavni projektant i odgovorni projektanti koji su izradili rudarski projekat, pisanom izjavom potvrđuju da su u projektu ispunjeni uslovi iz člana 85. ovog zakona.

Pisana izjava iz stava 1. ovog člana čini sastavni deo rudarskog projekta.

Za sva rešenja i kvalitet projekta odgovorno je privredno društvo koje obavlja poslove izrade tehničke dokumentacije, glavni projektant i odgovorni projektanti.

Ministar bliže propisuje sadržinu investiciono-tehničke dokumentacije iz člana 84. ovog zakona, u skladu sa savremenim naučnim dostignućima i pravilima rudarske struke.

2. Tehnička kontrola

Član 97

Tehnička kontrola se vrši za rudarske projekte iz člana 84. stav 2. tač. 1)-5) ovog zakona.

Tehnička kontrola obuhvata kontrolu projekta u pogledu usklađenosti sa zakonom i drugim propisima iz oblasti rudarstva, primene savremenih dostignuća i metoda rudarske struke i nauke, kao i usklađenosti sa važećim propisima o bezbednosti i zdravlju na radu, sigurnosti ljudi i objekata i zaštite životne sredine i zaštite kulturnih dobara i dobara koja uživaju prethodnu zaštitu, kao i usklađenost sa uslovim izdatim u skladu sa posebnim propisima iz zaštite životne sredine, vodoprivrede i spomenika kulture.

O izvršenoj tehničkoj kontroli sastavlja se izveštaj koji potpisuju glavni i odgovorni revidenti i izdaje se potvrda o izvršenoj tehničkoj kontroli koju potpisuje odgovorno lice privrednog društva koje je izvršilo tehničku kontrolu.

Izveštaj mora da sadrži opšte podatke o privrednom društvu koje je izradilo projekat i privrednom društvu koje je vršilac tehničke kontrole, navedenog glavnog i odgovorne revidente, rešenje o imenovanju glavnog i odgovornih vršioca tehničke kontrole sa izjavom odgovornog lica privrednog društva koje je izvršilo tehničku kontrolu da ispunjavaju uslove propisane odredbama člana 123. ovog zakona, kratak prikaz projekta, projektni zadatak, navedena prethodna odobrena dokumentacija u skladu sa kojom se izrađuje predmetni projekat ako je propisana zakonom, opis metoda i proračuna primenjenih u projektu, kao i izjašnjenje u vezi sa članom 85. ovog zakona.

Potvrda mora da sadrži ime projekta, poslovno ime privrednog društva koje izdaje potvrdu, datum izrade projekta i izjašnjenje o tome da li projekat ispunjava sve propisane uslove, sa datumom izdavanja potvrde i potpisom odgovornog lica privrednog društva vršioca tehničke kontrole.

Izveštaj i potvrda moraju biti zavedeni od strane privrednog društva koje je vršilac tehničke kontrole i privrednog društva koje je vlasnik projektne dokumentacije.

Član 98

Izveštaj i potvrdu o tehničkoj kontroli rudarskog projekta izdaje privredni subjekt koji je izvršio tehničku kontrolu. Tehnička kontrola mora biti potvrđena overom svakog primerka projekta od strane privrednog subjekta koji je izvršio tehničku kontrolu.

Za kvalitet vršenja tehničke kontrole rudarskih projekata odgovoran je privredni subjekt koji je izvršio tehničku kontrolu.

Član 99

Tehničku kontrolu rudarskih projekata ne može vršiti, odnosno u vršenju tehničke kontrole ne može učestvovati:

- 1) privredni subjekt koji je izradio taj projekat i nosilac eksploatacije;
- 2) lice zaposleno u privrednom subjektu i u nosiocu eksploatacije, koje je izradilo rudarski projekat ili je učestvovalo u izradi tog projekta;
- 3) lice zaposleno u Ministarstvu, nadležnom organu autonomne pokrajine.

3. Projekti urađeni u inostranstvu

Član 100

Rudarski projekti urađeni u inostranstvu podležu tehničkoj kontroli u skladu sa ovim zakonom.

Tehnička kontrola iz stava 1. ovog člana obuhvata kontrolu u pogledu primene mera i normativa bezbednosti i zdravlja na radu, zaštite životne sredine, zaštite od požara i eksplozija, sigurnosti objekata i ljudi i podzemnih, površinskih i susednih objekata, kao i kontrolu u pogledu primene savremenih dostignuća i metoda rudarske nauke i tehnike.

Tehničkom kontrolom rudarskih projekata urađenih u inostranstvu proverava se da li su primenjeni propisi, mere i uslovi koji odgovaraju propisima Republike Srbije, za izvođenje rudarskih radova određenih za izvođenje radova koji su predmet rudarskog projekta i usklađenost mera i mernih jedinica i drugih pokazatelja koji se primenjuju kod izrade rudarskih projekata.

4. Odobrenje za izgradnju rudarskih objekata i/ili izvođenje rudarskih radova

Član 101

Izgradnja rudarskih objekata i izvođenje rudarskih radova vrše se po glavnom i dopunskom rudarskom projektu i izvode se na osnovu rešenja o odobrenju za izgradnju rudarskih objekata i/ili izvođenje rudarskih radova, koje izdaje Ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine, na zahtev nosioca odobrenja za eksploataciju i/ili eksploataciono polje.

Ukoliko se rudarski radovi ne izvode u skladu sa odobrenom projektnom dokumentacijom i posle isteka roka za otklanjanje nedostataka koje je utvrdio rudarski inspektor, pri čemu rok za otklanjanje nedostataka ne može biti duži od 180 dana, primeniće se odredbe člana 72. ovog zakona.

Odobrenje za izgradnju rudarskih objekata i/ili izvođenje rudarskih radova iz stava 1. ovog člana prestaje da važi:

1) na zahtev nosioca odobrenja i podnošenjem prijave o trajnoj obustavi radova danom dostavljanja rešenja o prestanku važenja rešenja nosiocu odobrenja;

2) istekom roka važenja rešenja kojim se odobrava izgradnja rudarskih objekata i /ili izvođenje rudarskih radova.

Rešenje o prestanku važenja odobrenja iz stava 3. ovog člana donosi Ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine, ako se prethodno utvrdi inspekcijskim izveštajem da je rekultivacija izvršena u skladu sa odobrenom projektnom dokumentacijom.

Rešenje iz st. 1. i 4. ovog člana koje izdaje Ministarstvo je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Na rešenje iz st. 1. i 4. ovog člana, koje je doneo nadležni organ autonomne pokrajine, žalba se podnosi ministru.

Ministarstvo, odnosno nadležni pokrajinski organ ukinuće odobrenje iz stava 1. ovog zakona ako se:

1) eksploatacijom ugrožava život i zdravlje ljudi i životna sredina, a druge mere predviđene ovim zakonom i drugim propisima nisu dovoljne da se to spreči;

2) eksploatacijom ugrožava kulturno dobro, njegova zaštićena okolina ili prostor od kulturno-istorijskog, graditeljskog i arheološkog značaja;

3) ne vrši postupak rekultivacije u skladu sa projektnom dokumentacijom;

4) ne pridržava uslova definisanih aktima drugih organa i institucija iz oblasti zaštite životne sredine, vodoprivrede i kulture;

5) ne plaća naknada za korišćenje mineralnih sirovina;

6) ne pribavi dokaz o pravu korišćenja, zakupa, saglasnosti vlasnika, odnosno službenosti na zemljištu, na prostoru na kojem izvodi rudarske radove, osim u slučaju podzemne eksploatacije usled koje prema primenjenoj tehnologiji eksploatacije ne dolazi do uticaja na površinu zemljišta;

7) blagovremeno, u skladu sa ovim zakonom, ne dostavi Ministarstvu, odnosno nadležnom organu autonomne pokrajine garanciju banke ili menicu ili korporativnu garanciju za izvršenje poslova sanacije i rekultivacije degradiranog zemljišta usled eksploatacije.

U slučaju iz stava 7. tač. 1)-4) ovog člana nadležni organ će postupiti nakon obaveštenja nadležnog inspektora, a na osnovu tač. 5)-7) ovog člana nadležni organ će prethodno zatražiti da nosilac odobrenja otkloni utvrđenu nepravilnost u roku određenom od strane nadležnog organa.

Član 102

Odobrenje za izgradnju rudarskih objekata i/ili izvođenje rudarskih radova iz člana 101. ovog zakona sadrži:

1) podatke o investitoru: tačan naziv, matični broj i sedište;

2) vrstu i tip rudarskog projekta, naziv i sastavne delove projekta;

3) naziv ležišta i vrstu mineralne sirovine, broj eksploataciono polja, godišnji kapacitet proizvodnje i naziv jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji će se izvoditi rudarski radovi;

4) obaveze u vezi pribavljanja upotrebne dozvole za izgrađene rudarske objekte;

5) obaveze u vezi sanacije i rekultivacije prostora, angažovanja lica sa odgovarajućom stručnom spremom na poslovima tehničkog rukovođenja, stručnog nadzora i bezbednosti i zdravlja na radu, blagovremenog izveštavanja nadležnog organa i inspeksijskih službi o vršenju rudarskih radova;

6) vrstu i rok važenja dostavljenog instrumenta obezbeđenja iz člana 103. stav 1. tačka 11) ovog zakona;

7) uslove i obaveze u vezi vršenja eksploatacije u pogledu minimalnih i maksimalnih rastojanja u cilju zaštite ljudi i objekata, određene tehničkim propisima, uslovima utvrđenim rešenjima nadležnih zavoda za zaštitu spomenika kulture kao i uslovima utvrđenim rešenjima drugih nadležnih organa.

Član 103

Uz zahtev za izdavanje odobrenja za izgradnju rudarskih objekata i/ili izvođenje rudarskih radova iz člana 101. ovog zakona dostavlja se:

1) dokaz o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi, odnosno pokrajinskoj administrativnoj taksi kada se eksploatacija vrši na teritoriji pokrajine;

2) rudarski projekat overen od strane nosioca odobrenja za eksploataciono polje i tehničke kontrole sa navedenom potvrdom o rezervama i resursima na osnovu koje je izrađen;

3) saglasnost nosioca eksploatacije i/ili odobrenja za eksploataciono polje na projekat;

4) izjašnjenje organa jedinice lokalne samouprave nadležnog za poslove urbanizma u pogledu usaglašenosti eksploatacije sa urbanističko - planskom dokumentacijom i potrebe izrade planskog dokumenta nižeg reda;

5) dokaz o pravu svojine, odnosno poseban akt Vlade o utvrđivanju javnog interesa za period od najmanje pet godina u slučaju eksploatacije rezervi mineralnih sirovina koji su od strateškog značaja za Republiku Srbiju, za površine na kojima je planirana izgradnja rudarskih objekata i izvođenje rudarskih radova, osim u slučaju nafte i gasa kada se dostavlja dokaz o pravu korišćenja, zakupa i/ili saglasnosti, odnosno pravu službenosti za period od najmanje jedne godine, kao i pisana izjava podnosioca zahteva sa spiskom svih katastarskih parcela obuhvaćenih rudarskim radovima za koje su rešeni imovinsko-pravni odnosi ili su obuhvaćeni aktom Vlade o utvrđivanju javnog interesa. Za površine na kojima je proglašen javni interes ili nisu rešeni imovinsko-pravni odnosi dostavlja se izjava investitora da će do prijave izvođenja radova po predmetnom projektu rešiti imovinsko-pravne odnose. Prijava radova nadležnom inspektoratu koji vrši kontrolu dostavljene dokumentacije može se podneti samo za deo radova na prostoru za koje investitor dostavi dokaz o rešenim imovinsko-pravnim odnosima. Kada se izdaje odobrenje za mineralne sirovine određene članom 3. tačkom 13) ovog zakona, dostavlja se dokaz u skladu sa članom 77. stav 2. tačka 10) ili članom 79. stav 2. tačka 4);

6) fotokopija potvrde o resursima i rezervama mineralnih sirovina ili podaci o izdatoj potvrdi;

7) akt organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine kojim se daje saglasnost na studiju o proceni uticaja eksploatacije na životnu sredinu;

8) saglasnost nadležne ustanove za zaštitu spomenika kulture;

9) Vodna saglasnost nadležnog ministarstva za poslove vodoprivrede;

10) saglasnost na tehničku dokumentaciju u pogledu mera zaštite od požara izdatu od organa nadležnog za poslove zaštite od požara u skladu sa posebnim propisima;

11) menica ili dokaz o garanciji banke ili korporativna garancija za izvršenje poslova sanacije i rekultivacije degradiranog zemljišta usled eksploatacije u korist Republike Srbije, izdate radi obezbeđenja urednog izmirenja obaveze izvršenja poslova sanacije i rekultivacije degradiranog zemljišta usled eksploatacije, utvrđene ovim zakonom.

Prva garancija banke ili menica ili korporativna garancija za izvršenje poslova sanacije i rekultivacije degradiranog zemljišta usled eksploatacije mora iznositi najmanje 30% od iznosa predviđenog glavnim rudarskim projektom za poslove sanacije i rekultivacije i mora važiti najmanje tri godine od dana izdavanja garancije.

Svaka sledeća garancija banke ili menica ili korporativna garancija za izvršenje poslova sanacije i rekultivacije degradiranog zemljišta usled eksploatacije mora iznositi najmanje 30% vrednosti od preostalog iznosa za obavljanje poslova sanacije i rekultivacije degradiranog zemljišta usled eksploatacije, mora se dostaviti 30 dana pre isteka roka važenja postojeće garancije banke ili menice ili korporativne garancije i mora važiti najmanje dve godine.

Poslednja garancija banke ili menica ili korporativna garancija za izvršenje poslova sanacije i rekultivacije degradiranog zemljišta usled eksploatacije mora da važi šest meseci duže od dana planiranog završetka eksploatacije rudnika po glavnom rudarskom projektu.

Prva garancija banke ili menica ili korporativna garancija treba da budu izdate sa klauzulom bezuslovna, neopoziva, naplativa na prvi poziv i bez prigovora, s tim da se uz menicu dostavlja i potvrda banke o izvršenoj registraciji menice (original ili overena fotokopija od strane poslovne banke) i original ili overeni karton deponovanih potpisa i pripadajuće menično ovlašćenje.

Ukoliko nosilac eksploatacije izgubi pravo na eksploataciju prema uslovima iz ovog zakona, gubi i garanciju banke ili menicu ili korporativnu garanciju za izvršenje poslova rekultivacije degradiranog zemljišta usled eksploatacije, osim u slučaju kada sam izvrši rekultivaciju.

Ako se pokrene postupak stečaja ili likvidacije nosioca odobrenja za izvođenje rudarskih radova, a koje nije izvršilo sanaciju i rekultivaciju degradiranog zemljišta, troškovi sanacije podmiruju se iz stečajne, odnosno likvidacione mase.

Nadležni organ isključivo vrši proveru ispunjenosti zakonom utvrđenih uslova i ne upušta se u ocenu tehničke dokumentacije, podnete uz zahtev iz stava 1. ovog člana.

Ako su za izvođenje radova iz stava 1. ovog člana posebnim zakonom propisani i drugi uslovi, uz zahtev se podnose i dokazi o ispunjenosti tih uslova.

Nadležni organ odbiće rešenjem zahtev iz stava 1. ovog člana ako:

- 1) uz zahtev nije dostavljena kompletna dokumentacija iz stava 1. ovog člana;
- 2) podnosilac zahteva ima neizmirena dugovanja po osnovu obaveze plaćanja naknada za primenjena geološka istraživanja mineralnih i drugih geoloških resursa, za zadržavanje istražnog prostora kao i za korišćenje mineralnih sirovina i geotermalnih resursa;
- 3) je za podnosioca zahteva pokrenut likvidacioni ili stečajni postupak.

Rešenje iz stava 10. ovog člana koje izdaje Ministarstvo je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Na rešenje iz stava 10. ovog člana koje je doneo nadležni organ autonomne pokrajine, žalba se podnosi ministru.

Ministar bliže propisuje sadržaj dokumenta prijave radova iz stava 1. tačka 5) ovog člana.

Član 104

Rudarski radovi po rudarskom projektu iz člana 84. stav 2. tačka 5) ovog zakona izvode se na osnovu odobrenja koje izdaje Ministarstvo, odnosno nadležni pokrajinski organ na zahtev nosioca istraživanja odnosno nosioca eksploatacije.

Uz zahtev za izdavanje odobrenja dostavlja se:

- 1) dokaz o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi, odnosno pokrajinskoj administrativnoj taksi kada se eksploatacija vrši na teritoriji pokrajine;
- 2) *(brisana)*
- 3) rudarski projekat na istraživanju čvrstih mineralnih sirovina usaglašen sa projektom geoloških istraživanja, overen od strane tehničke kontrole sa navedenim odobrenjem za istraživanje, odnosno odobrenje za eksploataciju i/ili eksploataciono polje;
- 4) saglasnost nosioca eksploatacije odnosno istraživanja na projekat;
- 5) saglasnost vlasnika, odnosno korisnika ili dokaz o pravu svojine ili pravu korišćenja, zakupa i/ili saglasnosti, odnosno pravu službenosti na zemljištu koje je određeno za izvođenje rudarskih radova na istraživanju mineralne sirovine za površine terena obuhvaćene projektom.

Ako su za izvođenje radova iz stava 1. ovog člana posebnim zakonom propisani i drugi uslovi, uz zahtev se podnose i dokazi o ispunjenosti tih uslova.

Rešenje iz stava 1. ovog člana koje izdaje Ministarstvo je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Na rešenje iz stava 1. ovog člana, koje je doneo nadležni organ autonomne pokrajine, žalba se podnosi ministru.

Član 105

Izvođenju pripremnih i rudarskih radova po tehničkim rudarskim projektima i uprošćenim rudarskim projektima može se pristupiti na osnovu prijave koja se podnosi Ministarstvu, odnosno nadležnom pokrajinskom organu, pre početka izvođenja radova.

Uz prijavu iz stava 1. ovog člana dostavlja se i primerak tehničkog rudarskog projekta i uprošćenog rudarskog projekta, s tim da se uz primerak uprošćenog rudarskog projekta za izradu pojedinačnih bušotina za naftu, gas i nadzemna postrojenja i uređaje za eksploataciju, pripremu i transport nafte i gasa do sabirne stanice, kao i projekta za pripreme radove, dostavlja i

popis katastarskih parcela sa priloženim saglasnostima vlasnika, odnosno korisnika ili dokaz o pravu svojine, pravu korišćenja, pravu zakupa, odnosno pravu službenosti na zemljištu koje je zahvaćeno radovima po uprošćenom projektu.

Član 106

Nosilac eksploatacije i nosilac istraživanja je dužan da o početku izvođenja radova izvesti rudarskog inspektora i nadležni organ jedinice lokalne samouprave i nadležnu ustanovu zaštite spomenika kulture na čijoj teritoriji će izvoditi rudarske radove najkasnije 15 dana pre početka izvođenja radova.

5. Odobrenje za upotrebu rudarskih objekata

Član 107

Rudarski objekat izgrađen po glavnom i dopunskom rudarskom projektu može se koristiti kada se pribavi odobrenje za upotrebu rudarskog objekta (u daljem tekstu: upotrebna dozvola), koje se izdaje rešenjem nadležnog organa iz člana 101. stav 1. ovog zakona, na zahtev nosioca eksploatacije.

Upotrebna dozvola može se izdati i za rudarski objekat koji predstavlja tehničko-tehnološku celinu i može se kao takav samostalno koristiti.

Odobrenje za upotrebu rudarskih objekata za eksploataciju nafte i gasa sadrži spisak rudarskih objekata izgrađenih prema rudarskom projektu sa navedenim katastarskim parcelama na kojima su izgrađeni/planirana izgradnja rudarskih objekata i tehničkim karakteristikama tih objekata, za koje se vrši upis u katastar nepokretnosti odnosno katastar vodova.

Ako je za izdavanje odobrenja za upotrebu rudarskog objekta posebnim zakonom propisana obaveza prethodnog pribavljanja saglasnosti ili dozvole drugih organa ili organizacija, uz zahtev iz stava 1. ovog člana podnosi se i ta saglasnost, odnosno dozvola.

Rešenje iz stava 1. ovog člana koje izdaje Ministarstvo je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Na rešenje iz stava 1. ovog člana koje je doneo nadležni organ autonomne pokrajine, žalba se podnosi ministru.

Član 108

Rudarski objekti rekonstruisani po tehničkom rudarskom projektu mogu se koristiti po ponovnom pribavljanju odobrenja za upotrebu rudarskog objekta u skladu sa odredbama člana 107. ovog zakona.

Član 109

Upotrebna dozvola se izdaje ako se utvrdi:

- 1) da je rudarski objekat ili njegov deo izgrađen u skladu sa rudarskim projektom na osnovu koga je izdato odobrenje za izgradnju rudarskih objekata i/ili izvođenje rudarskih radova, u skladu sa propisima čija je primena obavezna pri izgradnji rudarskih objekata;
- 2) da su ispunjeni propisani uslovi u pogledu mera bezbednosti i zdravlja na radu, zaštite voda, zaštite od požara, zaštite životne sredine i drugi propisani uslovi za izgradnju i korišćenje te vrste objekata;
- 3) da su pribavljene saglasnosti drugih organa u skladu sa posebnim propisima, na osnovu uslova izdatih u proceduri pribavljanja odobrenja za vršenje eksploatacije;
- 4) da je rešenjem nadležnog organa za zaštitu od požara utvrđena podobnost objekta za upotrebu u pogledu sprovedenosti mera zaštite od požara predviđenih u tehničkoj dokumentaciji u skladu sa posebnim propisom.

Član 110

Ispunjenost uslova iz člana 109. ovog zakona utvrđuje se tehničkim pregledom objekata.

Tehnički pregled rudarskog objekta obuhvata, prema nameni rudarskog objekta, tehnički pregled rudarskih, mašinskih i građevinskih radova, električnih postrojenja (uređaja i instalacija), postrojenja za zaštitu od požara i postrojenja za zaštitu životne sredine, zaštitu voda, kao i tehnički pregled rudarske opreme i postrojenja.

Ministar bliže propisuje uslove i način vršenja tehničkog pregleda.

Član 111

Ministarstvo, odnosno nadležni pokrajinski organ obavljanje tehničkog pregleda rudarskog objekta poverava privrednom subjektu koji ima zaposlena lica sa odgovarajućom licencom.

Tehnički pregled rudarskog objekta ne mogu obavljati, odnosno u obavljanju pregleda ne mogu učestvovati privredni subjekti i lica koja su izradila, odnosno učestvovala u izradi rudarskog projekta za taj objekat i privredni subjekti koji su vršili tehničku

kontrolu tog projekta, kao i lica zaposlena u Ministarstvu, odnosno organu autonomne pokrajine. Troškove tehničkog pregleda snosi nosilac eksploatacije.

Član 112

Ako se radi utvrđivanja podobnosti za upotrebu rudarskog objekta, koji je izgrađen prema projektnoj dokumentaciji za koju je pribavljeno odobrenje za izvođenje rudarskih radova i/ili za izgradnju rudarskih objekata od strane Ministarstva, odnosno nadležnog organa autonomne pokrajine, mora vršiti prethodna provera instalacija, uređaja i postrojenja, stabilnosti ili bezbednosti objekta, kao i druga ispitivanja ili kada je to predviđeno rudarskim projektom, može se odobriti puštanje objekta u probni rad.

Rešenje o odobrenju za puštanje objekta u probni rad izdaje nadležni organ koji je izdao odobrenje za eksploataciju i/ili eksploataciono polje.

Odobrenjem iz stava 2. ovog člana utvrđuje se početak i trajanje probnog rada, koji ne može biti duži od šest meseci.

Pre puštanja objekta u probni rad, nosilac eksploatacije i/ili odobrenja za eksploataciono polje je dužan da obavesti nadležnog rudarskog inspektora o početku probnog rada i da obrazuje stručnu komisiju koja će pratiti rezultat tog rada.

Po završetku probnog rada, nosilac eksploatacije i/ili odobrenja za eksploataciono polje je dužan da zatraži tehnički pregled objekta i da stavi na uvid dokumentaciju o rezultatima probnog rada.

Rešenje iz stava 2. ovog člana koje izdaje Ministarstvo je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Na rešenje iz stava 2. ovog člana, koje je doneo nadležni organ autonomne pokrajine, žalba se podnosi ministru.

6. Rudarska merenja i rudarski planovi

Član 113

Privredni subjekt je dužan da organizuje obavljanje poslova rudarskih merenja i da na osnovu izvršenih merenja izrađuje planove, odnosno karte iz kojih se može utvrditi stanje rudarskih radova, njihov međusobni položaj i položaj rudarskih radova u odnosu na prethodno izvedene rudarske radove, na objekte i vode na površini i na životnu sredinu.

U okviru poslova rudarskih merenja privredni subjekt dužan je da izrađuje odgovarajuću grafičku dokumentaciju koja sadrži podatke o promenama na površini terena i o stanju rudarskih objekata u eksploatacionom polju.

Član 114

Situacioni plan eksploatacionog polja i sva rudarska merenja i grafička prikazivanja rudarskih radova moraju biti povezana sa tačkama državne trigonometrijske mreže.

O svim izvršenim rudarskim merenjima, privredni subjekt dužan je da vodi meračke knjige.

Meračke knjige moraju biti overene na način utvrđen propisima o overavanju poslovnih knjiga.

Član 115

Ministar bliže propisuje vršenje rudarskih merenja, način čuvanja originala planova i karata, izradu rudarskih planova i njihove razmere, iz člana 113. ovog zakona, kao i vođenje meračkih knjiga sa internim popisom nepokretnosti rudnika iz člana 114. ovog zakona.

7. Rudarska merenja pri podzemnoj i površinskoj eksploataciji

Član 116

Privredni subjekt dužan je da za vreme izvođenja rudarskih radova obezbedi:

1) situacioni plan - kartu eksploatacionog polja u odgovarajućoj standardnoj razmeri, i to pre početka izvođenja radova na eksploatacionom polju i na kraju svake kalendarske godine, kao i po potrebi na kraju pojedinih faza definisanih projektnom dokumentacijom. Situaciona karta izrađena na kraju godine predstavlja deo dokumentacije u sklopu godišnjih izveštaja o poslovanju;

2) geološku kartu eksploatacionog polja i njegove okoline u odgovarajućoj standardnoj razmeri sa karakterističnim geološkim profilima;

3) hidrološke i tektonske planove, kao i planove sa naznačenim mestima za ispuštanje vode propisanog kvaliteta u prijemnike za rudarske objekte sa velikim dotokom vode i složenom tektonikom;

4) ažuran situacioni plan rudarskih radova na površinskim kopovima, odnosno, plan rudarskih radova u podzemnoj eksploataciji i otkopavanju mineralne sirovine, rudarskim objektima na eksploatacionom polju, odlagališta, jalovišta, stanje

depoea korisne mineralne sirovine ili komercijalnih proizvoda, transportnih komunikacija i drugih objekata;

5) za rudnike sa podzemnom eksploatacijom:

- (1) plan praćenja sleganja terena;
- (2) otkopne i etažne planove svih podzemnih rudarskih radova;
- (3) planove provetravanja podzemnih rudarskih objekata i jama;
- (4) planove odbrane i spasavanja od iznenadnih opasnosti po život i zdravlje ljudi i bezbednost objekata;

6) planove energetske mreže (električne mreže, komprimiranog vazduha i dr.) i vodovodne mreže.

Član 117

Kopije planova iz člana 116. ovog zakona privredni subjekt dužan je da, bez odlaganja, da na uvid rudarskom inspektoru.

Planovi iz člana 116. tač. 4) i 5) ovog zakona, moraju se dopunjavati svakog meseca prema napredovanju rudarskih radova, a planovi i karta iz člana 116. tač. 1), 2), 3) i 6) ovog zakona kad nastanu promene.

Ako se podzemni radovi izvode u blizini prethodno izvedenih radova ili napuštenih delova jama, dopunjavanje planova vrši se prema potrebi i u kraćim rokovima.

U nove rudarske planove moraju se preneti svi detalji iz prethodnih rudarskih planova, kao što su prethodni jamski otvori, prethodno izvedeni radovi i rasedi, visinske kote i drugi detalji.

8. Rudarska merenja pri eksploataciji tečnih i gasovitih mineralnih sirovina

Član 118

Privredni subjekt koji vrši eksploataciju nafte i gasa, ostalih prirodnih gasova, kao i geotermalnih resursa, mora obezbediti:

- 1) situacioni plan eksploatacionog polja, sa naznačenjem svih istražnih i eksploatacionih bušotina i ostalih uređaja;
- 2) geološku kartu eksploatacionog polja i njegove okoline, sa karakterističnim geološkim profilima;
- 3) tehnološku šemu eksploatacije i šemu rudarskih objekata na naftno-gasnom polju;
- 4) strukturnu kartu sa naznačenim granicama kontura ležišta;
- 5) podatke i izveštaje o bušenju, karotažnim merenjima, zacevljenju, perforaciji, osvajanju i merenju dinamičkog i statičkog pritiska, o količinama proizvedenih fluida, gasnom faktoru i svim ostalim fizičko-hemijskim analizama kolektora i fluida.

Kopije planova iz stava 1. ovog člana privredni subjekt dužan je da bez odlaganja da na uvid rudarskom inspektoru.

9. Stručna sprema za obavljanje određenih poslova pri eksploataciji

Član 119

Poslove tehničkog rukovođenja i stručnog nadzora, izrade i tehničke kontrole rudarskih projekata, vršenje kontrole i nadzora bezbednosti i zdravlja na radu, vršenje kontrole i nadzora zaštite životne sredine, samostalnog obavljanja rudarskih merenja i izrade rudarskih planova, upravljanje i nadzor nad rudarskim otpadom, samostalnog rukovanja eksplozivnim sredstvima i druge stručne poslove pri eksploataciji mineralnih sirovina, mogu obavljati lica koja u pogledu stepena i vrste školske sprema i radnog iskustva ispunjavaju propisane uslove i koji imaju ovlašćenje za obavljanje tih poslova.

Član 120

Poslove tehničkog rukovođenja može obavljati lice koje ima stečeno visoko obrazovanje najmanje sedmi nivo, podnivo jedan (nivo VII-1) nacionalnog okvira kvalifikacija koji se stiče završavanjem integrisanih akademskih studija obima od 300 do 360 ESPB bodova, (master akademskih studija, master strukovnih studija), odnosno osnovnih studija na fakultetu u trajanju od najmanje pet godina, odgovarajućeg obrazovnog profila i modula u okviru obrazovno-naučnog polja: tehničko-tehnološke nauke rudarske struke, pet godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, ovlašćenje za obavljanje tih poslova i odgovarajuću licencu.

Član 121

Poslove stručnog nadzora pri izgradnji i rekonstrukciji rudarskih objekata prema rudarskom projektu može obavljati lice koje ima stečeno visoko obrazovanje najmanje sedmi nivo, podnivo jedan (nivo VII-1) nacionalnog okvira kvalifikacija koji se stiče završavanjem integrisanih akademskih studija obima od 300 do 360 ESPB bodova, (master akademskih studija, master strukovnih studija), odnosno osnovnih studija na fakultetu u trajanju od najmanje pet godina, odgovarajućeg obrazovnog

profila i modula u okviru obrazovno-naučnog polja: tehničko-tehnološke nauke rudarske struke, pet godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, ovlaštenje za obavljanje tih poslova i odgovarajuću licencu.

Stručni nadzor pri izgradnji i rekonstrukciji rudarskih objekata prema pojedinim delovima rudarskog projekta mogu obavljati lica koja imaju stečeno visoko obrazovanje najmanje sedmi nivo, podnivo jedan (nivo VII-1) nacionalnog okvira kvalifikacija koji se stiče završavanjem integriranih akademskih studija obima od 300 do 360 ESPB bodova, (master akademskih studija, master strukovnih studija), odnosno osnovnih studija na fakultetu u trajanju od najmanje pet godina, odgovarajućeg obrazovnog profila i modula, pet godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, ovlaštenje za obavljanje tih poslova i odgovarajuću licencu.

Stručni nadzor u oblasti zaštite od požara pri izgradnji, dogradnji, i rekonstrukciji rudarskih objekata mogu obavljati lica koja ispunjavaju uslove propisane posebnim propisima za vršenje stručnog nadzora u oblasti zaštite od požara.

Stručni nadzor pri eksploataciji mineralnih sirovina mogu obavljati lica koja imaju visoko obrazovanje stečeno na osnovnim akademskim studijama odgovarajuće struke u trajanju od najmanje pet godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima i ovlaštenje za obavljanje tih poslova i odgovarajuću licencu.

Poslove nadzora pri izvođenju rudarskih radova može obavljati lice sa srednjim obrazovanjem u području rada geologije, rudarstva i metalurgije, odgovarajućeg obrazovnog profila, tri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima i ovlaštenje za obavljanje tih poslova.

Član 122

Izradu rudarskih projekata može obavljati lice u svojstvu glavnog projektanta koje ima stečeno visoko obrazovanje najmanje sedmi nivo, podnivo jedan (nivo VII-1) nacionalnog okvira kvalifikacija koji se stiče završavanjem integriranih akademskih studija obima od 300 do 360 ESPB bodova, (master akademskih studija, master strukovnih studija), odnosno osnovnih studija na fakultetu u trajanju od najmanje pet godina, odgovarajućeg obrazovnog profila i modula u okviru obrazovno-naučnog polja: tehničko-tehnološke nauke, pet godina radnog iskustva na poslovima izrade rudarskih projekata ili na poslovima tehničkog rukovođenja, nadzora i drugim stručnim poslovima za koje se projekat izrađuje, ovlaštenje za obavljanje tih poslova i odgovarajuću licencu.

Izradu pojedinih delova rudarskog projekta mogu obavljati lica u svojstvu odgovornog projektanta koja imaju stečeno visoko obrazovanje najmanje sedmi nivo, podnivo jedan (nivo VII-1) nacionalnog okvira kvalifikacija koji se stiče završavanjem integriranih akademskih studija obima od 300 do 360 ESPB bodova, (master akademskih studija, master strukovnih studija), odnosno osnovnih studija na fakultetu u trajanju od najmanje pet godina, odgovarajućeg obrazovnog profila i modula, tri godine radnog iskustva, ovlaštenje za obavljanje tih poslova i odgovarajuću licencu.

Član 123

Tehničkom kontrolom rudarskih projekata može rukovoditi lice u svojstvu glavnog revidenta koje ima stečeno visoko obrazovanje najmanje sedmi nivo, podnivo jedan (nivo VII-1) nacionalnog okvira kvalifikacija koji se stiče završavanjem integriranih akademskih studija obima od 300 do 360 ESPB bodova, (master akademskih studija, master strukovnih studija), odnosno osnovnih studija na fakultetu u trajanju od najmanje pet godina, odgovarajućeg obrazovnog profila i modula, oblast rudarskog inženjerstva odgovarajućeg obrazovnog profila u okviru obrazovno-naučnog polja: tehničko-tehnološke nauke rudarske struke, pet godina radnog iskustva na poslovima izrade rudarskih projekata, tehničke kontrole ili na poslovima tehničkog rukovođenja, nadzora i drugim stručnim poslovima u rudarskim objektima za koje se projekat izrađuje, ovlaštenje za obavljanje tih poslova i odgovarajuću licencu.

Tehničku kontrolu pojedinih delova rudarskog projekta mogu obavljati lica u svojstvu odgovornog revidenta koja imaju stečeno visoko obrazovanje najmanje sedmi nivo, podnivo jedan (nivo VII-1) nacionalnog okvira kvalifikacija koji se stiče završavanjem integriranih akademskih studija obima od 300 do 360 ESPB bodova, (master akademskih studija, master strukovnih studija), odnosno osnovnih studija na fakultetu u trajanju od najmanje pet godina, odgovarajućeg obrazovnog profila i modula, tri godine radnog iskustva na poslovima projektovanja ili tehničke kontrole, ovlaštenje za obavljanje tih poslova i odgovarajuću licencu.

Član 124

Poslovima bezbednosti i zdravlja na radu, zaštite životne sredine i rudarskih merenja i izrade rudarskih planova može rukovoditi lice koje ima stečeno visoko obrazovanje najmanje sedmi nivo, podnivo jedan (nivo VII-1) nacionalnog okvira kvalifikacija koji se stiče završavanjem integriranih akademskih studija obima od 300 do 360 ESPB bodova, (master akademskih studija, master strukovnih studija), odnosno osnovnih studija na fakultetu u trajanju od najmanje pet godina, odgovarajućeg obrazovnog profila i modula, oblast rudarskog inženjerstva, pet godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, ovlaštenje za obavljanje tih poslova i odgovarajuću licencu.

Član 125

Ovlaštenje za obavljanje poslova tehničkog rukovođenja, stručnog nadzora, projektovanja i drugih stručnih poslova utvrđenih ovim zakonom, stiče se polaganjem stručnog ispita.

Stručni ispit iz stava 1. ovog člana polaže se pred komisijom koju obrazuje Komora na predlog ministra.

VII LICENCE ZA OBAVLJANJE ODREĐENIH POSLOVA PRI GEOLOŠKIM ISTRAŽIVANJIMA I EKSPLOATACIJI

Član 126

Licence za fizička lica u oblasti vršenja geoloških istraživanja mogu biti:

1) licenca za projektovanje, tehničku kontrolu, izvođenje i stručni nadzor geoloških istraživanja:

- (1) za istraživanje mineralnih sirovina;
- (2) za istraživanje nafte i prirodnog gasa;
- (3) za hidrogeološka istraživanja i istraživanje geotermalnih resursa;
- (4) za inženjerskogeološka-geotehnička istraživanja;
- (5) za geofizička istraživanja i ispitivanja;
- (6) za regionalna geološka istraživanja;
- (7) za petrološka i geohemijska istraživanja;
- (8) za mineraloška i kristalografska istraživanja;
- (9) za paleontološka istraživanja;

2) licenca za kompetentno lice za ocenu elaborata o resursima i rezervama:

- (1) za čvrste mineralne sirovine;
- (2) za naftu i prirodni gas.

Licence za fizička lica u oblasti rudarstva mogu biti:

1) licenca za projektovanje i tehničku kontrolu, za izvođenje rudarskih radova, stručni nadzor i tehnički prijem objekata za pribavljanje upotrebne dozvole:

- (1) za površinsku eksploataciju čvrstih mineralnih sirovina;
- (2) za podzemnu eksploataciju čvrstih mineralnih sirovina;
- (3) za eksploataciju tečnih i gasovitih mineralnih sirovina;
- (4) za pripremu mineralnih sirovina;
- (5) za zaštitu na radu i zaštitu životne sredine;
- (6) za rudarska merenja;
- (7) za mašinstvo i elektrotehniku u rudarstvu;
- (8) za druge struke koje se angažuju na poslovima u rudarstvu.

2) licenca za kompetentno lice za rudarstvo.

Komora bliže propisuje uslove, vrste i način izdavanja licenci, kao i oduzimanje, sadržinu i obrazac licence.

Čl. 127 i 128

(Brisani)

VIII ZAŠTITNE MERE

Član 129

Radi zaštite života i zdravlja zaposlenih, privredni subjekt dužan je da:

1) uredi bezbednost i zdravlje zaposlenih na radu, u skladu sa specifičnostima i opasnostima koje se mogu pojaviti;

2) organizuje obavljanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu, u skladu sa ovim zakonom i propisima o bezbednosti i zdravlju na radu;

3) obezbedi lična zaštitna sredstva i ličnu zaštitnu opremu zaposlenima;

4) obezbedi zaštitu od požara, havarija, akcidenata i hemijskih i drugih udesa i da organizuje poslove spasavanja;

5) organizuje obuku radnika iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu i akcije spasavanja, u slučajevima iznenadnih opasnosti po život i zdravlje ljudi i bezbednost objekata po utvrđenom planu i programu, u toku cele godine i da proveru znanja vrši jednom godišnje.

Član 130

Radi zaštite voda i životne sredine, privredni subjekt dužan je da:

1) planira mere kojima se sprečava ugrožavanje režima voda i životne sredine, odnosno mere rekultivacije i sanacije i da obezbedi izvršenje propisanih mera;

2) vodi podatke o vrstama i količinama opasnih i štetnih materija koje koristi u vršenju delatnosti, odnosno da vodi podatke o vrstama i količinama opasnih, štetnih i otpadnih materija koje ispušta ili odlaže u životnu sredinu;

3) sprovodi mere i uslove za sprečavanje ugrožavanja režima voda i životne sredine sadržane u analizi uticaja obavljanja delatnosti na životnu sredinu i režim voda u skladu sa posebnim zakonom.

Član 131

Merama zaštite voda i životne sredine obezbeđuje se:

1) neposredna kontrola sprovođenja propisanih mera zaštite voda i životne sredine;

2) izrada planova zaštite od havarija, akcidenata i drugih udesa;

3) praćenje uticaja vršenja delatnosti na režim voda i na životnu sredinu;

4) davanje predloga za preduzimanje mera zaštite i unapređivanja životne sredine i režima voda u skladu sa posebnim zakonom.

Član 132

Za organizovanje, sprovođenje i unapređivanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu i zaštite voda i životne sredine i za sprovođenje i unapređivanje mera bezbednosti i zdravlja na radu i mera zaštite voda i životne sredine, odgovoran je direktor privrednog subjekta koji je nosilac eksploatacije, kao i lica sa posebnim ovlašćenjima utvrđenim aktom o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u istom privrednom subjektu.

Član 133

Nosilac eksploatacije, prema specifičnosti tehničko-tehnološkog procesa, organizuje poslove spasavanja i poslove zaštite od požara, havarija, akcidenata i drugih udesa.

Poslove spasavanja i zaštite od požara obavljaju zaposleni, koji su za to osposobljeni u skladu sa ovim i drugim posebnim propisima.

Član 134

Nosilac eksploatacije dužan je da vodi knjigu rudarskog nadzora u koju se upisuju naređenja rudarskog inspektora izdata na licu mesta u slučaju neposredne opasnosti po život i zdravlje zaposlenih i veće materijalne štete.

U knjigu iz stava 1. ovog člana upisuju se i naređenja direktora i drugih lica sa posebnim ovlašćenjima, koja se odnose na bezbednost i zdravlje na radu i koja su izdata na licu mesta.

Knjiga rudarskog nadzora vodi se za svaku jamu, površinski kop, bušaće i remontno postrojenje, eksploataciono polje pri proizvodnji nafte i gasa, kao i za objekte pripreme mineralnih sirovina.

Član 135

Zabranjeno je u rudarske podzemne prostorije i ostale rudarske objekte, u kojima se pojavljuju metan i drugi zapaljivi gasovi ili opasna ugljena prašina i u zone opasnosti od eksplozija, na objektima koji se nalaze na naftnim i gasnim poljima, unošenje lako zapaljivih materija, pribora za pušenje ili drugih sredstava koja mogu izazvati požar, upalu ili eksploziju, što mora biti obeleženo znacima upozorenja na vidnim mestima.

U podzemne rudarske prostorije, kao i ostale rudarske objekte, mogu se unositi i koristiti aparati za zavarivanje, samo pod uslovima i na način utvrđen posebnim propisima.

Zaposleni koji rukuje magacinom, skladištem ili rukovodi prevozom i prenosom eksplozivnih sredstava ili obavlja poslove miniranja, kao i druga lica koja po bilo kom osnovu dolaze u skladišne prostorije ili pomažu pri prevozu i prenosu eksplozivnih sredstava i miniranju, moraju se pridržavati propisanih mera bezbednosti i zdravlja na radu, zaštite životne sredine i mera zaštite od požara.

Odgovorna lica i drugi zaposleni koji učestvuju u tehnološkom procesu i obavljaju stručne poslove bezbednosti i zdravlja na radu, dužni su da sprovode i kontrolišu sprovođenje mera zaštite na radu i mera zaštite od požara koje se odnose na zaštitu od opasnosti eksplozije metana, drugih opasnih gasova ili ugljene prašine ili od agresivne mineralne prašine, jonizujućih zračenja, silikoze, provale vode ili požara.

Član 136

Zadržavanje radnika u podzemnim rudarskim prostorijama posle radnog vremena, dozvoljeno je samo radi obavljanja poslova tehničko-tehnološkog procesa odobrenog od strane tehničkog rukovodioca rudarskog objekta.

Član 137

Zaposleni i odgovorna lica dužni su da rade sa punom pažnjom radi bezbednosti svog života i zdravlja i života i zdravlja ostalih zaposlenih, zaštite rudarskih objekata, sredstava rada i drugih materijalnih dobara i da se pridržavaju utvrđenih mera bezbednosti i zdravlja na radu.

Zaposleni i odgovorna lica koja se ne pridržavaju utvrđenih mera bezbednosti i zdravlja na radu, zaštite od požara i drugih mera utvrđenih ovim zakonom, čine težu povredu radne obaveze.

Član 138

Svaki zaposleni je dužan da bez odlaganja obavesti odgovorno lice o svakoj pojavi opasnosti pri izvođenju rudarskih radova, a naročito o pojavi eksplozivnih, zagušljivih i otrovnih gasova, o provali vode, požaru, klizanju zemljišta ili drugim pojavama koje mogu ugroziti bezbednost zaposlenih, materijalnih dobara i imovine i život i zdravlje ljudi.

Odgovorno lice dužno je da u slučaju iz stava 1. ovog člana preduzme sve neophodne mere za sprečavanje nastupanja težih posledica po bezbednost zaposlenih i imovine i da o tome, bez odlaganja, obavesti rudarskog inspektora i organ unutrašnjih poslova i drugu nadležnu inspekciju.

Član 139

U rudnicima sa podzemnom eksploatacijom u kojima mogu nastati potencijalne opasnosti, požari, upale i eksplozije metana i ugljene prašine, prodora gasova, peska, vode i mulja, zarušavanja jamskih prostorija, nosilac eksploatacije dužan je da organizuje svakodnevna dežurstva u cilju kontrole primene mera zaštite i bezbednosti zaposlenih i pravovremenog reagovanja na licu mesta u slučaju potrebe.

Odgovorno lice koje obavlja poslove dežurstva dužno je da u slučaju iz stava 1. ovog člana preduzme sve neophodne mere za sprečavanje nastupanja težih posledica po bezbednost zaposlenih i imovine i da o tome, bez odlaganja, obavesti nosioca eksploatacije, rudarskog inspektora i organ unutrašnjih poslova.

Član 140

O pojavama opasnosti pri izvođenju rudarskih radova, nosilac eksploatacije je dužan da vodi evidenciju koja naročito sadrži: podatke o vrsti pojave, vremenu njenog trajanja, uzroku nastanka i štetu koja je usledila nastankom pojave, kao i podatke o utvrđenoj odgovornosti.

Nosilac eksploatacije dužan je da bez odlaganja izvesti rudarskog inspektora i organ unutrašnjih poslova o svakom smrtnom slučaju, grupnoj povredi i težoj povredi na radu, a u slučaju havarija, akcidenata i drugih udesa, nadležnu inspekciju.

Član 141

Privredni subjekti su dužni da u slučaju nesreće ili udesa jedni drugima neodložno pružaju pomoć, osim u slučaju kada pružanje te pomoći nije moguće zbog opasnosti po sopstvenu bezbednost.

Član 142

U slučaju opasnosti za nosioca eksploatacije i nosioca istraživanja, vlasnici i korisnici zemljišta dužni su da dozvole da se na njihovom zemljištu izvrše neophodni radovi potrebni za otklanjanje opasnosti.

U slučaju iz stava 1. ovog člana nosilac eksploatacije dužan je da nadoknadi pričinjenu štetu.

Član 143

Ministar propisuje posebne mere i način kontrole bezbednosti i zdravlja pri izvođenju radova na geološkim istraživanjima i eksploataciji mineralnih sirovina.

Ministar propisuje posebne mere i način kontrole bezbednosti i zdravlja pri izvođenju radova na geološkim istraživanjima i eksploataciji mineralnih sirovina.

U pogledu mera bezbednosti i zdravlja na radu, zaštite životne sredine, zaštite od požara i eksplozija i drugih mera zaštite koje se odnose na izvođenje rudarskih radova, a koje nisu uređene ovim zakonom, primenjivaće se odredbe posebnih propisa kojima se uređuju te mere zaštite.

IX OSTALE ODREDBE O EKSPLOATACIJI

1. Upravljanje rudarskim otpadom

Član 144

Odlaganje i upravljanje rudarskim otpadom vrši se na osnovu dozvole za upravljanje rudarskim otpadom koju izdaje Ministarstvo odnosno nadležni pokrajinski organ, u skladu sa planom upravljanja otpadom i drugom pratećom dokumentacijom, kojom se definiše vrsta, način upravljanja i izveštavanja, kao i druge obaveze po pitanju upravljanja rudarskim otpadom.

Vlada će utvrditi uslove i postupak izdavanja dozvole za upravljanje otpadom, kao i kriterijume, karakterizacije, klasifikacije i izveštavanja o rudarskom otpadu.

Član 145

U rudarski otpad ne spada otpad koji je nastao prilikom istraživanja, eksploatacije i pripreme mineralne sirovine, koji nije u direktnoj vezi sa navedenim aktivnostima (otpadna ulja, hrana, dotrajala vozila i istrošene baterije i akumulatori), niti otpad nastao od ekstraktivne industrije koji može biti radioaktivan, kao ni otpad nastao industrijskom preradom mineralnih sirovina.

2. Napušteni rudnici

Član 146

Napušteni rudnici i rudarski objekti su objekti koji su nastali do dana stupanja na snagu ovog zakona, usled nepropisnog obustavljanja rudarskih radova i napuštanja rudarskih objekata, bez primenjenih tehničkih i tehnoloških postupaka sanacije i rekultivacije, a za koji nije poznat ili više ne postoji nosilac odobrenja za eksploataciju i/ili eksploataciono polje i ne može se utvrditi vlasništvo nad predmetnim prostorom.

Vlada će utvrditi uslove, kriterijume, programiranje, postupak i način vršenja sanacije i rekultivacije napuštenih rudnika i rudarskih objekata iz stava 1. ovog člana.

Sredstva potrebna za rešavanje vršenja sanacije i rekultivacije napuštenih rudnika i rudarskih objekata iz stava 1. ovog člana obezbeđuju se iz budžeta Republike Srbije.

Član 147

Ministarstvo vodi posebnu knjigu isprava o napuštenim rudnicima i rudarskim objektima, kao i evidenciju o saniranim i rekultiviranim rudnicima i rudarskim objektima iz člana 146. ovog zakona.

Član 148

Postupci sanacije i rekultivacije napuštenih rudnika i rudarskih objekata obavljaju se na osnovu tehničkog rudarskog projekta koji sadrži: tehnički opis zatečenog stanja, tehnički opis inženjersko-geoloških istraživanja radi utvrđivanja tehničko-tehnoloških podloga za izradu projekta sanacije i rekultivacije i tehnički opis sanacije i rekultivacije napuštenih rudnika i rudarskih objekata sa predmerom i predračunom.

3. Privremena obustava rudarskih radova

Član 149

Ako se radovi u jamama i površinskim kopovima i njihovim delovima ili naftnim i gasnim poljima, moraju privremeno obustaviti zbog nepredviđenih okolnosti (provala gasova ili vode, problemi u vezi sa gorskim udarom, jamski požari, poremećaji na glavnim putevima za provetranje, prolaženje, odvodnjavanje i prevoz, klizanje terena, erupcije, promene režima voda i sl.) ili usled više sile nosilac eksploatacije obaveštava o razlozima obustave radova rudarskog inspektora, najkasnije u roku od 24 sata od obustave radova.

O privremenoj obustavi radova, koja je unapred planirana, nosilac eksploatacije je dužan da obavesti rudarskog inspektora, najkasnije 15 dana pre obustave radova.

Pre planirane obustave radova iz stava 2. ovog člana, koja će trajati duže od 30 dana, nosilac eksploatacije je dužan da izvrši potrebno premeravanje, dopunu rudarskih projekata i planova i da sačini zapisnik o razlozima obustavljanja radova, sa navođenjem opasnosti koje se mogu pojaviti prilikom ponovnog otvaranja jame ili njenog dela, odnosno puštanja naftnog i gasnog polja u ponovnu proizvodnju.

Za vreme privremene obustave radova glavni jamski prostori i objekti na naftnim i gasnim poljima moraju se održavati u takvom stanju da se njima može prolaziti bez opasnosti.

U slučaju da privremena obustava radova traje duže od dve godine primenjuje se član 150. ovog zakona.

4. Trajna obustava radova

Član 150

Ako iz bilo kog razloga dođe do potpunog i trajnog obustavljanja eksploatacije u jamama ili pojedinim revirima ili delovima jama, površinskim kopovima ili na poljima za eksploataciju nafte i gasa, nosilac eksploatacije i/ili odobrenja za eksploataciono polje dužan je da obavesti organ koji je izdao odobrenje za eksploataciju i/ili odobrenje za eksploataciono polje, odnosno odobrenje za izvođenje rudarskih radova, najkasnije 30 dana pre obustave radova.

Član 151

U slučaju trajne obustave radova, nosilac eksploatacije dužan je da preduzme sve mere zaštite rudarskog objekta i zemljišta na kome su se radovi izvodili i mere zaštite i sanacije životne sredine radi obezbeđenja života i zdravlja ljudi i imovine, u svemu prema glavnom rudarskom projektu trajne obustave radova.

Rudarske projekte, planove i skice, meračke knjige i ostalu dokumentaciju o stanju rudarskih radova i stanju resursa i rezervu mineralnih sirovina u vreme obustave rada, privredno društvo sa većinskim državnim kapitalom kao nosilac eksploatacije dužno je da preda na čuvanje organu koji je izdao odobrenje za eksploataciju, odnosno odobrenje za izvođenje rudarskih radova.

Dokumentacija iz stava 2. ovog člana dostupna je svakom privrednom subjektu koji je zainteresovan za obnovu radova na napuštenom eksploatacionom polju.

Za obnovu radova iz stava 3. ovog člana pribavlja se odobrenje za eksploataciju, u skladu sa odredbama ovog zakona.

5. Planirana trajna obustava radova

Član 152

Javno preduzeće koje vrši eksploataciju, u slučaju planirane trajne obustave rudarskih aktivnosti dužno je da prethodno izradi program zatvaranja rudnika (u daljem tekstu: Program).

Program sadrži naročito sledeće mere za:

- 1) izradu plana aktivnosti za zatvaranja rudnika;
- 2) sanaciju napuštenih rudarskih objekata i mogućnosti korišćenja napuštenih rudarskih objekata;
- 3) sanaciju i rekultivaciju zemljišta na kojem je vršena eksploatacija;
- 4) rešavanje problema zaštite životne sredine nastalih usled zatvaranja rudnika;
- 5) potrebu rešavanja problema lokalnih zajednica nastalih usled obustave rudarskih aktivnosti na prostoru rudnika koji se zatvara;
- 6) donošenje programa rešavanja viška zaposlenih, u skladu sa zakonom;
- 7) određivanje iznosa sredstava potrebnih za realizaciju plana zatvaranja rudnika.

Vlada daje saglasnost na Program.

Sredstva potrebna za realizaciju Programa obezbeđuju se iz budžeta Republike Srbije i drugih izvora u skladu sa zakonom.

Nadzor nad sprovođenjem Programa vrši Ministarstvo.

6. Sanacija i rekultivacija

Član 153

Nosilac eksploatacije je dužan da u toku i po završetku izvođenja radova na eksploataciji, a najkasnije u roku od jedne godine od dana završetka radova na površinama na kojima su rudarski radovi završeni, izvrši rekultivaciju zemljišta u svemu

prema tehničkom projektu tehničke i biološke rekultivacije, koji je sastavni deo glavnog ili dopunskog rudarskog projekta.

O merama iz stava 1. ovog člana izveštava se Ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine i ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede i vodoprivrede, odnosno ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine.

Ukoliko se otvori postupak likvidacije ili stečaja nad nosiocem eksploatacije prioriteto se iz likvidacione ili stečajne mase podmiruju troškovi sanacije i rekultivacije zemljišta na kojem je vršena eksploatacija.

7. Štrajk

Član 154

U privrednom subjektu koje vrši eksploataciju sirovina pravo na štrajk se ostvaruje pod uslovom da se u vreme održavanja štrajka obezbedi sigurnost objekata, uređaja i instalacija, bezbednost i zdravlje ljudi.

Član 155

Radi obezbeđivanja uslova iz člana 154. ovog zakona, u privrednom subjektu koje vrši eksploataciju, u vreme štrajka obavljaju se poslovi kojima se ostvaruje:

- 1) odvodnjavanje, provetravanje, održavanje prohodnosti puteva u objektu i održavanje uređaja, opreme i instalacija;
- 2) završetak započetih radova na osiguranju, izolaciji i transportu iskopina čije odlaganje može ugroziti bezbednost i zdravlje zaposlenih i bezbednost rudarskih objekata, postrojenja i uređaja.

Zabranjeno je organizovanje i sprovođenje štrajka u jamskim prostorijama ili u drugim objektima i prostorijama u kojima postoji potencijalna opasnost po život i zdravlje ljudi.

Opštim aktom privrednog subjekta određuju se radna mesta u okviru kojih se vrše poslovi iz stava 1. ovog člana, a čije je obavljanje neophodno za obezbeđivanje uslova iz člana 154. ovog zakona, kao i objekti, odnosno prostorije iz stava 2. ovog člana.

Član 156

U slučaju povreda odredaba o štrajku utvrđenih ovim zakonom, koje mogu imati za posledicu nastupanje neposredne opasnosti ili izuzetno teške posledice za bezbednost i zdravlje ljudi ili njihovu bezbednost i bezbednost imovine ili druge štetne neotklonjive posledice, Ministarstvo preduzima mere neophodne za sprečavanje nastupanja tih posledica, i to:

- 1) uvođenje radne obaveze;
- 2) angažovanje radnika iz drugih tehničko tehnoloških sistema i drugih radnika - pojedinaca;
- 3) pokretanje postupka za utvrđivanje odgovornosti direktora i članova organa upravljanja.

X NAKNADE ZA GEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA I KORIŠĆENJE MINERALNIH SIROVINA I GEOTERMALNIH RESURSA

Čl. 157-159*

(Prestali da važe)

Član 160*

(Brisan)

XI KATASTAR I INFORMACIONI SISTEM U OBLASTI GEOLOŠKIH ISTRAŽIVANJA I RUDARSTVA

Član 161

Radi efikasnijeg prikupljanja, obrade, arhiviranja, pretraživanja i distribucije geoloških podataka i informacija, jednostavnijeg i efikasnijeg pristupa geološkim podacima i informacijama o osnovnim geološkim karakteristikama i resursima Republike Srbije, jednostavnijeg praćenja, ažuriranja i analiziranja rezultata geoloških istraživanja, u cilju optimalnog planiranja i projektovanja geoloških istraživanja, kao i radi efikasnog prikupljanja, obrade, praćenja i evidencije podataka neophodnih za sprovođenje mineralne politike i politike razvoja i strategije u oblasti rudarstva, Ministarstvo vodi:

- 1) Geološki informacioni sistem Srbije;
- 2) Informacioni sistem za geološka istraživanja i rudarstvo;

- 3) katastar istražnih i eksploatacionih prostora podzemnih voda;
- 4) katastar istražnih i eksploatacionih prostora geotermalnih resursa;
- 5) katastar istražnih prostora i eksploatacionih polja čvrstih mineralnih sirovina, nafte i gasa;
- 6) katastar ležišta mineralnih sirovina i drugih geoloških resursa;
- 7) katastar polja rudarskog otpada;
- 8) katastar napuštenih rudnika i rudarskih objekata;
- 9) katastar aktivnih i saniranih rudarskih objekata;
- 10) knjigu isprava.

Ministar bliže propisuje uslove i način prikupljanja, obrade i čuvanja podataka, Geološkog informacionog sistema Srbije (u daljem tekstu: GeollSS) i Informacionog sistema za geološka istraživanja i rudarstvo (u daljem tekstu: CIS GIR), kao i uslove razmene podataka sa međunarodnim geološkim i rudarskim informacionim sistemima.

Informacioni sistemi i katastri iz stava 1. ovog člana sadrže podatke o ličnosti, i to: ime i prezime ličnosti i datum i mesto rođenja ličnosti.

Ministar bliže propisuje način vođenja i sadržinu katastra iz stava 1. ovog člana, knjige isprava i način upravljanja i razmene podataka, način održavanja i korišćenja.

Pravo uvida u katastar iz stava 1. ovog člana tač. 3) - 9), knjigu isprava i CIS GIR, imaju svi zainteresovani subjekti, za koji se plaća republička administrativna taksa.

Ministarstvo saraduje sa republičkim i drugim organima, javnim i drugim preduzećima i ustanovama koje prikupljaju i čuvaju podatke iz oblasti geoloških proučavanja i istraživanja geoloških resursa, kao i istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina i drugih geoloških resursa.

Član 162

Katastar istražnih prostora i eksploatacionih polja i katastar aktivnih i saniranih rudarskih objekata vodi nadležni organ koji je izdao odobrenje za istraživanje i odobrenje za eksploataciju.

U katastar odobrenih istražnih prostora unose se podaci o nosiocu istraživanja, istražnom prostoru, predmetu geoloških istraživanja, rezultatima istraživanja, kao i naloženim merama od strane geoloških i rudarskih inspektora.

U katastar eksploatacionih polja unose se svi podaci iz odobrenja za eksploataciju na određenom eksploatacionom polju, utvrđeno ograničenje eksploatacije, podaci o rudarskim objektima i dinamici rudarskih radova na eksploatacionom polju, nastale izmene u vezi sa korisnikom eksploatacionog polja, podaci o obustavljanju radova, kao i naloženim merama od strane geoloških i rudarskih inspektora.

U katastar aktivnih i saniranih rudarskih objekata unose se podaci o položaju i statusu rudnika i objekata. U katastar istražnih i eksploatacionih prostora podzemnih voda i hidrogeotermalnih resursa unose se svi podaci iz odobrenja za istraživanje i odobrenja za korišćenje na određenom eksploatacionom prostoru, utvrđena količina podzemnih voda koja se koristi, kao i osnovni podaci iz elaborata o rezervama podzemnih voda.

U katastar istražnih i eksploatacionih prostora petrogeotermalnih resursa unose se svi podaci iz odobrenja za istraživanje i odobrenja za korišćenje na određenom eksploatacionom prostoru, kao i osnovni podaci iz elaborata o utvrđenoj potencijalnosti resursa, odnosno elaborata o korišćenju resursa.

Nadležni organ autonomne pokrajine dužan je da Ministarstvu dostavi podatke o nosiocu istraživanja, istražnom prostoru i predmetu odobrenih i realizovanih geoloških istraživanja i sve podatke vezane za vršenje eksploatacije.

Član 163

Katastar ležišta i bilans mineralnih sirovina i podzemnih voda, kao i katastar geotermalnih resursa vodi Ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine.

U katastar ležišta i bilansa iz stava 1. ovog člana unose se podaci o prostornom obuhvatu, lokalitetu i nazivu ležišta, podaci o vrsti, količini i kvalitetu mineralne sirovine, podaci o nosiocu istraživanja i/ili eksploatacije, podaci o izdatim potvrdama o rezervama za dato ležište i promene u pogledu bilansa, kao i drugi podaci vezani za izradu bilansa mineralnih sirovina.

Član 164

Katastar polja rudarskog otpada i katastar napuštenih rudnika i rudarskih objekata vodi Ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine.

U katastar polja rudarskog otpada unose se podaci o granicama polja rudarskog otpada, podaci o nosiocu istraživanja i/ili eksploatacije, odnosno privrednom subjektu koje stvara rudarski otpad, podaci o privrednom subjektu koji je operater rudarskog otpada, podaci o karakterizaciji i kategorizaciji svih odlagališta rudarskog otpada na polju rudarskog otpada, kao i drugi podaci vezani za upravljanje rudarskim otpadom.

U katastar napuštenih rudnika i rudarskih objekata unose se podaci o položaju i statusu istih rudnika i objekata, kao i sprovedenim merama sanacije i rekultivacije.

Član 165

Ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine ili jedinica lokalne samouprave vodi knjigu isprava i evidenciju privrednih subjekata, kojima je izdato odobrenje za izvođenje geoloških istraživanja i eksploataciju.

Knjigu isprava sačinjavaju odobrenje za izvođenje geoloških istraživanja, odobrenje za zadržavanje istražnog prostora, odobrenje za eksploataciono polje ili odobrenje za eksploataciju, odobrenje za izgradnju rudarskih objekata i/ili izvođenje rudarskih radova i upotrebna dozvola, kao i drugi podaci koji se odnose na geološko istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina.

Član 166

GeolISS predstavlja osnovu za sagledavanje geoloških resursa Republike Srbije, pojava i ležišta mineralnih sirovina i podzemnih voda, izradu različitih vrsta i namena geoloških karata, izradu karte geoloških hazarda i rizika, kao i sprovođenje svih vrsta aktivnosti u oblasti geološkog planiranja, odlučivanja i projektovanja geoloških istražnih radova, ostvarivanje globalne geokomunikacije i komercijalizacije geoloških informacija.

CIS GIR obezbeđuje formiranje, klasifikovanje, održavanje, prezentaciju i distribuciju numeričkih, opisnih i prostornih baza podataka o: odobrenim geološkim istraživanjima, rudnim rezervama, rudničkoj infrastrukturi, arhivskoj dokumentaciji i odobrenjima, licencama i potvrdama, katastru istražnih i eksploatacionih polja, katastru ležišta i bilansa mineralnih sirovina, katastru rudarskih radova i objekata, katastru rudarskog otpada i napuštenih, saniranih i zatvorenih rudnika, knjizi isprava, finansijskim obavezama u pogledu naknade koju plaća nosilac istraživanja i eksploatacije, izvršenog nadzora i naloženih mera od strane inspeksijskih službi, proizvodnji i potrošnji mineralnih sirovina i drugim informacijama od značaja.

Podaci iz GeolISS i CIS GIR informacionog sistema su javni, odnosno dostupni za korišćenje u skladu sa ovim zakonom.

Nadležni organ autonomne pokrajine dužan je da Ministarstvu dostavi podatke potrebne za vođenje GeolISS-a i CIS GIR-a u skladu sa st. 1. i 2. ovog člana.

GeolISS i CIS GIR čine sastavni deo jedinstvenog informacionog sistema Republike Srbije, koji nadležni organ autonomne pokrajine koristi.

Član 167

Informacioni sistem obezbeđuje razmenu informacija, preko GIS portala ili web strana, direktno ili sa drugim informacionim sistemima i harmonizaciju svih relevantnih informacija na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou.

Poslovi izgradnje i održavanja centralnog informacionog sistema finansiraju se iz budžeta Republike Srbije ili drugih izvora u skladu sa zakonom.

XII INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 168

Inspeksijski nadzor nad primenom odredaba ovog zakona i propisa donetih za njegovo sprovođenje vrši Ministarstvo, preko geoloških i rudarskih inspektora, u okviru delokruga utvrđenog ovim zakonom.

Autonomnoj pokrajini poverava se vršenje inspeksijskog nadzora iz stava 1. ovog člana na teritoriji autonomne pokrajine.

Na sadržinu, vrstu, oblik, postupak i sprovođenje inspeksijskog nadzora, ovlašćenja i obaveze učesnika u inspeksijskom nadzoru i druga pitanja od značaja za inspeksijski nadzor koja nisu uređena ovim zakonom, primenjuju se odredbe zakona i drugih propisa kojim se uređuje inspeksijski nadzor.

Član 169

Poslove geološkog inspektora može obavljati lice koje ima stečeno visoko obrazovanje na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu, oblast geološkog inženjerstva u okviru obrazovno-naučnog polja: tehničko-tehnološke nauke i radno iskustvo od najmanje pet godina na poslovima geoloških istraživanja, položen stručni ispit i ispit za inspektora.

Poslove rudarskog inspektora može obavljati lice koje ima stečeno visoko obrazovanje na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu, oblast rudarskog, mašinskog, tehnološkog i elektrotehničkog inženjerstva u okviru obrazovno-naučnog polja: tehničko-tehnološke nauke i radno iskustvo od najmanje pet godina na poslovima eksploatacije mineralnih sirovina, položen stručni ispit i ispit za inspektora.

Rudarski inspektor koji vrši nadzor nad rudarskim objektima koji su ugroženi metanom ili opasnom ugljenom prašinom, mora imati najmanje tri godine radnog iskustva u jamama sa metanom ili opasnom ugljenom prašinom ili na poslovima istraživanja i eksploatacije nafte i gasa.

Član 170

Geološki inspektor u vršenju inspekcijuskog nadzora ima pravo i dužnost da proverava:

- 1) da li je privredni subjekt koji obavlja poslove iz člana 22. stav 1. ovog zakona, upisan u registar privrednih subjekata ili drugi registar za obavljanje te delatnosti;
- 2) da li lica koja obavljaju poslove iz člana 22. st. 2-4. ovog zakona ispunjavaju propisane uslove;
- 3) da li se obavljanje delatnosti geoloških istraživanja i izvođenja geoloških istražnih radova vrši prema propisanim uslovima;
- 4) da li se projekat i završni izveštaj o rezultatima geoloških istraživanja izrađuje u skladu sa zakonom i drugim propisima i da li je tehnička kontrola izvršena od strane ovlašćenog privrednog subjekta koji je upisan u sudski registar;
- 5) da li je nosilac istraživanja obezbedio stručni nadzor nad izvođenjem geoloških istraživanja i eksploatacije;
- 6) da li lice koje vrši stručni nadzor vodi dnevnik stručnog nadzora i da li je blagovremeno izveštavalo nosioca istraživanja o svim propustima i nedostacima koje je utvrdio u toku vršenja stručnog nadzora;
- 7) da li se godišnji izveštaj o rezultatima geoloških istraživanja izrađuje i overava na propisan način;
- 8) da li se geološka istraživanja, vrše na osnovu i u skladu sa odobrenjem za istraživanje;
- 9) da li su geološka istraživanja i geološki istražni radovi prijavljeni nadležnom organu;
- 10) da li se geološki istražni radovi izvode prema projektu geoloških istraživanja na osnovu koga je izdato odobrenje za istraživanje;
- 11) da li se inženjersko-geološki i hidrogeološki radovi izvode prema projektu geoloških istraživanja i odobrenja nadležnog organa;
- 12) da li se izvođenje geoloških istražnih radova vrši u skladu sa zakonom i drugim propisima;
- 13) da li se preduzimaju mere bezbednosti lica, susednih objekata, saobraćaja i okoline, kao i sve potrebne mere bezbednosti i zdravlja na radu od strane privrednog subjekta koji izvodi geološka istraživanja;
- 14) da li se vodi propisana evidencija o uzetim količinama mineralnih sirovina radi njihovog ispitivanja i o drugim mineralnim resursima čije je postojanje utvrđeno u toku geoloških istraživanja;
- 15) da li se vrši skladištenje i čuvanje jezgra istražnih bušotina;
- 16) da li se uzima veća količina mineralnih sirovina za ispitivanje od količine određene odobrenjem za istraživanje;
- 17) da li se uzima mineralna sirovina (za različite namene) bez odobrenja za istraživanje;
- 18) da li se vodi knjiga o stanju rezervi mineralnih sirovina i geotermalnih resursa;
- 19) da li se izrađuje geološka tehnička dokumentacija o svim radovima na eksploataciji;
- 20) da li nosilac istraživanja izvršava i ostale obaveze propisane ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Geološki inspektor vrši i druge poslove utvrđene zakonima koji se primenjuju u oblasti geoloških istraživanja.

Član 171

Rudarski inspektor u vršenju inspekcijuskog nadzora ima pravo i dužnost da proverava:

- 1) da li je privredni subjekt koji obavlja poslove iz člana 67. stav 1. ovog zakona, upisan u registar privrednih subjekata ili drugi registar za obavljanje te delatnosti;

- 2) da li lica koja obavljaju stručni nadzor pri eksploataciji mineralnih sirovina i nadzor pri izvođenju rudarskih radova ispunjavaju propisane uslove;
- 3) da li se pri izvođenju rudarskih radova primenjuju propisane mere bezbednosti i zdravlje na radu i propisi o bezbednosti pokretne i nepokretne imovine u svojini privrednih subjekata i fizičkih lica;
- 4) da li se eksploatacija vrši na osnovu odobrenja izdatih u skladu sa ovim zakonom;
- 5) da li se eksploatacija vrši na nivou parametara iz rudarskog projekta;
- 6) da li se eksploatacija vrši na osnovu odobrene metode otkopavanja;
- 7) da li se odlaganje flotacijske jalovine vrši na osnovu odobrene projektne dokumentacije i da li se vrši geodetsko snimanje krune nasute brane u odnosu na nivo vode u taložnom jezeru;
- 8) da li se organizuje obuka radnika i sprovode mere akcije spasavanja u slučajevima iznenadnih opasnosti po život i zdravlje ljudi i bezbednost objekata;
- 9) da li se spoljna i unutrašnja odlagališta na površinskim kopovima formiraju u skladu sa odobrenom projektom dokumentacijom;
- 10) da li se pri izvođenju rudarskih radova u svemu primenjuju tehnički propisi koji se odnose na te radove;
- 11) da li se rudarski objekti u jami i na površini grade u skladu sa projektima;
- 12) da li se rudarski radovi na eksploataciji izvode po godišnjem operativnom planu;
- 13) da li se vrše propisana rudarska merenja, pravilno izrađuju i redovno dopunjavaju rudarski planovi i ostala dokumentacija potrebna za izvođenje rudarskih radova i uredno vode meračke knjige;
- 14) da li se primenjuju propisani uslovi za raspoređivanje zaposlenih na odgovarajuće poslove i vrši njihovo osposobljavanje za rad na određenim poslovima;
- 15) da li se transport, uskladištenje i rukovanje eksplozivnim materijalom i tečnim gorivom vrši na propisan način;
- 16) da li se pripremni radovi kao i radovi na otkopavanju otkrivke/jalovine na površinskim kopovima vrše u skladu sa projektom;
- 17) da li se zapunjavanje otkopanih prostora pri podzemnoj eksploataciji vrši u skladu sa projektom metode otkopavanja;
- 18) da li se sprovode propisane mere pri rukovanju rudarskim otpadom u jami i na površini, na eksploatacionom polju i izvan eksploatacionog polja;
- 19) da li se odlaganje i upravljanje rudarskim otpadom vrši na osnovu dozvole za upravljanje rudarskim otpadom;
- 20) da li privredni subjekt sprovodi zaštitne mere propisane ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona;
- 21) da li se postupci sanacije i rekultivacije napuštenih rudnika i rudarskih objekata obavljaju na osnovu tehničkog rudarskog projekta;
- 22) da li je u slučaju trajne obustave radova, nosilac eksploatacije preduzeo sve mere u svemu prema glavnom rudarskom projektu trajne obustave radova;
- 23) da li je javno preduzeće koje vrši eksploataciju, u slučaju planirane trajne obustave rudarskih aktivnosti prethodno izradilo program zatvaranja rudnika;
- 24) da li je nosilac eksploatacije, u toku i po završetku izvođenja radova na eksploataciji, izvršio rekultivaciju zemljišta u svemu prema tehničkom projektu tehničke i biološke rekultivacije, koji je sastavni deo glavnog ili dopunskog rudarskog projekta;
- 25) da li nosilac eksploatacije izvršava i ostale obaveze propisane ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Rudarski inspektor vrši i druge poslove utvrđene propisima koji se primenjuju u oblasti rudarstva.

Član 172

U vršenju inspekcijuskog nadzora geološki inspektor je ovlašćen da:

- 1) naloži da se utvrđene nepravilnosti otklone u roku koji on odredi;

2) donese rešenje i izrekne upravnu meru ako nadzirani subjekt ne otkloni nezakonitost u ostavljenom roku iz tačke 1) ovog stava, osim kada zbog neophodnosti preduzimanja hitnih mera rešenje donosi bez odlaganja;

3) rešenjem zabrani rad:

- (1) ako se istraživanje ne izvodi u skladu sa odobrenjem za istraživanje ili se ne vrši u skladu sa projektom geološkog istraživanja;
- (2) ako nije obezbeđen stručni nadzor nad izvođenjem geoloških istraživanja;
- (3) ako se istraživanja izvode van odobrenog istražnog prostora;
- (4) ako se ne vrati u prvobitno stanje zemljište na kojem je izvodio istražne radove;
- (5) ako se ne sprovode propisane mere bezbednosti i zdravlja na radu, potrebne mere obezbeđenja imovine, zdravlja ljudi i zaštite životne sredine i zaštite kulturnih dobara i dobara koja uživaju prethodnu zaštitu;
- (6) ako se ne plati naknada za primenjena geološka istraživanja, kao i naknada za naftu i prirodni gas, dobijenu probnim radom istražnih bušotina u prethodnoj istražnoj godini;
- (7) ako se naknadno utvrdi da priložena dokumentacija na osnovu koje je izdato odobrenje sadrži netačne, odnosno neistinite podatke;
- (8) ako se istraživanjem ugrožava već postojeće korišćenje ili istraživanje podzemnih voda i geotermalne energije;
- (9) ako nije pribavljen dokaz o pravu korišćenja, zakupa, saglasnosti vlasnika, odnosno službenosti na zemljištu, na kojem se izvede projektovani istražni radovi (istražne bušotine, raskopi, istražne etaže, istražni rudarski radovi i dr.);
- (10) ako se ne prijavi početak izvođenja istražnih radova u roku predviđenom zakonom;
- (11) ako se pod vidom istraživanja vrši eksploatacija mineralnih sirovina, ili korišćenje podzemnih voda i geotermalnih resursa.

Nosilac istraživanja, kome je naloženo otklanjanje nedostataka i nepravilnosti u smislu stava 1. tačka 1) ovog člana, dužan je da po njihovom otklanjanju o tome obavesti geološkog inspektora u roku koji odredi inspektor, a koji ne može biti duži od osam dana.

Pored preduzimanja mera iz stava 1. ovog člana, geološki inspektor je ovlašćen i da:

- 1) odredi mere obezbeđenja u slučaju opasnosti za život i zdravlje ljudi ili za bezbednost imovine;
- 2) nadležnom pravosudnom organu podnese krivičnu prijavu, prijavu za privredni prestup, ili zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno preduzme i druge radnje i mere na koje je zakonom ili drugim propisom ovlašćen;
- 3) obavesti organ nadležan za izdavanje odobrenja u skladu sa ovim zakonom i drugi organ, ako postoje razlozi za preduzimanje mera za koje je taj organ nadležan;
- 4) naredi izvršenje drugih propisanih mera ili obaveza u određenom roku i da privremeno zabrani rad ako se nalog u ostavljenom roku ne izvrši.

Član 173

U vršenju inspekcijskog nadzora rudarski inspektor je ovlašćen da:

- 1) naloži da se utvrđene nezakonitosti otklone u roku koji odredi;
- 2) donese rešenje i izrekne upravnu meru ako nadzirani subjekt ne otkloni nezakonitost u ostavljenom roku, osim kada zbog neophodnosti preduzimanja hitnih mera rešenje donosi bez odlaganja;
- 3) da rešenjem zabrani rad na eksploataciji mineralnih resursa ako se rudarski radovi izvode bez odobrenja za eksploataciju i odobrenja za izvođenje rudarskih radova;
- 4) da rešenjem zabrani rad ako se izvođenje rudarskih radova ne vrši prema odobrenoj tehničkoj dokumentaciji;
- 5) da rešenjem zabrani rad ako nije obezbeđen stručni nadzor pri eksploataciji mineralnih sirovina i nadzor pri izvođenju rudarskih radova;
- 6) da rešenjem zabrani korišćenje rudarskog objekata za koji nije izdata upotrebna dozvola;
- 7) da rešenjem zabrani ulaz u magacine, pomoćna skladišta i spremišta eksplozivnih sredstava, kao i rukovanje eksplozivnim sredstvima i miniranje u rudarstvu licima koja nisu stručno osposobljena;

- 8) da rešenjem zabrani rad ako je neposredno ugrožena bezbednost i zdravlje zaposlenih;
- 9) da rešenjem zabrani rad ako se eksploatacijom ugrožava život i zdravlje ljudi i životna sredina, a druge mere predviđene ovim zakonom i drugim propisima nisu dovoljne da se to spreči;
- 10) da rešenjem zabrani rad ako se eksploatacijom ugrožava kulturno dobro, njegova zaštićena okolina ili prostor od kulturno-istorijskog, graditeljskog i arheološkog značaja;
- 11) da rešenjem zabrani rad ako se ne vrši postupak rekultivacije u skladu sa projektnom dokumentacijom;
- 12) da rešenjem zabrani rad ako pravni subjekt koji vrši eksploataciju nema dokaz o pravu korišćenja, zakupa, saglasnosti vlasnika, odnosno službenosti na zemljištu, na prostoru na kojem izvodi rudarske radove;
- 13) da rešenjem zabrani rad ako se ne plaća naknada za korišćenje mineralnih resursa;
- 14) naloži da poslove tehničkog rukovođenja, stručnog nadzora, rukovanja eksplozivnim sredstvima i druge stručne poslove mogu obavljati lica koja ispunjavaju propisane uslove, imaju ovlašćenje za obavljanje tih poslova i odgovarajuću licencu;
- 15) naloži da se uredi bezbednost i zdravlje na radu u skladu sa specifičnostima i opasnostima koje se mogu pojaviti u privrednom subjektu;
- 16) naloži organizovanje poslova spasavanja u slučajevima iznenadne opasnosti po život i zdravlje ljudi i bezbednosti objekata po utvrđenom planu i programu;
- 17) naloži da se organizuje obuka radnika iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu i akcije spasavanja u slučajevima iznenadne opasnosti;
- 18) naloži da se obezbede lična zaštitna sredstva i lična zaštitna oprema zaposlenima koji istu moraju redovno koristiti;
- 19) naloži da se vodi knjiga rudarskog nadzora za svaku jamu, površinski kop, bušaće i remontno postrojenje, eksploataciono polje pri proizvodnji nafte i gasa, kao i za objekte pripreme mineralnih sirovina;
- 20) naloži da se redovno vrše geodetska merenja, izrade geodetskih karata i planova sa kojih se može utvrditi stanje izvedenih rudarskih radova;
- 21) naloži izradu odgovarajuće dokumentacije u vezi provetravanja jama, površinskih otkopa, energetske mreže, vodovodne mreže kao i jamskih postrojenja sa osnovnim tehničkim podacima;
- 22) naloži da izradu i tehničku kontrolu rudarskih projekata vrše lica koja u pogledu stepena i vrste stručne spreme i radnog iskustva ispunjavaju propisane uslove i imaju ovlašćenje za obavljanje tih poslova;
- 23) naloži da godišnji operativni plan i godišnji izveštaj o poslovanju za prethodnu kalendarsku godinu izrađuju u skladu sa odredbama ovog zakona;
- 24) nadležnom pravosudnom organu podnese krivičnu prijavu, privredni prestup, ili zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno preduzme i druge radnje i mere na koje je zakonom ili drugim propisom ovlašćen;
- 25) obavesti nadležni organ za izdavanje odobrenja u skladu sa ovim zakonom i drugi organ ako postoje razlozi za preduzimanje mera za koje je taj organ nadležan;
- 26) naloži izvršenje drugih propisanih mera ili obaveza u određenom roku i da privremeno zabrani rad ako se nalog u ostavljenom roku ne izvrši.

Nosilac eksploatacije kome je rešenjem naloženo otklanjanje nedostataka i nepravilnosti u smislu stava 1. ovog člana dužan je da po njihovom otklanjanju o tome obavesti rudarskog inspektora u roku određenom rešenjem, koji ne može biti duži od osam dana.

Član 174

U vršenju nadzora nad primenom mera bezbednosti i zdravlja na radu u rudarskim objektima, geološki i rudarski inspektor ima u svemu ovlašćenja i dužnosti inspektora rada, predviđene propisima o bezbednosti i zdravlju na radu.

Nosilac eksploatacije je dužan da omogući inspektoru iz stava 1. ovog člana ulazak u poslovne i pogonske prostorije, uzimanje uzoraka mineralnih sirovina i pogonskog materijala u cilju ispitivanja, kao i obezbeđivanje drugih dokaza.

Član 175

Nosilac istraživanja ili nosilac eksploatacije, u kome se dogodi smrtna, kolektivna ili teška povreda na radu i povreda na radu zbog koje zaposleni nije sposoban za rad više od tri uzastopna radna dana u toku izvođenja geoloških istraživanja ili u toku izvođenja eksploatacije, dužan je da o tome odmah obavesti geološkog ili rudarskog inspektora.

Inspektor iz stava 1. ovog člana je dužan da odmah na licu mesta ispita uzroke smrtnih, kolektivnih ili teških povreda na radu, kao i da naredi mere koje se bez odlaganja moraju preduzeti i da u najkraćem roku podnese nadležnim organima obrazloženi izveštaj sa mišljenjem o uzrocima povrede.

Član 176

Protiv rešenja inspektora može se izjaviti žalba ministru, u roku od 15 dana od dana prijema rešenja. Žalba odlaže izvršenje rešenja, osim u slučaju kada je neophodno preduzimanje hitnih mera propisanim odredbama zakona kojim se uređuje inspekcijски nadzor.

U slučaju da je prvostepena odluka inspektora već jedanput bila poništena, drugostepeni organ ne može je opet poništiti i uputiti predmet inspekciji na ponovni postupak, nego će sam rešiti ovu upravnu stvar.

XIII KAZNENE ODREDBE

1. Krivična dela

Član 177

Ko organizuje ili učestvuje u sprovođenju štrajka u jamskim prostorijama ili drugim objektima i prostorijama iz člana 155. stav 2. ovog zakona kazniće se zatvorom od jedne do pet godina.

Član 178

Ko u jamu sa metanom ili drugim zapaljivim gasom ili opasnom ugljenom prašinom ili u objekat na naftnom i gasnom polju unese lako zapaljivu materiju ili druge stvari čije je unošenje u takvu jamu, odnosno objekat zabranjeno (član 135. stav 1), kazniće se zatvorom od jedne do pet godina.

Za pokušaj dela iz stava 1. ovog člana, učinilac će se kazniti.

Ako je delo iz st. 1. i 2. ovog člana učinjeno iz nehata, učinilac će se kazniti novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Član 179

Ko se, ulazeći po bilo kom osnovu u magacin, skladište ili spremište eksplozivnih sredstava, ne pridržava propisanih mera bezbednosti i zdravlja na radu (član 135. stav 3), kazniće se zatvorom od jedne do pet godina.

2. Privredni prestupi

Član 180

Novčanom kaznom od 1.500.000 do 3.000.000 dinara za privredni prestup kazniće se privredno društvo, odnosno drugo pravno lice i preduzetnik, ako:

- 1) vrši izradu projekata geoloških istraživanja i završnih izveštaja o rezultatima geoloških istraživanja, odnosno izvodi geološka istraživanja, a ne ispunjava uslove za vršenje tih poslova (član 22. stav 1);
- 2) poslove rukovođenja izradom projekata geoloških istraživanja i završnih izveštaja o rezultatima geoloških istraživanja i rukovođenje geološkim istraživanjima poveri suprotno propisanim uslovima (član 22. stav 2);
- 3) geološka istraživanja ne izvodi prema projektu geoloških istraživanja (član 24. stav 1);
- 4) ne vrši tehničku kontrolu projekta geoloških istraživanja pod uslovima i na način propisan zakonom u skladu sa članom 25. ovog zakona;
- 5) ne obezbedi vršenje stručnog nadzora nad izvođenjem geoloških istraživanja u skladu sa članom 27. ovog zakona;
- 6) ne vrši tehničku kontrolu završnog izveštaja pod uslovima i na način propisan u članu 28. ovog zakona;
- 7) izvodi geološka istraživanja bez odobrenja za istraživanje (član 30. stav 1. i član 31. stav 1);
- 8) uzme veću količinu mineralnih sirovina za geološko istraživanje od odobrene količine (član 45);
- 9) ne postupi u skladu sa članom 50. ovog zakona;
- 10) ne vodi knjigu o stanju resursa i rezervi mineralnih sirovina, resursa i rezervi podzemnih voda i geotermalnih resursa ili o stanju tih resursa i rezervi ne dostavlja podatke (član 53. stav 1);
- 11) ne vrši primenjena inženjerskogeološka-geotehnička istraživanja za potrebe prostornog i urbanističkog planiranja, projektovanja i izgradnje građevinskih, rudarskih i drugih objekata (član 21. stav 2);

12) izvodi geološka istraživanja bez odobrenja (član 30. stav 1. i član 31. stav 1);

13) vrši nastavak geoloških istraživanja bez odobrenja (član 38);

14) vrši inženjerskogeološko-geotehnička istraživanja bez prijave radova (član 32. stav 2);

15) vrši geološka istraživanja geotermalnih resursa za potrebe snabdevanja toplotnom energijom porodičnog domaćinstava fizičkog lica bez prijave radova (član 33. stav 2);

16) vrši zadržavanje prava na istražni prostor u cilju pripreme dokumentacije za odobrenje za eksploataciju bez odobrenja (član 40);

17) vrši korišćenje eksploatacionog prostora i resursa i/ili rezervi podzemnih voda i geotermalnih resursa bez odobrenja (član 58);

18) ne omogući geološkom inspektorulazak u poslovne i pogonske prostorije ili razgledanje projekata i planova, izveštaja i druge dokumentacije o stanju geoloških radova ili ako na drugi način ometa inspektora u vršenju inspekcijeskog nadzora (član 50. stav 1. tačka 14).

Član 181

Novčanom kaznom od 1.500.000 do 3.000.000 dinara za privredni prestup kazniće se privredno društvo, odnosno drugo pravno lice i preduzetnik, ako:

1) pri izradi rudarskog projekta ne postupi u skladu sa članom 67. stav 1. ovog zakona;

2) izradu rudarskih projekata i tehničku kontrolu poveri preduzeću koje ne ispunjava propisane uslove iz člana 67. stav 1. ovog zakona;

3) vrši eksploataciju bez odobrenja izdatih u skladu sa članom 68. stav 1. i članom 77. stav 1. ovog zakona;

4) ne izvrši tehničku kontrolu rudarskog projekta saglasno sa članom 97. ovog zakona;

5) vrši izgradnju rudarskih objekata i izvodi rudarske radove bez odgovarajuće tehničke dokumentacije i bez odobrenja nadležnog organa (član 101. stav 1. i član 104. stav 1);

6) ne prijavi izvođenje radova po tehničkom i uprošćenom rudarskom projektu iz člana 105. stav 1. ovog zakona;

7) ne izvesti rudarskog inspektora i organ jedinice lokalne samouprave u određenom roku o početku rudarskih radova na eksploataciji (član 106);

8) otpočne sa korišćenjem objekta, prostorija i uređaja pre nego što pribavi upotrebnu dozvolu (član 107. stav 1. i član 108);

9) ne izvrši tehnički pregled rudarskog objekta saglasno članu 110. ovog zakona;

10) ne postupi u skladu sa članom 112. ovog zakona;

11) nema rudarske planove ili ih redovno ne dopunjava (član 113. stav 1);

12) rešenjem odredi lice koje ne ispunjava uslove iz čl. 122. i 123. ovog zakona;

13) ne organizuje obavljanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu, protivpožarne zaštite i spasavanja ili se ne snabde potrebnom opremom i ne organizuje poslove zaštite voda i životne sredine u skladu sa čl. 129, 130. i 131. ovog zakona;

14) ne vodi knjigu rudarskog nadzora (član 134. stav 1);

15) upravlja rudarskim otpadom bez odobrenja nadležnog organa (član 144. stav 1);

16) ne vrši sanaciju i rekultivaciju napuštenih rudarskih objekata shodno članu 153. stav 1. ovog zakona;

17) nastavi sa izvođenjem radova po prijemu rešenja o zabrani njihovog izvođenja pre nego što otkloni utvrđene nepravilnosti i nedostatke u skladu sa čl. 172. i 173. ovog zakona.

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u privrednom društvu, odnosno drugom pravnom licu i preduzetniku, novčanom kaznom od 100.000 do 200.000 dinara.

3. Prekršaji

Član 182

Novčanom kaznom od 500.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj privredno društvo, odnosno drugo pravno lice i preduzetnik, ako:

1) ne obezbedi vršenje stručnog nadzora i drugih poslova (član 27. stav 1);

2) ne dostavi primerak elaborata o inženjerskogeološkim-geotehničkim uslovima izgradnje objekta, završnog i godišnjeg izveštaja o rezultatima geoloških istraživanja, odnosno izveštaje o radovima i rezultatima tih radova (član 28. st 1. i 2. i član 29. stav 1);

3) ne čuva primerak završnog i godišnjeg izveštaja o rezultatima geoloških istraživanja na propisani način (član 29. stav 2);

4) blagovremeno ne prijavi početak istražnih radova u skladu sa članom 43. ovog zakona;

5) po otklanjanju nedostataka i nepravilnosti o tome ne obavesti geološkog inspektora u određenom roku (član 172. stav 2).

Za radnju iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u privrednom društvu, odnosno drugom pravnom licu i preduzetniku, novčanom kaznom 100.000 do 200.000 dinara.

Kada geološki inspektor utvrdi da je učinjen prekršaj iz stava 1. ovog člana, na licu mesta izriče odgovornom licu u privrednom društvu, odnosno drugom pravnom licu i preduzetniku mandatnu kaznu u iznosu od 5.000 dinara.

Član 183

Novčanom kaznom od 500.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj privredno društvo, odnosno drugo pravno lice i preduzetnik, ako:

1) u propisanom roku ne donese godišnji operativni plan (član 95. stav 1);

2) ne vodi evidenciju o pojavama nastalih opasnosti pri izvođenju rudarskih radova, o uzrocima i posledicama tih pojava (član 140. stav 1);

3) u određenom roku ne obavesti nadležne organe o obustavi radova ili o smrtnom ili grupnom nesrećnom slučaju (član 149. stav 2. i član 175);

4) po otklanjanju nedostataka i nepravilnosti o tome ne obavesti rudarskog inspektora u određenom roku (član 173. stav 2);

5) ne omogući rudarskom inspektoru ulazak u poslovne i pogonske prostorije ili razgledanje projekata i planova, izveštaja i druge dokumentacije o stanju rudarskih radova, ili ako na drugi način ometa inspektora u vršenju inspeksijskog nadzora (član 174. stav 2).

Za radnju iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u privrednom društvu, odnosno drugom pravnom licu i preduzetniku novčanom kaznom 100.000 do 200.000 dinara.

Kada rudarski inspektor utvrdi da je učinjen prekršaj iz stava 1. ovog člana, na licu mesta izriče odgovornom licu u privrednom društvu, odnosno drugom pravnom licu i preduzetniku mandatnu kaznu u iznosu od 5.000 dinara.

Član 184

Novčanom kaznom od 5.000 do 30.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice ako vrši ispiranje plemenitih metala iz rečnih nanosa bez odobrenja ili ako isprane količine plemenitih metala ne preda Narodnoj banci Srbije suprotno članu 75. stav 1. ovog zakona.

Kada rudarski inspektor utvrdi da je učinjen prekršaj iz stava 1. ovog člana, na licu mesta izriče fizičkom licu mandatnu kaznu u iznosu od 5.000 dinara.

Član 185

Novčanom kaznom od 5.000 dinara kazniće se za prekršaj na licu mesta fizičko lice, ako ne sprovode mere bezbednosti i zdravlja na radu u smislu člana 137. ovog zakona.

Kada rudarski ili geološki inspektor utvrdi da je učinjen prekršaj iz stava 1. ovog člana, na licu mesta izriče fizičkom licu mandatnu kaznu u iznosu od 5.000 dinara.

Član 186

Kada rudarski ili geološki inspektor izriče mandatnu kaznu iz čl. 182, 183, 184. i 185. ovog zakona na licu mesta izdaje nalog za uplatu mandatne kazne, koju je subjekat nadzora dužan uplatiti u roku utvrđenom posebnim propisom za oblast prekršaja.

Ako subjekat nadzora, u roku iz stava 1. ovog člana ne dostavi dokaz inspektor u uplaćenju mandatnoj kazni, inspektor će podneti zahtev za pokretanje prekršajnog postupka.

XIV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 187

Privredna društva i druga pravna lica, preduzetnici i fizička lica, koji su vršili geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina do dana stupanja na snagu ovog zakona, dužni su da usklade svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odobrenja i saglasnosti, koja su izdata na osnovu Zakona o rudarstvu ("Službeni glasnik RS", br. 44/95, 85/05 - dr. zakon, 101/05 - dr. zakon, 34/06 i 104/09), Zakona o geološkim istraživanjima ("Službeni glasnik RS", br. 44/95 i 101/05 - dr. zakon) i Zakona o rudarstvu i geološkim istraživanjima ("Službeni glasnik RS", broj 88/11) do dana stupanja na snagu ovog zakona, važiće do isteka roka na koji su izdati.

Odobrenja za izvođenje primenjenih geoloških istraživanja mineralnih sirovina važeća na dan stupanja na snagu ovog zakona, bez obzira da li su produžavana ili ne, smatraju se inicijalno izdatim odobrenjima i mogu se produžavati pod uslovima i do rokova predviđenih odredbama ovog zakona.

Član 188

Lica koja su položila stručni ispit kojim je izvršena provera stručne osposobljenosti za rad na poslovima određenim ovim zakonom po propisima koji su bili na snazi u vreme njihovog polaganja, kao i lica kojima je tim propisima priznato pravo vršenja određenih poslova i bez provere stručne osposobljenosti, ispunjavaju uslove za vršenje tih poslova i prema odredbama ovog zakona, ako ispunjavaju i ostale propisane uslove.

Član 189

Postupci koji su započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona nastaviće se po propisima po kojima su započeti.

Ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine preuzeće od nadležnog organa jedinice lokalne samouprave predmete i arhivu za poslove koje je organ jedinice lokalne samouprave obavljao kao poverene.

Član 190

Geološki zavod Srbije osnovan Zakonom o rudarstvu i geološkim istraživanjima ("Službeni glasnik RS", broj 88/11), danom stupanja na snagu ovog zakona nastavlja sa radom u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 191

Propisi za sprovođenje ovog zakona doneće se u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 192

Do donošenja propisa na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona, primenjivaće se propisi doneti na osnovu:

- 1) Zakona o jedinstvenom načinu utvrđivanja, evidentiranja i prikupljanja podataka o rezervama mineralnih sirovina i podzemnih voda i o bilansu tih rezervi ("Službeni list SFRJ", br. 53/77, 24/86 i 17/90 i "Službeni list SRJ", broj 28/96);
- 2) Zakona o rudarstvu ("Službeni glasnik RS", br. 44/95, 85/05 - dr. zakon, 101/05 - dr. zakon, 34/06 i 104/09);
- 3) Zakona o geološkim istraživanjima ("Službeni glasnik RS", br. 44/95 i 101/05 - dr. zakon);
- 4) Zakona o rudarstvu i geološkim istraživanjima ("Službeni glasnik RS", broj 88/11).

Član 193

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe:

- 1) Zakon o rudarstvu i geološkim istraživanjima ("Službeni glasnik RS", broj 88/11);
- 2) Pravilnik o uslovima i načinu prenosa odobrenja za primenjena geološka istraživanja i odobrenja za eksploataciju rezervi mineralnih sirovina i geotermalnih resursa ("Službeni glasnik RS", broj 119/12).

Član 194

Odredbe čl. 54-57. ovog zakona primenjuju se od dana pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

Član 195

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

**Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o rudarstvu i geološkim istraživanjima**

(*"Sl. glasnik RS", br. 40/2021*)

Član 87

Postupci koji su započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po propisima po kojima su započeti, osim ako podnosilac zahteva pismeno traži primenu ovog zakona.

Za potvrde o rezervama i resursima donete pre dana stupanja na snagu ovog zakona, rok od šest godina iz člana 36. ovog zakona počinje da teče od dana stupanja na snagu ovog zakona, osim potvrda donetih pre 1. januara 2000. godine.

Član 88

Komora rudarskih i geoloških inženjera Srbije biće osnovana u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ministar će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona obrazovati Privremenu upravu Komore rudarskih i geoloških inženjera Srbije.

Privremena uprava Komore rudarskih i geoloških inženjera Srbije će u roku od 60 dana od dana obrazovanja doneti Predlog statuta Komore rudarskih i geoloških inženjera Srbije i sprovesti izbore za prvi saziv Skupštine Komore rudarskih i geoloških inženjera Srbije.

Komora rudarskih i geoloških inženjera Srbije, najkasnije u roku od godinu dana od dana od osnivanja, verifikovaće licence lica shodno stečenim pravima licenciranih inženjera geologije, koja su licence stekla prema Zakonu o planiranju i izgradnji ("Službeni glasnik RS", br. 72/09, 81/09 - ispravka, 64/10 - US, 24/11, 121/12, 42/13 - US, 50/13 - US, 98/13 - US, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - dr. zakon i 9/20).

Član 89

Do početka primene odredaba člana 14. i člana 72. stav 1. ovog zakona, stručni ispit za ovlašćenje za obavljanje poslova tehničkog rukovođenja, stručnog nadzora, projektovanja i drugih stručnih poslova utvrđenih Zakonom o rudarstvu i geološkim istraživanjima ("Službeni glasnik RS", br. 101/15 i 95/18 - dr. zakon), polagaće se pred komisijom koju obrazuje ministar, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine za kandidate sa teritorije autonomne pokrajine.

Član 90

Republika Srbija, danom stupanja na snagu ovog zakona, postaje nosilac rezultata geoloških istraživanja i potvrda o rezervama i resursima izdatim pre 1. januara 2000. godine, ako po osnovu tih potvrda nosioci potvrda ili njihovi sledbenici nisu dobili odobrenja za izgradnju rudarskih objekata i/ili izvođenje rudarskih radova i odobrenja za upotrebu rudarskih objekata.

Član 91

Ministarstvo rudarstva i energetike poverava Geološkom zavodu Srbije stručnu geološku dokumentaciju. Danom stupanja na snagu ovog zakona Geološki zavod Srbije preuzima obavezu da se stara i raspolaže predmetnom dokumentacijom.

Član 92

Propisi za sprovođenje ovog zakona doneće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 93

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", osim odredaba člana 14. i člana 72. stav 1. ovog zakona, koje počinju da se primenjuju u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.